

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723

ČEAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 232 (13.463)

Trst, nedelja, 8. oktobra 1989

Da bi se strpno in omikano lotili tega perečega vprašanja

V Rimu mogočna manifestacija proti rasnemu razlikovanju

*Italija mora ukrepati, preden bo prepozno, s sprejetjem zaščitnega zakona
za priseljence - Med številnimi organizacijami tudi SKGZ in ZSKD*

DUŠAN KALC

RIM — Že spet se je Piazza del Popolo v Rimu napolnila z ljudmi. Eni računajo, da jih je bilo dvesto tisoč, drugi tristo tisoč ali več. Dejstvo je, da je predhodnica neskončnega, živopisanega in razigranega spreveda krenila s Trga Esedra že pred 15. uro, a do 19. ure nisem dočkal prihoda zadnje skupine te neverjetne mnogobarvne množice, ki se je stekla v rimsko središče iz vseh koncev in krajev Italije. Ne glede na število pa je bila včerajšnja prva multirasna in protirasistična manifestacija v Italiji takšen dogodek, ki bo šel v zgodovino. Morda že zaradi tega, ker je prvič v tako vidni in občuteni obliki potrkal na vest italijanskega naroda, ki se po zgledu nekaterih drugih razvitih držav začel zavedati nekega pojava, to je množičnega priseljevanja iz zaostalih dežel Tretjega sveta, pojava, s katerim bo treba prej ali slej pošteno delati račune.

Včerajšnja manifestacija je hotela poudariti, da je s tem pojavom bolje delati račune prej. Italija sama je bila še do nedavnega država, iz katere so se selile trume v tujino s trebuhom za kruhom in njihova edina popotnica je bilo upanje, da bodo dobile prostorček pod soncem in vsakdanji kruh. Danes se mora spopadati z drugačno stvarnostjo. Njenim sinovom ni treba več v tujino, zato pa se stekajo vanjo drugi sinovi, ki prav tako iščejo prostorček pod soncem in vsakdanji kruh. Bo znala te tuje sinove sprejeti s toleranco, razumevanjem in spoznanjem, da je treba s skupnimi močmi, ne glede na raso, barvo kože, jezik in vero, graditi bodočnost?

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Predsednik Cossiga sodnikom VSS

RIM — Predsednik republike Francesco Cossiga je na podlagi svoje funkcije in v polnem spoštovanju ustave opozoril predsednika Višjega sodnega sveta, da bi se moral disciplinski organ italijanskega sodstva čim prej in dokončno rešiti neprijetnega bremena »afere Palermo«. Razprava o sicilskih sodnikih bi morala torej imeti prioriteto nad ostalimi vprašanji.

Predsednik Cossiga je tako dejansko navil ušesa zastopnikom Višjega sodnega sveta, ker je ugotovil, da se afera o anonimnih pismih, o domnevnem zlorabljanju skesancev in napakah pri vodenju preiskav proti mafiji, o osebnih obračunavanjih na najvišji ravni in podobnih notranjih težavah sicilskih sodnikov rešujejo prepočasi in v neprimernih oblikah.

Prav zaradi tega je predsednik Cossiga prosil podpredsednika Višjega sodnega sveta, naj sporoči kolegom, da morajo začasno opustiti vsa ostala vprašanja in se popolnoma posvetiti sodnikom Di Pisi, Ayali, Falconeju in ostalim.

Predsednika je najbrž zakrbelo, da bi se lahko polemika v zvezi s povečanjem števila članov Višjega sodnega sveta, spreverila v neploden boj za stolček, palermska sodna palača pa bi še naprej ostala brez pravega krmarja.

Zgodovinska odločitev na Madžarskem Namesto komunistične socialistična stranka

BUDIMPEŠTA — Štirinajsti kongres madžarske socialistične partije dela (komunistične partije) bo šel v zgodovino zaradi svoje odločitve, da se namesto te stare partije ustanovi nova madžarska socialistična stranka. Od 1.202 delegatov je za tak predlog glasovalo 1.005 delegatov, 159 jih je bilo proti, 38 pa se jih je pri včerajšnjem večernem glasovanju vzdržalo. Po zamisli reformistov naj bi novoustanovljena stranka predstavljala nov tip socialistične stranke, ki naj bi se zgledovala po skandinavskih socialnih demokracijah in tudi po Komunistični partiji Italije.

Dokument s predlogom za ustanovitev socialistične stranke je predstavila skupina reformistov znotraj madžarske komunistične partije. Predlog so podprle tudi ostale grupacije, tako da nikakor ne preseneča velikanska večina, ki je podprla rojstvo nove stranke, ki naj bi dejansko prevzela dosedanje mesto komunistične stranke. Gre za zgodovinski dogodek v eni

od vzhodnoevropskih socialističnih držav, kongres pa je izid glasovanja pozdravil z gromkim aplavzom in petjem državne himne. Danes bo kongres nadaljeval z delom, imenovali pa naj bi tudi vodstvo nove stranke, ki naj bi ga prevzel sedanjí predsednik madžarskih komunistov Rezso Nyers.

Prav Nyers je poudaril izreden pomen, ki ga ima rojstvo nove socialistične stranke za razvoj demokracije na Madžarskem. S tem v zvezi bo po Nyersovem mnenju potrebno ustvariti tudi nove zakone, ki naj bi urejali to novo demokracijo na Madžarskem. Nyers pa je tudi odločno zavrnil vse tiste, ki bi »radi rojstvo nove stranke izkoristili zato, da bi to stranko spremenili v navadno buržoazno partijo.« Zato je predsednik MSPD poudaril potrebo, da se za novo stranko določi vloga znotraj mednarodnega socialističnega gibanja, zavzel pa se je tudi za stike z zahodnimi socialističnimi in socialnodemokratskimi strankami.

Veličastna vojaška parada in protesti ob 40. obletnici NDR

Ob proslavi »komunistični vrh« in srečanje Honecker - Gorbačov

VZHODNI BERLIN — Z veličastno vojaško parado v Vzhodnem Berlinu (na sliki AP) je Nemška demokratična republika proslavila 40. obletnico svojega obstoja. Toda vdušje ob obletnici ni bilo sproščeno. Čeprav je državni aparat poskrbel, da bi bilo proslavljanje čim bolj slovesno, pa je v številnih mestih prišlo do protestnih manifestacij, v Vzhodnem Berlinu pa je večsto mladih vzklikalo Gorbačovu in od njega zahtevalo več svobode.

Vojaški paradi je ob vzhodnonemškem voditelju Honeckerju prisostvoval tudi Mihail Gorbačov. Prisotni so bili tudi ostali voditelji držav Varšavskega pakta, med gosti pa je bil tudi Jaser Arafat. Proslava je bila tako priložnost za neformalni »komunistični vrh«. Kaj so na tem srečanju govorili, niso sporočili.

Za zaprtimi vrati pa je potekalo tudi srečanje med Gorbačovom in Honeckerjem. O vsebini pogovorov niso izdali nobenega uradnega sporočila. Po mnenju večine opazovalcev naj bi državnika govorila o tisočih vzhodnonemških beguncev, ki bežijo na Zahod, precej pozornosti pa naj bi namenila tudi medsebojnim odnosom med državama in predvsem različnim pogledom na reforme v socialističnih državah. Kaj več o vsebini pogovorov ni povedal niti sovjetski glasnik Genadi Gerasimov, ki pa je dejal, da kolikor on ve (Gorbačov in Honecker sta se pogovarjala na štiri oči), naj ne bi bilo govora o beguncih.

V Parizu je umrla Bette Davis

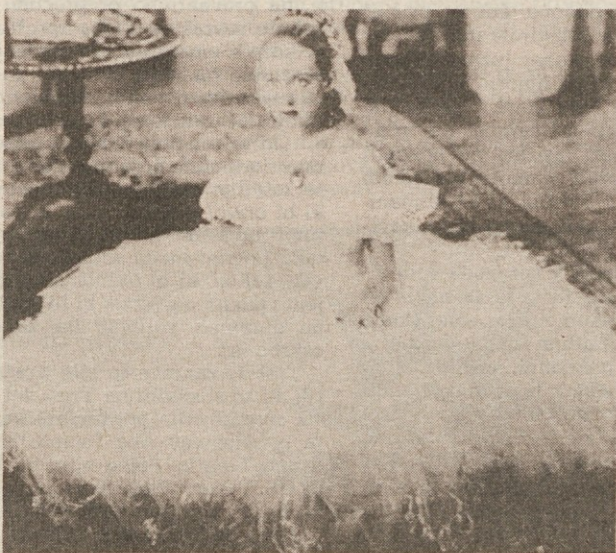
PARIZ — Pravijo, da ni bila lepa, kot bi morali o talentu neke igralkе soditi le šivilje in maskerji. Bette Davis lepa res ni bila, vendar čemu bi jo morali primerjati z Rosalind Russell in Marilyn Monroe?

Bette Davis je bila enkratni igralski talent, železna dama, ki je ne bomo pozabili zlepa.

Predsinčnjim je Bette Davis umrla v ameriški bolnišnici pri Parizu. Na rojstnem listu piše, da se je rodila pred 81. leti v Lowellu, njen življenjepis pa je bil že od mladih let povsem neobičajen za dekle, ki je zrastle v največjo hollywoodsko zvezdo. Diplomirala je na igralski akademiji, uprvala se je producentom, ki so ji hoteli izbrati novo ime, ni se dala prepričati, da bi ji izpuli lase na čelu, kot so to delali vsem, ker je filmsko življenje terjalo veliko žrtev.

Svojeglavo je Davisova vkorakala v svet, ki je ni imel posebnega rad, sama pa ni bila v veliko v pomoč tistim, ki so se trudili, da bi jo vzljubili. Kot sijajna igralka je nastopila nekaj oscarjev (njena dragocena dediščina), ce, slovala pa je tudi po svoji »sindikalni«
politiki, ki je spravila ob živce hollywoodske mogotce.

Na sliki (telefoto AP): Bette Davis v naslovni vlogi filma Jezabel, za katerega je igralka prejela drugega oskarja.

V tretjem kolu košarkarske B-2 lige

Poraz Jadrana brez opravičil

MONTICHIARI — Če je Jadranovo moštvo v prvih dveh kolih imelo dokajšnjo mero smole, za sinočnji poraz v Montichiariju ni opravičil. Naši košarkarji so namreč zasluženo in visoko izgubili. Jadranovcem je bil predvsem usoden začetek drugega polčasa, ko so si domačini z delnim vodstvom 12:0 priigrali razliko tudi 15 točk in tekma je bila odločena v korist Montichiarija.

Jadranovci so sicer pokazali veliko požrtvovalnosti, precej agresivnosti, toda to ni bilo dovolj za zmago proti tako izkušeni ekipi, kot je Montichiari, v kateri so se zlasti izkazali Scramoncin, Goti, Michelin in Giommi.

V naših vrstah je od posameznikov predvsem zadovoljil Mauro Čuk, ki je bil s 26 točkami tudi najboljši strellec srečanja. Zelo dobro je igral Valter Sosič tako v obrambi kot v napadu. Svojo najboljšo tekmo v Jadranovem dresu, vsaj glede napada, pa je odigral Andrea Battini.

Tudi na tej tekmi je bila zelo opazna odsotnost Roberta Daneua, ki bi bil proti visokim domačim centrom še kako koristen.

Jadran je začel z naslednjo postavo: Sosič, Pregarc, Rauber, Čuk in Pertot. V obrambi so igrali Jadranovci cono, naši so bili v uvodnih minutah zelo pomanjkljivi predvsem v napadu, tako da je bil v tretji minuti izid za domačine 6:0, v peti minuti pa 10:5. Dve minuti kasneje je bil že rezultat izenačen 13:13. Nato so domačini vedno do

NADALJEVANJE NA 14. STRANI

Danes v Tržaškem zalivu
**Rekordna
»Barcolana«**

Ostre reakcije zaradi zahteve po spremembi mesta procesa Sojenje vodilnemu osebju Fiata odložili na zahtevo zagovornikov

TURIN — Proces proti nekaterim vodilnim uslužbencem Fiata (med njimi je tudi pooblaščen upravitelj Cesare Romiti) zaradi domnevnih kršitev 5. člena statuta delavcev, ki govori o nesrečah pri delu, so včeraj odložili, ker so zakonski zastopniki obtožencev vložili zahtevo, da pretor ne odloča o morebitni krivdi obtožencev. Svojo zahtevo so utemeljili s tem, da po njihovem mnenju ne more biti združljiva vloga tožilca in sodnika, kot je to v primeru pretorja. O sodni instanci, ki bo razpravljala o krivdi Fiatovih voditeljev, bo tako odločil predsednik turinskega sodišča.

Vsekakor pa se to lahko zgodi po odločitvi porotnega sodišča, ki bo moralo razpravljati o petkovi zahtevi turinskega državnega pravdnika Silvia Pierija, da proces proti Fiatovim upraviteljem poteka v kakem drugem mestu »zaradi utemeljenega suma, da bi lahko ta proces ogrožal javni red in mir v Turinu.«

Prav ta zahteva pa je povzročila izredno ostre reakcije v vrstah sindikata, poslance KPI in PD Novelli oziroma Guidettijeva pa sta napovedala, da bosta v zvezi s tem zahtevala pojasnilo ministrskega predsednika in pravosodnega ministrstva. O tej zahtevi današnja Unità prinaša izjavo poslanca Violanteja, ki pravi, da so bili v Turinu že procesi proti terorističnim bandam in mafijskim organizacijam, pa ni bilo nobenih neredov, zdaj pa se ob procesu proti vodstvu Fiata nenadoma vsi bojijo, kaj se bo zgodilo.

Pred turinsko preturo se je včeraj zbralo precej ljudi (AP)

Pobuda za odpravo sedanega sovraštva in nestrpnosti Mirovna pogodba med narodi SFRJ

LJUBLJANA — V minulih dneh je skupina ljudi iz Ljubljane, Zagreba in Beograda podpisala mirovno pogodbo. Podpisniki vabijo, da se podpisovanju mirovnih pogodb pridružijo tudi drugi ljudje, ki bi na ta način hoteli izraziti svojo voljo za zdravljenje mednarodnih razprtij v SFRJ. V sporočilu za javnost so zapisali: sovraštvo in nestrpnost med pripadniki narodov v SFRJ sta dosegli točko vrelitve.

Našuvost množic lahko pelje do nepredvidljivih in v zgodovini dobro znanih dogodkov. V SFRJ smo priče izjemni psihološki vojni, že več kot leto dni pa se grozi tudi z orožjem. Prostoru bi koristil glas brezpogojne zaobljube tistih, ki niso izgubili človečnosti v viharjih razplametelega sovraštva. Z zaobljubo bi drug drugemu vili medsebojnega zaupanja in vere, da drug drugemu za nobeno ceno ne bomo storili žalega.

Prosimo prijatelje in ljudi, ki v srcu dobro mislijo in ki niso podlegli sovražnemu podpihovanju, naj se pridružijo s podpisovanjem mirovnih pogodb med državljanji različnih narodnosti. Mirovna pogodba je za vsakega podpisnika/podpisnico zavezujoča v tem smislu, da naj bi bil/a na vsakem koraku naravnana/a k spoštovanju njene vsebine.

MIROVNA POGODBA

S podpisom te pogodbe se zavezujem:

1. da ne bom pod nobenim pogojem sodeloval/a v nobenih oboroženih ali kako drugače nasilnih dejavnostih proti pripadnikom drugih narodov oziroma proti drugim prebivalcem SFRJ;
2. da ne bom z ničemer sodeloval/a pri pripravah na kakršnokoli represivno, nasilno ali zatiralsko dejavnost

usmerjeno zoper druge prebivalce SFRJ;

3. da se bom v primeru, če me bodo lokalne ali zvezne oblasti prisiljevale v kakršnokoli dejavnost, ki se ji v prvih dveh odstavkih odrekam, brezpogojno uprl/a z nenasilnimi metodami civilne neposlušnosti in državljanske nepokorščine;

4. da si bom v vsakodnevem življenju prizadeval/a, da se vzdržim v besedah, čustvih in dejanjih kakršnega koli podpihovanja ali podpiranja sovraštva do pripadnikov drugih narodnosti; s tem v zvezi se odrekam pripovedovanju vicev, posplošenih obsodb in presojanj na račun soljudi kot pripadnikov drugih narodov;

5. da bom v vsakdanjem življenju v svojem okolju izbral/a vsako priložnost za preseganje sovraštva do pripadnikov drugih narodov in da bom sadil/a semena sprave, razumevanja in strpnosti.

Poslanec Renzulli o globalni zaščiti in o vlogi naše dežele

TRST — Poslanec Gabriele Renzulli je izredno zaposlen politik. Je član osrednjega vsedržavnega ožjega vodstva socialistične stranke, aktivni poslanec naše dežele, obenem pa med najvidnejšimi socialisti dežele Furlanije-Juljske krajine. Stalno spremlja dogajanja v sosednji socialistični republiki Sloveniji in Jugoslaviji, še posebej pa je pozoren spremljevalec razvoja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. V tem svojstvu je tudi avtor zadnjega socialističnega zakonskega osnutka o globalni zaščiti Slovencev v Italiji, katerega je razvil ob sodelovanju slovenskih socialistov na osnovi prvotnega osnutka, ki stá ga izdelala znani dober prijatelj Slovencev preminuli Loris Fortuna in slovenski odvetnik Peter Sancin. Pred kratkim je tudi na pobudo nekaterih slovenskih socialistov vložil poseben osnutek za izkoriščanje sredstev v korist slovenske in italijanske manjšine, ki so že dolgo časa vpisane in neizkoriščene v državnem triletnem finančnem zakonu.

V daljšem razgovoru je poslanec Renzulli potrdil, da je minister za stike z deželami Maccanico izdelal zakonski osnutek o zaščiti Slovencev, da pa je ta zakonski osnutek slab in socialisti ne nameravajo na njega pristati. Popraviti ga je treba še predno bo prišel na zasedanje ministrskega sveta in zato se je povezal s podpredsednikom vlade Claudijem Martellijem.

Treba je tudi spoštovati dogovor med obema predsednikoma vlad Markovičem in Andreottijem in zunanijma ministroma Lončarjem in De Michelisom, da se je treba predhodno posvetovati s predstavniki slovenske manjšine. Obveza je, da bo ta posvet v kratkem času. Istočasno poslanec tudi poudarja, da se bo na ta način končno le pričelo razpravljati in da je tudi zelo pomembno dejstvo, da je sedaj poznan stvarni sogovornik, pa čeprav je to predstavnik republikanske stranke, ki dosedaj ni bila pozorna za zaščito narodnostnih manjšin.

Razgovor se je seveda takoj razširil tudi na njegov zadnji zakon-

ski predlog, ki se nanaša na finančno vprašanje in izkoriščanje sredstev, že zdavnaj predvidenih v finančnem zakonu. Renzulli pravi, da ni nobene nevarnosti, da bi prišlo do kolizije raznih zakonskih predlogov. Njegov osnutek je samo del zakonskega osnutka o obmejnem sodelovanju, katerega je dokončno odobrila poslanska zbornica in bi moral o njem se razpravljati senat. Še manj pa je težav v odnosu do globalnega zaščitnega zakona, saj je z osnutkom samo predlagal, da se takoj izkoristijo sredstva, ki so predvidena.

Ta zakonski predlog ima tudi pomemben značaj političnega termometra o pripravljenosti reševanja manjšinskega vprašanja, kakšen je stvarni odnos sil in to o vprašanjih, okrog katerih ni bilo nikoli različnih mnenj. Gre predvsem za podporo kulturnim ustanovam, institucijam in raznim združenjem, ki so zelo pomembna za ohranjanje identitete in za socialno združevanje.

Zadnje vprašanje pa se je nanašalo na položaj v Jugoslaviji, še zlasti v Sloveniji in na konkretne socialistične pobude. Renzulli prvi, da v izrednem zanimanjem sledijo razvoju dogodkov v sosednji republiki, seveda ne da bi se vmešavali v njene notranje zadeve. Istočasno pa nameravajo sprejeti politično pobudo, s katero bodo okrepili pristojnosti na osnovi statuta avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine. Pobuda bo političnega značaja na vsedržavni ravni, tako da bo dobila Dežela specifično vlogo in da se bo okrepila njena vloga, projektirana na mednarodno področje. Očitno gre za razširitev pristojnosti dežele tudi na širša politična vprašanja odnosov in sodelovanja ob meji in seveda specifično za odnos s stvarnostjo Socialistične republike Slovenije, kar je v sedanjem razdobju še zlasti zanimivo in politično pomembno.

Deželno vodstvo PSI namerava tudi še okrepiti stike s političnimi dejavniki Slovenije in drugih republik.

BOGO SAMSA

Etna spet skrbi vulkanologe

CATANIA — Lavin potok, ki izvira iz stranskega žrela Etna v višini 2.600 metrov, je že dosegel Piano Bello na 1.050 metrov nadmorske višine in bi lahko vsak čas ogrožal daljnovod visoke napetosti ter se usmeril proti vasi Milo. V zgornjem toku je lavin potok poniknil v sklade ohlajene lave, tako da med tem »podzemskim tokom« ohranja visoko temperaturo, in je zato izredno tekoč. To pa ni edini pojav, ki skrbi vulkanologe in civilno zaščito. Na jugovzhodnih obronkih so se ponovno začele širiti in daljšati razpoke, tako da se znanstveniki vedno bolj bojijo, da bi tudi iz teh razpok pričela uhajati lava. V takem primeru bi bile posledice katastrofalne, saj se te razpoke nahajajo nizko v neposredni bližini obljudenih krajev.

Propad grške katarzične vlade Novi mandatar je Papandreu

ATENE — Vlada Tsanisa Tsanetakisa je včeraj vrnila mandat predsedniku grške republike. Tako se je zaključila nekajmesečna avantura »katarzične vlade«, ki je nastala iz neobičajne koalicije med konservativno stranko Nove demokracije in komunisti.

Vlada, za katero sta se domenila Konstantin Mitsotakis (na sliki) in Harilaos Florakis, si je po junijskih volitvah zadala cilj, da bo »moralizirala javno življenje in odpravila vladno hegemonijo Pasoka«. Prav zaradi svojih prečiščevalnih vzgibov so Tsanetakisovo vlado imenovali za »katarzično«. Predsednik republike Sartzetakis je že izbral politika, ki bo moral sestaviti novo vlado, medtem ko se bodo Grki vrnili na volišča 5. novembra. Predsednikova izbira je padla na socialističnega premiera Papandreua, ki je bila osebnost, nad katero se je spravila dosedanja vlada konservativcev in komunistov.

● Proti rasnemu razlikovanju

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Včerajšnji popoldan na Trgu del Popolo, ki mu tudi vsiljivi in nadležni dež na začetku ni mogel odvzeti nadvse živahnega in igrivega obličja, in ki ga tudi lažji incidenti med policijo in avtonomisti niso mogli skaliti, je bil skratka izjemen dokaz solidarnosti. »Kontinent Italija, skupaj za prihodnost brez rasizmov« - tako je pisalo na dolgem transparentu, ki je bil na čelu brezkončnega sprevoda in ki je nato stal nad govorniškim odrom. In za njim so res stopali z roko v roki beli in črni in skupaj prepevali in skandirali gesla o bratstvu, enakosti in svobodi. Nemogoče bi bilo navesti vse organizacije, ki so se zvrstile na trgu. K sami pobudi je že na predvečer manifestacije pristopilo več kot devetsto organizacij, med katerimi so bile razne sindikalne organizacije, politične stranke kot KPI, PSI, DP, kulturne, verske in druge ustanove (med njimi tudi SKGZ in ZSKD), celo športni klubi, kot Milan, Inter in Napoli, da ne govorimo o vseh organizacijah tujih priseljencev v Italiji, to je ljudi iz Gane, Senegala, Tunizije, Maroka, Zaira, Slonokošene obale, Angole, Filipinov, Šrilanke itd. »Črni in beli, vsi smo enaki«, je donelo zdaj tu zdaj tam iz sprevoda. »Hočemo delati in hočemo živeti v Italiji«, je govorilo z nekaterih transparentov. »Proč z mafijo rasizma«, je odgovarjalo z drugih. V prvih vrstah sprevoda so poleg organizatorjev (predstavniki CISM-ARCI, Italia Razzismo, Il manifesto in Nonsolotono) korakale tudi nekatere znane osebnosti, kot na primer tajnik KPI Achille Occhetto. Nikomur ni ušlo, da sta na začet-

ku sprevoda, držče se za roko, korakala temnopolta evropska poslanka in bivša policistka Dacia Valent ter Tommy Smith, prav tako temnopolti olimpijski prvak na 200 metrov iz Mehike, ki je prešel v zgodovino, ker je med slovesnostjo nagajevanja dvignil orokavičeno pest v demonstrativni pozdrav in protirasistični opomin.

Manifestacija seveda ni bila brez barvitosti in folklorne. Več afriških skupin je improviziralo tradicionalne pesmi in plesje iz prekomorskih dežel. Vrstile so se tudi razne alegorične podobe, kot na primer ogromne raznobarvne roke iz polistirola itd. Več napisov je opozarjalo na tragični konec južnoafriškega begunca Jerryja Massla, ki so ga umorili v Villi Litterno. Številna delegacija iz tega kraja z občinskim praporom na čelu je izpričala solidarnost ter trdno željo, da bi se takšni primeri rasizma ne ponovili več. Prav tako je želela oprati sramoto rasističnih izpadov proti južnim bratom Verona, ki se je manifestacije udeležila s številno delegacijo ter z napisom »Verona ljubi barve«.

Z zadovoljstvom smo opazili v sprevodu tudi živahno skupino ZKMI iz Trsta, ki si je za napis na transparentu izbrala znamenito frazo ameriškega črnkega voditelja Martina Luthra Kinga »I have a dream« (Jaz sanjam: sinovi nekdanih sužnjev in sinovi nekdanih lastnikov sužnjev bodo nekoč sedli skupaj za mizo bratstva...). Poleg citata v angleščini je na transparentu pisalo »Trieste-Trst«. S tem so hoteli tržaški demokratični mladinci poudariti, da se tudi naše mesto žal še vedno sooča s problemom narodnostne mržnje.

Ob ganljivem pogledu na neizmerno črno-belo množico so mi prišle na misel besede ameriškega

pisatelja in nobelovca za književnost Williama Faulknerja, ki se je soočal z rasizmom ameriškega juga in je neke zapisal: »Živeti danes kjerkoli v svetu in biti proti enakopravnosti iz rasnih razlogov ali zaradi barve kože, je kot živeti na Aljaski in sovražiti sneg«.

Prav zato mora zrasti zavest (in včerajšnja manifestacija je bila prvi korak na tej poti), da je mešanica rasizma, emarginacije in brezposelnosti lahko eksplozivna in uničujoča. Zato je treba takoj ukrepati, da preventivno preprečimo uničujoče posledice spirale sovraštva, ki ga sprošča rasizem. Ta spirala se kaže v emarginaciji različnega, kar sproži v njem asocijalne reakcije, kar nato podžge rasistične reakcije tako imenovanih normalnih ljudi in tako se oblikuje začarani krog, ki ga je vedno težje prebiti.

Od tu osnovna zahteva priseljencev, ki jo podpirajo sindikalne organizacije in levičarske stranke, da se zaščitijo pravice priseljencev. Potreben je zakon, ki bi uredil položaj tistih, ki so že v Italiji ter zagotovil bodočim priseljencom bivanje v Italiji brez tako imenovanega »določenega« ali omejenega števila, zakon, ki bi ukinil vsa tista določila, ki omejujejo vpis na univerzo, ki bi zagotovil volilno pravico na upravnih volitvah ter zdravstveno in socialno oskrbo itd.

Vse te zahteve so bile izražene v številnih govorih, ki so si sledili na Trgu del Popolo. Med drugim sta spregovorila predsednik koordinacijskega odbora priseljencev Aba Danna ter glavni tajnik CGIL Bruno Trentin. Poleg njiju pa še predstavnika CISL in UIL Franco Bentivogli in Angelo Masetti, nekatere drugi predstavniki priseljencev ter olimpijec Tommy Smith, ki se je zahvalil vsem, da so pretvorili neko plemenito idejo v plemenito manifestacijo.

tržno obvestilo

V Ameriki nove raziskave o retinolu

Celice se obnavljajo z naglico

Hitrost je tista ki premaguje gube

NEW YORK - »Z retinolom se celice hitreje obnavljajo.« Tako sta izjavila ameriška raziskovalca Harry Elden in Elizabeth Sweitzer. Učinkovitost retinola v boju proti gubam s pomočjo hitrejšega obnavljanja celic sta raziskovalca potrdila s preizkusom, ki sta ga z uspehom izvedla na skupini petnajstih oseb v starosti med 42. in 74. letom. Eksperiment je potekal na Xienta Institute for Skin Research v Bernvillu v Pennsylvaniji.

Prostovoljcem obeh spolov so na rokah napravili po dva madeža iz fluorescentne beljakovine, ki jih ni bilo mogoče odstraniti z vodo in milom.

Edina možnost za odstranitev madežev je bila rast kože, ki jo omogoča prenavljanje celic. Na enega od madežev so nanašali kremo z retinolom, drugega pa so pustili, da je sledil naravnemu regeneracijskemu ciklusu kože.

Po štirih tednih takega obravnavanja madežev in opazovanja fluorescentne beljakovine so raziskovalci ugotovili, da je madež, ki so ga mazali z retinolno kremo, izginil hitreje od drugega. Za naravno odpravo madeža je namreč koža porabila okrog 20 odstotkov več časa.

Retinolska krema, ki sta jo testirala raziskovalca Elden in Sweitzer, je znana s komercialnim imenom Anti-Age Retard. Proizvaja jo multinacionalna družba KORFF, na prodaj pa je v ameriških in evropskih oziroma italijanskih lekarnah. Posamezne vrste kreme se razlikujejo po starostnih pasovih, in sicer za 25, 35, 45 in 55 let.

Jutri v Vidmu srečanje med Biasuttijem in deželnimi parlamentarci

TRST — Predsednik deželne vlade Furlanije-Juljske kraji- ne Adriano Biasutti je povabil parlamentarce iz naše dežele na sestanek, na katerem bodo poglobili vprašanje pobud, ki so povezane s finančnim ma- nevrom osrednje rimske vlade. Letošnji predlog finančnega zakona namreč predvideva klemenje prispevkov, ki jih vlada vsako leto dodeli dežel- nim upravam. To klemenje bo letošnji proračun Furlanije-Ju- ljske krajine okrnilo za okrog 350 milijard lir, ali za 10 od- stotkov. Sestanek bo jutri ob 9.30 na sedežu deželnega pred- stavništva v Vidmu.

Vest o znižanju finančnega priliva v deželne blagajne, ki je prispela v naše kraje pred dobrim tednom, je zelo razbu- rila duhove. Takoj so ostro protestirale skoraj vse stranke, svoj glas so dvignile sindikal- ne sile, ki vidijo v tem ukrepu rimske vlade napad na speci- fičnost in avtonomijo Furlani- je-Juljske krajine.

To klemenje bo v največji meri prizadelo zdravstveni sektor, kar ponovno dokazuje, da je prav na tem področju še veliko nejasnih in nerazčišče- nih vprašanj in da ni jasnih iz- gledov kako premostiti sedanje kritično stanje na tem področju.

V Piranu v tem tednu vrsta prireditev ob občinskem prazniku

PIRAN — V spomin na ustanovitev prvega mornariškega odreda Koper leta 1944 in na osvoboditev slovenske obale praznujejo v piranski občini pri- hodnji teden svoj občinski praznik. Ob tej priložnosti so v občini pripravi- li vrsto prireditev, nekaj pa je takih, ki bi v vsakem primeru bogatile dogaja- nje v občini.

Včeraj so v piranski restavraciji Sid- ro pripravili šahovski turnir štiričlan- skih ekip krajevnih skupnosti, delov- nih organizacij in drugih organizacij, v Sečovljah pa se je začel drugi po- hodni tek na Krog; na sporedu je bil tudi turnir v namiznem tenisu za po- kal Pirana. Danes bo v Luciji turnir v kegljanju, devetega in desetega ok- tobra bo občinsko tekmovanje v stre- ljanju z zračno puško (v Portorožu), v petek, 13. oktobra, bo v piranski osnovni šoli Cirila Kosmača slavnos- tno srečanje krajanov ob občinskem prazniku, istega dne zvečer pa se bo v Portorožu začela petdnevna 25. konfe- renca skupščine Evropske zveze kon- gresnih mest. Slavnostna seja skupšči- ne občine Piran pa bo v soboto, 14. oktobra, v portoroškem Hotelu Palace, ko bodo tudi podelili občinska prizna- nja. Istega dne se bodo vrstila tekmo- vanja v košarki, balinanju, streljanju, v nedeljo, 15. oktobra, pa bo zvečer v Avditoriju še koncert simfoničnega or- kestra iz Zagreba. V okviru občinske- ga praznika bodo člani Tenis kluba Portorož pripravili člansko prvenstvo (21. in 22. oktobra), 26. oktobra pa lite- rarni večer učencev Zdravstvene sred- nje šole Piran v Portorožu.

B. Š.

gospodarski dopis iz slovenije

OKOLI VRHA

Septembra se je inflacija po- vzpela na 48-odstotno mesečno raven. Podatek je neprijetno pre- senetil zvezno vlado, ki je načrto- vala mesečno inflacijsko rast med 38 in 44 odstotki. Vlada je sicer ta inflacijski vrh pričakovala in ga celo napovedovala, vendar je očitno premalo upoštevala infla- cijska pričakovanja, ki so malop- rodajne cene najbolj potegnile navzgor. Cene pri proizvajalcih namreč niso pretirano narasle (mesečna rast se je zadržala pri 35 odstotkih), od proizvajalcev do kupcev pa so se nenavadno pove- čale, kar kaže, da skušajo s pod- razitvami vsi najti nekaj zaloge za prihodnje inflacijske mesece. Ta psihološki inflacijski dejavnik, ki je nastal deloma zaradi ne- prestanih zahtev iz enega konca države, da mora vlada udariti po inflaciji s terapijo s šokom, delo- ma pa zaradi napovedi same vla- de, da bo sprejela močnejše proti- inflacijske ukrepe, skuša zdaj vla- da odpraviti.

Marković je v nedavni televizij- ski oddaji zatrdil, da odprava psi- hološkega dejavnika ne bo težko opravilo oziroma: to opravilo je mnogo lažje, kot pa odpravljanje resničnih inflacijskih vzrokov. Toda psihološki učinek je naredil velikansko zmedo. Raven 48-od- stotkov, na katero se je v septem- bru povzpela inflacija, je namreč zdaj tista, od katere bodo vsi pri- lagajali svoje račune: v podjetjih bodo skušali na to raven dvigniti plače; v bankah bodo na to raven izračunali obresti za hranilne vlo- ge in posojila; na to raven bi se moral ozirati dinarjev tečaj, saj bi morala vrednost dinarja pasti

vsaj za toliko odstotkov, za koli- kor je poskočila inflacija.

Na dlani je torej, da septembr- ska inflacija (podobno kot vsak mesec doslej) kar samodejno po- večja stroške, ki se bodo naslednji mesec izkazali v novi visoki stop- nji inflacije. Ta samodejnost, do katere sicer prihaja zaradi inflaci- je povsod, ne samo pri nas, je v hiperinflacijskih pogojih še bolj vidna in uzakojena. Vlada skuša zato ta inflacijski vrh zaobiti. Ne priznava ga, češ da ni realnost, ker je nastal zaradi psiholoških učinkov in inflacijskih pričako- vanj, najbrž pa tudi zaradi slabe- ga statističnega zajemanja poda- tkov. Zato je predpisala, da pri določanju obresti lahko banke upoštevajo avgustovsko inflacij- sko raven (28,5 odstotka); pri pla- čah naj bi bilo povečanje tudi od- visno od te ravni, pri čemer naj bi pri oktobrskih plačah upoštevali še rast življenjskih stroškov v se- ptembru (vendar le 90 odstotkov te rasti); tečaj dinarja pa tudi si- cer namerava nekaj časa zadrževati, ker so devizne rezerve moč- ne...

Dokaj nenavadno je, da se je zagovornik izrazite tržne usmerit- ve, kar Marković nedvomno je, moral zateči k upravnemu urav- navanju stroškov (plač, obresti, tečaja). Morda ga je k temu res pripravil psihološki razlog, ki dvi- guje inflacijo. Najbrž pa je posre- doval tako tudi zaradi zahtev iz določenih delov države, ki vidijo v zveznih predpisih najmočnejšo garancijo za zaustavljanje inflaci- je. Jih je hotel na ta način pomiri- ti? Vsekakor je jasno, da skuša na

ta način »pripraviti teren« za do- datno protiinflacijsko ukrepanje, ki ga je že napovedal, a ni hotel nič določnega reči o tem, kdaj bo ukrepal in kakšni bodo ukrepi. Povsem jasno pa je tudi, da se kljub kritikam protitržnikov ne bo odrekel povsem tržnemu delova- nju: hiti še dodatno sproščati uvoz, skuša zavreti conski val s cenejšim uvoženim blagom, do- mače povpraševanje zmanjšuje s poslabševanjem nakupnih mož- nosti, ne dovoli vnašati stroškov za financiranje zalog v prodajno ceno, skuša povečati konkurenco na trgu...

Gre torej za kombinirano tera- pijo: nekaj upravnega zadrževa- nja cen, plač, obresti in tečaja je pomešanega s tržnimi ukrepi. Na ta način skuša Marković preskoči- ti neprijeten prag, ki mu ga je na- redil september. Skuša torej spu- stiti nekatera tako zelo znana sid- ra iz Mikuličevega obdobja. Kot sam priznava, je v nekoliko bolj- šem položaju kot prejšnja vlada zaradi tega, ker ima dokaj visoke devizne zaloge, toda znašel se je v hiperinflaciji, ki ga je presenetila, saj ni pričakoval tolikšne infla- cijske rasti. Prav hiperinflacija pa je tista, ki bo določala, kako bo z Markovičevo vlado v prihod- nje. Če kombinirana terapija ne bo delovala takoj, bo naraščalo nezaupanje, ki ga bodo določeni politični krogi hitro izkoristili. Tudi če bo terapija delovala, ne- zadovoljstvo ne bo manjše; okre- piti pa se utegne položaj vlade, kar pa je za samo gospodarsko reformo zelo pomembno.

JOŽE PETROVČIČ

Konec prejšnjega meseca v Kanalski dolini Soočanje različnih mnenj in izkušenj med slovenskimi raziskovalnimi inštituti

ŽABNICE — V Domu Mangart v Žabnicah se je 29. in 30. septembra zbralo 21 aktivnih znanstvenih raziskoval- cev Inštituta za narodnostna vprašanja iz Ljubljane, Stori- ja iz Trsta, Slovenskega znanstvenega inštituta iz Celov- ca, Odseka za zgodovino pri NSK v Trstu.

Skupino so sestavljali strokovnjaki različnih strok in disciplin, izkušeni raziskovalci, ki se že dolgoletno ukvar- jajo s projekti in problematiko etnične/narodne tematike, kakor tudi univerzitetni profesorji, vključeni v mednarod- ne znanstvene tokove, ki so na tem področju uspešni mentorji novim raziskovalcem, ki komaj vstopajo v obrav- navo te široke družbene problematike.

Smisel dvodnevne seminarja je bil soočanje različ- nih mnenj in izkušenj, tako na institucionalni kakor na individualni ravni. Dva dneva predstavljata sicer omejen čas, še posebno, ker so bila izhodišča in izkušnje v skupi- ni izredno raznolike in bogate. Posamezniki so namreč težili k interdisciplinarni poglobitvi problemov izhajajoč iz lastnega raziskovalnega dela v okviru socioloških, ekon- omskih, prostorsko-geografskih, pravnih, mednarodnop- ravnih, sociolingvističnih, demografskih, psiholoških, po- litoloških in zgodovinskih disciplin. Intenzivno in nepre- trgano dvodnevno soočanje pa je dokazalo ne le potrebo po takem načinu, temveč tudi uspešno obogatitev vseh.

Na ta način je skupina preverila delo posameznih in- štutov, njihovo povezanost oziroma tudi nepovezanost posameznih del-projektov in doseženo akumulacijo zna- nja. Analizirala je, kakšni so realni potenciali na tem pod- ročju v slovenskem kulturnem prostoru, kakšna je bila učinkovitost dela, kakšno odzivnost oziroma kolikšno po- vezavo je imelo to delo z znanstvenimi centri tako v okvi- ru Slovenije kakor celotne Jugoslavije. Še posebno pozor- nost je razprava posvetila povezanosti vseh del z medna- rodnoznanstvenimi tokovi in do kakšne stopnje interdis- ciplinarnosti smo prišli na področju raziskovanja etnične problematike.

Skupno ugotavljanje kje smo in kaj nam še primanjku- je pri posameznih strokah, disciplinah je sicer osvetilo tudi senčne strani. Obeležilo pa je najbolj senčno, protislo- vno, da je akumulacija znanja in dosežkov - na osnovi mednarodnih kriterijev ocenjevanja raziskovalnega dela - na zavidljivo uspešni ravni - ne dovolj poznana in uve- ljavana v lastnem prostoru. Razpravljalci so vrh tega še posebej poglobili vprašanje, kako je najbolj učinkovito in pravilno vstopati v prostor Alpe-Jadran in v Evropo. Ob tem je bila poudarjena pomembnost teoretskih in meto- doloških predpostavk v vseh že konkretno zastavljenih raziskovalnih projektih in v tem okviru možnosti primer- jalnih empiričnih mednarodnih raziskav.

Ob pogledu kako so usklajeni programi in perspektive posameznih inštitucij, je bila izredno koristna primerjava, do kakšnega nivoja smo prišli glede izobraževanja razi- skovalnih kadrov, njihove znanstvene rasti, mednarodne-

ga uveljavljanja, kake izpopolnitve metode so tu še po- trebne. Analizirane so bile izkušnje, funkcije in perspekti- ve Mladinskih raziskovalnih taborov, njihova mednarod- na uveljavitev, kako prilagoditi kadrovsko sestavo, da bomo na tem področju lažje in boljše odgovarjali vsem nastajajočim potrebam. Namen srečanja ni bil teoretične narave, a kljub temu so širše teoretične metodološke osnove naravno pogosto prihajale na površje in nakazova- le plodnost, ki bi jo imelo tudi srečanje, zastavljeno v takem smislu.

Še posebej je skupina evidentirala nesporne dosežke posameznih raziskovalnih smeri, ki so se uveljavljale v mednarodnih znanstvenih tokovih v Evropi, v našem oko- lju pa doživele površne, neznanstvene pristope. Tako pri- meri nerazumevanja - kakor je primer zgodovinske smeri na Koroškem - so imeli žal negativne posledice za celotno raziskovalno in znanstveno dejavnost na tem področju.

V razpravi so se vsi prisotni dotaknili problemov, kot so: neobhodna nujnost znanstveno-strokovnih arhivov, njihove usklajenosti, problem knjižnic, mednarodne stro- kovne publicistike, računalniških postopkov in celotne informatike na tem področju, konkretne možnosti skup- nih založniških pobud tako v jugoslovanskem kakor v mednarodnem prostoru, potreba po intenzivnejšem med- sebojnem informiranju, o različnosti kriterijev ocenjeva- nja prioritete raziskovalnih projektov itd.

Prikaz in razprava celotnega dela inštitucij in posa- meznikov-raziskovalcev je bila osnova za zastavljanje skupne sinteze obstoječih in načrtovanih projektov, celot- nih delovnih programov in perspektiv. Vse to pa ne v omejevanju posameznika inštituta-subjekta, temveč v vključevanju v skupno perspektivo.

Namen in sklep vseh razpravljalcev je bil, da to ne sme ostati le izmenjava mnenj. Celotno gradivo in sinteze posveta morajo biti izhodišče za mnogo širšo razpravo o tej problematiki v skupnem slovenskem kulturnem pro- storu.

Gradivo mora biti dano v soočanje in dopolnjevanje znanstveno kvalificirani slovenski javnosti, še prav pose- bno vsem tistim ustvarjalnim delovnim sredinam in posa- meznikom, ki aktivno pristopajo do raziskovanja etnične- nacionalne problematike. Še posebno pozornost pa bo tre- ba posvetiti mnenju in potrebam vseh neposredno priza- detih subjektov, ki so v tem primeru manjšinske skupnos- ti, narodnostne skupnosti in etnične skupnosti vtikane v slovensko družbeno stvarnost.

Zato so si vsi inštituti prevzeli obvezo, da bodo izsled- ke tega posvetovanja objavili čimprej v glasilu INV (RIG) in se s tem prvim korakom soočali z vsemi potrebnimi dopolnili drugih področij, disciplin in neposredno zainte- resiranih. To bi bila prava osnova, da se celotna tematika in programi predstavijo v razpravo tudi najširši javnosti.

Tartufi - rudnik istrskega zlata

Tuber magnatum. Tako pravijo znanstveniki kraljevi gomoljiki, po »domače« belim tartufom. Zanje se glavna sezona začenja prav zdaj, sredi oktobra. Sladokusci že samo ob misli nanje pocedijo slino, impotentnim se prižge plamen upanja, nabiralci, tr- govci, prekupčevalci, gostinci, carini- ki, novinarji in še kdo... pa vedo, da so te gomoljikaste gobe pravi istrski rud- nik zlata.

Gomoljike nabirajo tudi drugod po svetu - v Španiji, Franciji, Italiji... Po- nekod to počnejo s svinjami (oziroma prašiči), v Istri so za to raje izurili maj- hne pse - mešance, baštarde. Bolj ko je tak pes občutljiv in plašen, večji tal- ent za iskanje je ponavadi. Sicer pa rastejo gomoljike na mnogih krajih v Istri, najbolj v Motovunskem gozdu, v dolini reke Mirne pri Livadah in pod Motovunom... Tam, kjer je v mešanem listnatem gozdu hrast, topol, vrba in morda lipa. In še tole - istrski tartufi so v Italiji tako cenjeni zaradi izredne- ga vonja, ki ga imajo, zaradi česar jih mešajo k drugim tartufom, da bi tudi drugi pridobili nekaj te zlahtnosti...

Psa je treba najprej zdresirati, kajti dobrega tartufarja je nemogoče kupiti. Niso naprodaj. Gospodarju pomenijo pol njegovega življenja. Vaja je seve- da trda in neizprosna. Kazen je lakota, nagrada za najdeno podzemno drago- cenost pa največkrat le košček kruha in prijazna beseda... Najhuje je, če pes spozna, kako dobre so te gobe. V ta- kih primerih mora gospodar paziti, da mu jih pes ne sne, še preden pride sam do njih.

Tako se mlad pes v spremstvu sta- rejših uči več let, preden dozori v pra- vega mojstra z izostrenim vonjem. Vsa ta leta dozoreva tudi gospodar, ki mu Istrani rečejo enako kot psu - tartufar. V gozd morajo res zgodaj zjutraj, še ko je tema. Nekateri gredo kar sredi noči. Tudi tu velja pravilo, kdor prvi pride, prvi melje. Šele ko ta gomolji- ka, ki raste le približno ped pod zem- ljo, dozori, šele takrat začne oddajati močan vonj, ki tako spominja na gos- podinjski plin. Takrat ga pes lahko za- voha. Pred tem, morda še pred pol ure, pa je šel mimo tartufa, kot da ga tam ne bi bilo. Zato je dobro biti prvi v gozdu. Pes začne s tacami kopati, pri-

skoči tartufar z lopatico, ki jo ima ob sebi in tartuf - na zunaj zelo podoben krompirju - je na dlani, takoj za tem pa v malhi. Iz druge malhe vzame gos- podar košček kruha - pasjo nagrado za najdbo. In sprehod skozi gozd se nadaljuje. Včasih z baterijo v roki, drugič s pelerino, ker dežuje, pred- vsem pa s škornji, kajti blato je zmeraj blizu... Delo tartufarjev ni lahko. Mnogi to počnejo le mesec ali dva na leto in za ta čas prihranijo svoj dopust, ki ga imajo v službah. Koliko je tartufar- jev v Istri, nihče ne ve. Niti v buzetski Šumariji nimajo pravega podatka - ka- kih tisoč jih gotovo lazi po istrskih gozdovih, gmajnah in travnikih. Pri Šumariji, ki je največji odjemalec tar- tufov v Jugoslaviji, so lani nabirali oddali le kakih 500 kilogramov tartu- fov. Po nekaterih ocenah je to samo desetina tistega, kar istrski tartufarji v resnici naberejo. Tako menijo, da so samo lani nabrali več kot 5000 kilo- gramov gomoljik in jih prodali prekup- čevalcem. Ti zmeraj plačajo kakih 20 odstotkov več kot jugoslovanska druž- bena podjetja in še zmeraj dobro za- služijo. Zdjaj na primer plačajo pri Šu- mariji Buzet za kilogram tartufov naj- boljše kakovosti (ekstra kvaliteta) - 15 milijonov dinarjev, za prvo kvaliteto 10 milijonov in za drugo 8 milijonov dinarjev (tretje kakovosti raje ne od- kupujejo). Kaže, da bo sezona letos do- bra, saj so že v predsezoni pri Šumariji zbrali kakih 200 kilogramov tartufov. Nihče pa ne ve, od česa je odvisna sezona. Vreme ne sme biti ne presuho, ne prevlažno, ne pretoplo, ne premr- zlo. Odvisno je tudi od tega, kakšno je bilo poletje. Pravzaprav so istrski tar- tufi nekakšen misterij in tabu tema, o kateri se je težko veliko pogovarjati (vsaj s tistimi, ki jih nabirajo).

Zakaj plačajo prekupčevalci več, je tudi jasno. Skoraj vsi gredo čez mejo, tam pa menda plačajo celo milijon lir za kilogram, ali približno dvakrat več, kot dobi zanje tartufar v Istri. Zdjaj v Šumariji vedo, da bodo morali spre- njati odkupne cene vsak teden, če bodo hoteli odkupiti več gomoljik. In nobenega dvoma ni, da so prav tartufi istrski rudnik zlata. Večini prebival- cev Istre pa to zlato nikoli ne zaide v krožnik...

BORIS ŠULIGOJ

WALL STREET ANGLEŠČINA

- BOLJ PRAKTIČNA
Inštitut je odprt celo leto, vpisovanje v tečaje in njihov začetek pa je možen vsak dan.
- PRILAGODLJIVEJŠA
Vsak si lahko iz dneva v dan glede na svoje obveznosti izbira učne ure.
- ZANESLJIVEJŠA
Stalen nadzor nad doseženimi rezultati in individualen ritem študija.

NEMŠČINA - FRANCOŠČINA - ŠPANŠČINA - SLOVENŠČINA - ITALIJANŠČINA (za tujce)

50 SEDEŽEV V EVROPI:

GORICA - Ul. De Gasperi 40 - Tel. 0481/33620
TRŽIČ - Ul. Mazzini 34 - Tel. 0481/791395
TRST 1 - Ul. Udine 15 - Tel. 040/414733
TRST 2 - Ul. Flavia 60/1 - Tel. 040/825203

Podelili so jo v okviru salona Spazio Corrado Lamberti dobitnik nagrade »Trst za znanost«

Direktor revije »L'Astronomia« Corrado Lamberti je prvi dobitnik nagrade »Trst za znanost«, ki jo je ustanovila tržaška sekcija italijanske Junior Chamber z namenom, da bi nagradila osebnosti, ki se odlikujejo v približevanju znanosti mladim. Slovesna podelitev nagrade, ki je posvečena spominu francoskega fizika Alfreda Kastlerja, je bila včeraj dopoldne v kongresnem središču Tržaškega velesejma, in sicer v okviru 6. salona znanosti in tehnologije Spazio.

Corrado Lamberti se je rodil leta 1947 v Lenu pri Comskem jezeru, kjer tudi danes živi. Po diplomu iz vesoljske fizike na Univerzi v Milanu se je zaposlil v šolstvu in zdaj poučuje fiziko na tehničnem inštitutu v Comu. Že takoj po diplomu pa se je začel ukvarjati tudi z znanstveno divulgacijo ter pisati v razne časopise in poljudnoznanstvene revije. Bistven korak na tej poti je napravil pred desetimi leti v Trstu, ko je skupno z znano astronomko Margherito Hack ustanovil revijo, ki jo danes vodi in ki je postala ena izmed najuspešnejših tovrstnih pobud na evropski ravni. Iz bogate Lambertijeve življenjske poti naj še omenimo, da je leta 1986 organiziral odpravo kakih 200 italijanskih astrofilov na otok Mauritius za opazovanje Halleyevega kometa, lani pa odpravo kakih 60 astrofilov v Indonezijo za študij popolnega sončnega mrka.

»Revija me zaposluje 365 dni na leto,« je vidno ganjen dejal Lamberti, ko mu je predsednik tržaške Junior Chamber Dino Cuscito izročil zlato in srebrno plaketo, delo arhitekta Enrica Torla in zlatarja Maurizia Stagna. »Toda nagrada me potrjuje v prepričanju, da vse te žrtve le niso bile zaman. Ob tej priložnosti pa se moram posebno zahvaliti dvema ženskama, in sicer svoji ženi in astronomki Margheriti Hack, brez katerih bi nagrade prav gotovo ne dobil,« je še pristavil.

Omeniti velja, da so se slovesne podelitve prve nagrade »Trst za znanost« udeležili poleg predstavnikov tržaškega znanstvenega sveta tudi številni dijaki, katerim so o problemih znanstvene divulgacije ter o tržaški znanstveni stvarnosti spregovorili predsednik Pokrajine Dario Crozzoli, ustanovitelj otroške knjižarne »Libreria dei Ragazzi« v Milanu Roberto Denti, astronomka Margherita Hack in znani tržaški fizik Paolo Budinich. Na slovesnosti so tudi prebrali brzojavne čestitke, ki jih je poslal predsednik republike Francesco Cossiga.

Podelitev nagrade »Trst za znanost« pa je bila le ena izmed »stranskih« pobud, ki so se včeraj zvrstile v okviru salona Spazio 6. Pod večer je bila na sporedu okrogla miza o visokih tehnologijah v umetnosti, ki jo je priredil Studio PHI iz Trsta. Že opoldne pa so voditelji padriškega Centra za znanstvene in tehnološke raziskave predstavili svoj stand, pri katerem je mogoče v grobih obrisih spoznati informacijske sisteme, ki delujejo pri Padričah. Računalnike uporabljajo za raziskovanje in za občevarje z »zunanji svetom« domala vse ustanove in centri, ki so tamkaj zrasi, od Mednarodnega centra za genetsko inženirstvo in biotehnologijo ter družbe Sincrotrone Trieste do laboratorija za računalniške programe INSIEL. Odgovorni za informacijske sisteme Centra za raziskave Diego Bravar je na včerajšnjem sreča-

Predsednik Cuscito (desno) izroča nagrado Lambertiju (Foto Magajna)

nju s časnikarji naznanil, da bo center pred koncem leta kupil superračunalnik, ki ga bodo predvidoma namestili junija 1990. S tem postaja vse realnejša možnost, da bi v doglednem času odprli »informatično avtocesto«, ki bi povezovala tržaške znanstvene ustanove med sabo in z zunanjim svetom.

O vsem tem bo govor tudi na okrogli mizi, s katero se bo v torek zvečer zaključil salon Spazio. Danes dopoldne bo v okviru salona posvet o prenašanju tehnologije iz razvitega v nerazviti svet, ob 16. uri pa bo okrogla miza o astronomiji in astrofilstvu v naši deželi. Jutri in pojutrišnjem se bodo nadaljevale predstavitev tržaškega sinhrotrona šolarjem in šolnikom ter drugim.

Ob smrti mladega zapornika iz Benetk Priložnostne mamilaše pahne zapor v dokončno zasvojenost z mamili

Rezultati nadaljnjih toksikoloških analiz, ki so jih po obdukciji opravili na truplu 21-letnega zapornika Luce Pezzata iz Marghere, še niso uradno znani. Znani bodo verjetno šele v prihodnjih dneh, saj analize, s katerimi mora sodni zdravnik ugotoviti, ali je fant umrl zaradi prekomerne doze heroina, terjajo precej časa. O vzrokih njegove smrti pa je bilo kljub strogi preiskovalni tajnosti, ki jo je uvedel namestnik državnega pravdnika De Nicolò, slišati precej domnev. Pezzata so namreč zaprli zaradi posesti in prodaje mamil, znano pa je, da je v preteklosti tudi sam užival heroin. Ko so ga iz beneškega zavora letos poleti premestili v Koronej, se je heroina sicer že odvadil in je jemal samo še lažja pomirjevalna sredstva.

Za vzroke njegove smrti bomo torej izvedeli še ta teden, smrt 21-letnega zapornika pa gotovo postavlja veliko vprašanj, še zlasti, če bodo toksikološke analize potrdile, da mu je v zaporu uspelo zaužiti heroin (kar bi med drugim sprožilo tudi sodni postopek). Po eni strani postavlja v dvom učinkovitost zaporne zdravstvene službe, po drugi strani postavlja v ospredje problem kroženja mamil po zaporih, nazadnje pa še nadvse aktualna vprašanja, in sicer, ali je umestno kaznovati narkomane in kako preprečiti širjenje narkomanije.

Med pogovorom z zdravstvenim načelnikom Koroneja Viniciom Ambrosijem smo slišali predvsem ugotovitve, ki pa vsiljujejo tudi nekatere odgovore. Na Ambrosija smo se namreč obrnili zato, da bi — izhajajoč iz Pezzatove smrti — ugotovili, kako zdravijo narkomane in kako skrbijo zanje.

Ambrosi nam je najprej orisal, kako deluje zaporna zdravstvena služba. V zaporu dela poleg njega pet dežurnih zdravnikov, štirje specialisti in trije poklicni bolničarji. Zdravniki so seveda dežurni tudi ponoči in ob praznikih, ambulanta pa je opremljena z zdravstvenimi napravami za najosnovnejše zdravniške posege. Na razpolago imajo tudi »set« za oživljanje, manjka pa jim najučinkovitejša naprava za električno spodbujanje srca. V Pezzatovem primeru je bil dežurni zdravnik obveščen, ko je bilo dejansko prepoznano, da bi fanta rešili. Verjetno so ostali zaporniki, ki so bili s fantom v celici, prepoznali poklicni paznika. Če so v celici res imeli mamilo, je to nadvse verjetno. »Ne glede na vzrok, zaradi katerega nekomu zastane srce,« pravi Ambrosi, »edino učinkovito pomoč lahko nudi le naprava za električno spodbujanje srca. V Pezzatovem primeru je ta prispela prepozno.«

V zaporu skrbijo za narkomane — trenutno jih je kakih dvanajst — zdravniki in psihologi službe za narkomanijo CMAS pri KZE. Prvi so pristojni za čisto zdravstvene probleme, drugi pa skrbijo seveda za njihove psihološke težave, za pravne probleme in za stike z zunanjim svetom. »Ko narkomani prispejo v zapor,« je povedal Ambrosi, »nimajo druge alternative, kot da jemljejo psihofarmake. Naša naloga je, da jih odvadimo mamil, saj je mamilo — glede na to, da ni legalizirano — seveda prepovedano. Še do pred dvema letoma so za to skrbeli psihologi CMAS, ki so najpogostejše

uporabljali metadon. Mi smo se odločili za druge metode zdravljenja, za taka zdravila, ki omilijo bolečine abstinence, a ki ne povzročajo pretirane zasvojenosti. Odločili smo se, da metadon ne bomo več uporabljali tudi zato, ker je — kot derivat opija — postal že blago za izmenjavo.

Glede na stopnjo zasvojenosti vsakega posameznika pripravimo shemo zdravljenja. Zdravila jemljejo narkomani pod nadzorom bolničarjev. Da bi preprečili morebitne »kupčije« s psihofarmaki, smo zadnje čase začeli uporabljati predvsem zdravila v kapljicah, ki jih naši pacienti ne morejo ne pogoltniti. Vendar je zdravljenje kot tako — čeprav sem osebno prepričan, da se narkoman ne bo nikoli samostojno odločil za zdravljenje in ga je zato treba prisiliti — zelo pogosto neučinkovito. Zapornikom manjkajo namreč druge spodbude, saj nimajo niti primerne prostora, kjer bi lahko telovadili, kar bi jim v abstinenčnih krizah zelo pomagalo. Ravnatelj zavora je pred leti začel prejeti alternativne »prevzgojne« oblike, ki pa so zaradi neigibnosti zunanjih javnih struktur propadle. Neučinkovitost zdravljenja gre pripisati številnim dejavnikom, eden od teh je, da narkomani živijo v zaporu samo med narkomani. To je posledica dejstva, da jih drugi zaporniki ne marajo, po drugi strani pa se med enakimi, ki imajo torek podobne težave, bolje počutijo. Kot rečeno, pa obstaja zelo negativna plat: če je kdo imel izven zavora samo priložnostno opravka s heroinom, ga bo zapor skoraj gotovo definitivno pahnil v to brezupno brezno. Za to pa je potem odgovorna vsa skupnost, ki mora temeljito premisliti, kako naj ravna in kakšne zakone sprejema ...« (bg)

Po podatkih za devet mesecev

Nadaljuje se nezadržno upadanje prehodov meje

Nadaljuje se sicer postopno, a nenehno upadanje števila osebnih prehodov čez italijansko-jugoslovansko mejo v tržaški pokrajini. V letošnjih prvih devetih mesecih (od januarja do septembra) je mejo prešlo 758.730 ali 2,6 odstotka potnikov manj kot v istem lanskem obdobju: lani jih je v obeh smereh potovalo čez mejne prehode 28,5 letos pa 27,75 milijona.

Padec je v največji meri pripisati zmanjšanemu številu prehodov z maloobsejno prepustnico, vzroki pa so na dlani. V Jugoslaviji namreč nezadržno naraščajo cene živin in drugih vsakdanjih potrebščin, ki so jih Tržčani v preteklosti radi kupovali onstran meje, temu pa se je pridružilo tudi drastično zmanjšanje povpraševanja po jugoslovanskem bencinu odkar je tudi tržaška pokrajina dobila neobdavčeni bencin. Jugoslovanski državljani pa so svoja potovanja v Trst občutno omejili predvsem zaradi nenehnega upadanja kupne moči njihove denarne enote.

Če si podrobneje ogledamo podatke za pretekli september, dobimo naslednjo podobo: mejne prehode v tržaški pokrajini je v obeh smereh prekorajilo skupno 3.267.038 oseb, kar je za 2,49 odstotka manj kot septembra lani, ko je prehodov bilo skupno 3.350.602. Prehodi s prepustnicami pa so zabeležili mnogo večji padec, in sicer za kar 13,69 odstotka. Septembra lani je s prepustnico potovalo v obeh smereh 1.404.179 oseb, v letošnjem pa 1.211.890.

Edino povečanje zadeva mednarodni potniški tranzitni promet, ki je od lanskih 1.946.423 prehodov narasel na letošnjih 2.055.148 ali za 5,58 odstotka.

V okviru načrta družbe Finmare

Tržaški Lloyd bo prejel novi kontejnerski ladji

Tržaški Lloyd bo konec meseca prejel komaj dokončano kontejnersko ladjo »Nuova Africa«, ki so jo splavili v mesecu aprilu, medtem ko so včeraj dopoldne v ladjedelnici Fincantieri v Castellammare di Stabia pri Neaplju splavili njeno dvojčico »Nuova Europa«. Novi kontejnerki sodita v okvir izvajanja načrta finančne družbe Finmare (IRI) za prenovno ladjevja tržaške plovne družbe.

Gre za ladji vrste »self sustained«, kar pomeni, da sta opremljeni z lastnimi napravami za pretovarjanje kontejnerjev. Dolgi sta 192, široki 30 in visoki 16 metrov, njuna nosilnost pa znaša 27 tisoč ton. Nanju lahko natovorijo 1555 kontejnerjev, od katerih 300 kontejnerjev s hladilnimi napravami za različne temperature.

Kot rečeno, bo Tržaški Lloyd prejel prvo ladjo konec tega meseca, drugo pa mu bodo predvidoma predali februarja prihodnje leto. Lloyd bo kontejnerki uporabil na progah za južnoafriška tržišča, in sicer v okviru konzorcija SAECS (Southern Africa Europe Container Service), kakor to predvideva program polne prenove Tržaškega Lloydja. Sicer pa tržaška pomorska družba namerava v najkrajšem času naročiti družbi Fincantieri še druge štiri ladje z zmogljivostjo od 2500 do 3000 kontejnerjev, ki jih bo namenila za proge med Sredozemljem in Daljnim vzhodom, vendar pod pogojem, da bo Evropska skupnost pozitivno rešila vprašanje pomoči ladjedelniskemu sektorju.

■ Na Pomorski postaji je bila včeraj deželna skupščina Vsestranske obrtne konfederacije (CNA), ki sta se je med gosti udeležila tudi evropski poslanec Rossetti in deželni odbornik Carbone. Na srečanju so med drugim napovedali, da bodo novembra priredili vsestranski posvet o potrebah obrtništva pri pripravi na evropsko integracijo.

Kvaliteten poklon Valvasorju

V Prosvetnem domu na Opčinah je v petek zvečer na povabilo MePZ Primorci-Tabor in SKD Tabor nastopil mešani zbor Lipa zelenela je... s kakovostnim celovečernim koncertom, ki je povsem zadovoljil številno občinstvo. Zbor, ki ga sestavljajo nekdajšnji člani znanega akademskega zbora Tone Tomšič iz Ljubljane in ki ga vodi dirigent Jernej Habjanič, je občinstvu predstavil svoj letni koncert, ki je bil prvič izveden v Cankarjevem domu maja letos in ki nosi pomenljiv naslov »Veselite in žalost, s pesmijo skozi Valvasorjevo Slavjo«. Zbor Lipa zelenela je... je hotel namreč na svojstven način proslaviti pomembno 300-letnico izida znamenite »Slave vojvodine Kranjske«.

Na sliki (foto Križmančič) nastop zbora Lipa zelenela je... v openskem Prosvetnem domu.

V Bazovici srečanje za Amazonijo in Kras

Jutri zvečer bo v Slomškovem domu v Bazovici večer poezije in glasbe z naslovom Kulturno srečanje za Amazonijo in Kras, za katerega je dal pobudo Svetovni sklad za naravo WWF, da bi osvestil širšo javnost s problemom ogrožanja narave. Spored večera, ki ga je ob 25-letnici Slomškovega doma organizirala Liliana Manzoni, predvideva v prvem delu poezije Tatjana Rojč, Donate Karmaian, Annamaria Pacorini in Gianne Gallico ter nastop Paola Gasparinija, ki bo igral na sitar. Drugi del pa bo v celoti posvečen glasbi z nastopom mezzosopranistke Marte Valetič, tenorista Sergia Emilija, baritonista Riccarda Ambrosija in sopranistke Liliane Manzoni. Na klavir jih bo spremljala Anna Luci Sanvitale, napovedovala pa bo Donatella Ermacora Marvin. Začetek prireditve ob 20.30.

Koncertni abonma
Sezona 1989/90

SPORED

18. oktober 1989
SLOVENSKI KVINTET TROBIL

27. oktober 1989
MILKO BIZJAK, orgle

16. november 1989
SIMFONIKI RTV - LJUBLJANA
Dirigent: Anton Nanut

28. november 1989
SLOVENSKI MADRIGALISTI
Dirigent: Janez Bole

14. december 1989
KATJA MILIČ, klavir

18. januar 1990
OLGA GRACELJ, sopran
JASNA CORRADO - MERLAK, harfa
NEVA MERLAK, klavir

15. februar 1990
GODALNI KVARTET GLASBENE MATICE
sodeluje Miran Košuta, klarinet

7. marec 1990
BOJAN GORIŠEK, klavir
VOLODJA BALŽALORSKY, violina
ANDREJ PETRAČ, violončelo

21. marec 1990
SIMFONIČNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE
Dirigent: Marko Letnoja
Miloš Mlejnik, violončelo

* V cerkvi sv. Vincenca, Ul. Feltre 11.

Vpisovanje abonmajev na GM - Ul. R. Manna 29 do srede, 18. t. m., od 10. do 12. ure.

Abonenti lanske sezone lahko potrdijo svoj sedež do srede, 11. t. m.

KMEČKA IN OBRтна HRANILNICA

IN POSOJILNICA V NABREŽINI

KMEČKA IN OBRтна HRANILNICA IN POSOJILNICA V NABREŽINI

priredi v nedeljo, 29. oktobra 1989, ob 16. uri
na športnem igrišču ŠD Sokol v Nabrežini
svečano proslavo ob stoletnici posojilnic na nabrežinskem Krasu

Na posvetu italijanskih gorskih skupnosti Gava sprejel predstavnika Kraške gorske skupnosti

Po svojem nastopu na posvetu italijanskih gorskih skupnosti, ki je bil 4. in 5. oktobra v Turinu, je minister za notranje zadeve Gava sprejel tudi predstavnika Kraške gorske skupnosti, in sicer njenega predsednika Marina Pečenika in Dionisia Gherbassija, ki sta mu izročila debel snopič resolucij, s katerimi je KGS od leta 1985 do danes zahtevala uzakonitev globalne zaščite za slovensko manjšino v Italiji. Gava, ki je pravice manjšin omenil tudi med svojim govorom predstavnikom gorskih skupnosti in dejal, da si je treba prizadevati za ohranitev krajevnih tradicij in običajev ter torej tudi jezika in kulture prebivalcev, je predstavnikoma KGS zagotovil, da bo zahteve slovenske manjšine posredoval vladi in izrazil željo, da bi se to vprašanje čim prej rešilo.

Gava je med svojim govorom na posvetu zagotovil tudi, da bodo gorske skupnosti v bodoče deležne večje pozornosti vlade, ki naj bi jim dodelila večje pristojnosti in večja finančna sredstva, kar bi tudi bilo v korist slovenski manjšini.

Sicer pa so na posvetu, katerega se je udeležilo okrog tisoč delegatov italijanskih gorskih skupnosti (v Furlaniji-Juljski krajini jih je deset), vzeli v pretnes vse probleme goratih področij in zaščito okolja goratih dežel. Delegati so izrazili zaskrbljenost nad upadanjem prebivalstva, zaradi česar propadajo ne samo človeška naselja, pač pa tudi narava sama. Vsi govorniki, od krajevnih upraviteljev do prisotnih izvedencev, so namreč izrazili prepričanje, da je človeška prisotnost potrebna za ohranitev naravnega ravnovesja. Delegati so razpravljali tudi o raziskavi, ki so jo predstavili izvedenci Evropske skupnosti, o urejevanju naravnih

nih parkov in ugotovili, da pri urejanju parkov ne smejo zanemariti tradicionalnih kmečkih in obrtnih dejavnosti nekega prostora.

Ob tem času je bil v Turinu tudi salon Euroalp '89, na katerem so s svojimi standi sodelovale vse italijanske gorske skupnosti. Svoj stand so seveda imele tudi gorske skupnosti iz FJK, na katerem je Kraška gorska skupnost predstavila nekatere pristne kraške pridelke, kot so teran, vitovska garganja in sir tabor, a tudi nekaj marmornatih izdelkov. Na salonu, ki ga je obiskalo veliko število ljubiteljev narave in gora, so gorske skupnosti iz FJK predstavile tudi lično reklamno brošuro, v kateri so imena občin, ki spadajo pod KGS, zapisana tudi v slovenščini.

pismo uredništvu

Pojasnilo predsednika KZE

V zvezi s člankom, ki ga je vaš list objavil dne 6. t. m., v zvezi zasedanjem stalne komisije načelnikov skupin v tržaški Krajevni zdravstveni ustanovi o spremembah pravilnika delovanja organov KZE predsednik Rossini pojasnjuje, da je bil ob tisti priložnosti edini predstavnik predsedstva podpredsednik inž. Scarpa. Kar se tiče spremembe v zvezi z rabo slovenskega jezika v medobčinski skupščini pa predsednik Rossini pojasnjuje, da se popolnoma strinja s stališčem in z izjavami podpredsednika.

S spoštovanjem

Jacopo Rossini
predsednik KZE

V torek prvi večer letošnje sezone Slovenski klub bo tudi v novi sezoni »diskusijska delavnica«

Po lanskim kratki, a uspešni sezoni, bo Slovenski klub letos odprl svoje duri tako rekoč pravočasno. Letošnja sezona se bo namreč začela že prihodnji torek, začetek sezone pa bo ponovno zaznamovala, kot je v zadnjih klubskih mesecih postalo sicer običajno, razprava s politično vsebino. Prvi torkov večer bo namreč namenjen nedavnemu istrskemu srečanju med italijanskim predsednikom vlade Andreottijem in njegovim jugoslovanskim kolegom Markovićem. O tem "zgodovinskem" srečanju, kot so ga najpogostejše označili časopisi, bosta v uvodnem delu poročala dopisnika Primorskega dnevnika Bogo Samsa in milanskega dnevnika Corriere della Sera Eros Bičić. Mimo dogodka kot takega pa bo zanimivo predvsem skupaj ugotavljati, kako

se je pravzaprav zasukala italijanska "Ostpolitik" in kakšne posledice bo "Jadranski dogovor" imel za slovensko manjšino v Italiji in italijansko v Jugoslaviji.

Ker bo letošnja sezona daljša, bodo politične teme predvidoma bolj razredčene in bo Klub posvetil nekaj več prostora tudi kulturnim in drugim temam, kot je bilo to zanj v preteklosti običajno. Tudi drugi torkov večer bo sicer bolj političnega, a vendar tudi širše kulturnega značaja, saj bo namenjen izidu nove knjige Pavla Stranja »La comunità sommersa - Gli sloveni in Italia dalla A alla Z«. Za prihodnje tedne in mesece pa Klub načrtuje zelo široko paleto tem, od pisateljskih do ekoloških, medicinskih in splošno znansvenih. Naj natresemo le nekaj primerov: gostje Kluba naj bi na primer bili režiser in pisatelj Giorgio Pressburger, ki je bil med "finalisti" letošnje nagrade Campiello, koroški pesniki Maja Haderlap in Cvetka Lipuš, s posebnega izhodišča pa bi se radi lotili tudi zamejske literarne ustvarjalnosti. Privilegirano mesto bo seveda imela manjšinska problematika, tako v razgovoru s predstavniki sosednih manjšin kot v razpravljanju o naših internih problemih. Odbor namreč želi, da bi Klub tudi vnaprej bil neke vrste "diskusijska delavnica", v kateri naj bi se pogovarjali o vseh temah, ki nas žulijo.

O zaposlitvenih možnostih za mlade

Ob zaključku prireditve Pokrajine Trst Dan za tvojo bodočnost, ki je mladim nudila informacije o zaposlitvenih možnostih, je klasični licej Dante priredil okroglo mizo, na kateri so predsednik pokrajine Crozzoli, pokrajinska odbornika Berni in Dello Russo, ravnatelj Deželne agencije za delo Pironti, krajevni ravnatelj Intersind Sambo, profesor demografije na Univerzi Trst Orvati in občinska odbornica Pittonijeva poročali o zaposlitvenih možnostih za mlade. Profesor Orvati je v svojem poročilu predstavil tudi podatke ankete, ki jo je Pokrajina izvedla med mladimi, ki so spomladi obiskali to prireditev.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in none

Lucije Slavec vd. Bandi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Salviju, pevskemu zboru V. Vodnik, g. župniku in darovalcem cvetja.

SVOJCI

Dolina, 8. oktobra 1989

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Alojzija Sedmaka

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in ga spremlili na zadnji poti.

Posebna zahvala govorniku Niku Sirku in MPZ Vesna.

SVOJCI

Križ, 8. oktobra 1989

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Vladimira Guština

se prisrčno zahvaljujemo g. Bedenčiču, balinarskemu klubu in vsem, ki so počastili njegov spomin.

SVOJCI

Repentabor, Col, 8. oktobra 1989

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Danice Starc

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in jo spremili na zadnji poti.

Posebna zahvala darovalcem cvetja in pevskemu zboru Vasilij Mirk.

SVOJCI

Kontovel, 8. oktobra 1989

† Sporočamo, da nas je zapustil naš dragi

Andrej Pečar

Pogreb bo v torek, 10. t. m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v bazovsko cerkev.

Žalujoci: žena Marija s sinom Tončkom, hčeri Darinka in Savica, zeta Vojko in Karlo, ljubljeni vnuki Nevenko, Dunja, Milivoj in Daša ter brata in sestra z družinami.

Bazovica, Sesljan, Padriče, 8. oktobra 1989

Ob izgubi dragega očeta Andreja Pečarja izreka Darinki in svojem iskreno sožalje

Sonja z družino

Svojem dragega Andreja Pečarja izreka občuteno sožalje

družina Sterni

Učenci in starši osnovne šole K. D. Kajuh izrekajo iskreno sožalje učiteljici Savici Pečar ob izgubi dragega očeta Andreja.

† V 99. letu starosti nas je zapustila naša draga

Marija Pipan vd. Košuta

Pogreb bo v torek, 10. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Križ.

Žalujoci Križani ter drugo sorodstvo

Križ, 8. oktobra 1989

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Karla Rudeža

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin in ga pospremili na zadnji poti.

Posebna zahvala g. župniku Živcu, g. Vončini in g. Dariju za poslovilni obred, pevcem zbora Skala in predsedniku ŠD Gaja za občutene besede.

SVOJCI

Trst, 8. oktobra 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage žene

Pine Rustie

se iz srca zahvaljujem vsem sorodnikom in prijateljem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala za lepo cvetje.

Mož Nino in sorodstvo

Trst, 8. oktobra 1989

8. 10. 1987 8. 10. 1989
Ob drugi obletnici smrti našega dragega moža in očeta

Ignacija Štraina

se ga z ljubeznijo spominjajo

SVOJCI

Križpot, Trst, 8. oktobra 1989

Tržaški občinski odbor za preureditev Gregorettija

Tržaški občinski odbor je na svojem zadnjem zasedanju pod predsedstvom župana Richettija sprejel pomemben sklep za preureditev bivše bolnišnice za kronične bolnike Gregoretti v dom za nepokretne stare ljudi. Sklep, ki ga je predstavil in obrazložil odbornik za zdravstvo Cernitz, zajema splošni načrt za preureditev objekta ter načrt za izvedbo prve faze del. Samo za prvo fazo del naj bi porabili 4 milijarde in 115 milijonov lir.

Z uresničitvijo splošnega načrta bosta obe krili bivše bolnišnice Gregoretti povezani v funkcionalno enoto. Prva faza del bo zadevala krilo B.

Delegacija Združenja slepcev pri predsedniku Pokrajine

Predsednik Pokrajine Trst Crozzoli je v teh dneh sprejel delegacijo italijanskega Združenja slepcev, ki jo je vodila njegova predsednica Ada Maria De Crignis in ki je izrazila zaskrbljenost nad dejstvom, da je pokrajinska sekcija združenja v letošnjem letu prejela znatno manjše finančne prispevke kot v preteklosti. Crozzoli je žal ugotavljal, da je sama Dežela zmanjšala prispevke za združenja in društva prizadetih, medtem ko je takih združenj vsako leto več, tako da posamezno združenje prejme manj denarja.

De Crignisovi pa je Crozzoli sporočil denar razveseljivo vest, in sicer, da bo Pokrajina v kratkem uresničila posebne mestne tlorise za slepce, ki jih bodo postavili v najpomembnejše mestne predele.

Predvolilno vzdušje v Miljah

SSk o urbanističnih problemih miljske občine

Milje so že v polnem predvolilnem vzdušju, saj manjkata samo dva tedna do volitev za obnovo občinskega sveta, ki je bil kot znano predčasno razpuščen. Socialisti so svojo volilno kampanjo uradno odprli včeraj popoldne z manifestacijo v konferenčni dvorani Olimpia ob navzočnosti pokrajinskih voditeljev stranke in nosilca liste Jacopa Rossinija in ki se je udeležil tudi podtajnik in pravosodnem ministrstvu posl. Castiglione. Lista Frausin pa bo imela jutri v restavraciji La stazione javno srečanje s posl. Borghinijem, ministrom za industrijo komunistične vlade v senci, govor pa bo o problemih produktivnosti in dela.

O skorajšnjih volitvah so govorili tudi na seji miljske sekcije Slovenske posvečena urbanističnim problemom občine. Sejo je vodil tajnik sekcije Šavron, ki je tudi nosilec liste SSK na bližnjih volitvah. Iz dolgega tiskovnega poročila s seje povzemamo, da bi občinski regulacijski načrt po mnenju SSK potreboval korenito revizijo. Dobrašen del temeljnih določil splošne varilne št. 9 iz leta 1984 je sicer pravniti, kot na primer splošno usmeritev, po kateri je vzhodni del občine namenjen pretežno industrijskim, obrtnim, trgovskim in drugim podobnim terciarnim dejavnostim, zahodni del

občine pa pretežno turizmu. Toda marsikatero drugo določilo sedanjega normativa bi kazalo izpopolniti ali celo spremeniti. Kar zadeva rezidence, bi na primer bilo treba zagotoviti naravno rast po možnosti vsem naseljem. To velja še posebej za naselja, kot so Korošci, ki so v dobršni meri še slovenska vas in ki jih sedanjí regulacijski načrt dobesedno duši. Glede starega zgodovinskega jedra Milj, pa bi bil čas, da bi ga obvarovali in ovrednotili z novim splošnim načrtom, za kar je sicer že bil zainteresiran znani slovenski arhitekt Boris Podreka.

Miljska SSK nadalje meni, da bi morali z veliko pozornostjo pregledati, katera področja so, oziroma bi lahko bila s pridom namenjena kmetijstvu, kakor tudi, da bi bilo potrebno znova pretresti pomembnejša urbanistična določila z naravovarstvenega vidika. SSK se strinja z namero, da bi zaščitili jezerca pri Orehu, predlaga pa, da bi iz naravovarstvenega ozira resnejše pregledali tudi večje načrte, kot je načrt za hitro cesto, ki naj bi tekla od Žavelj do Lazareta.

Po mnenju miljske SSK bi v bodoče kazalo nameniti večjo pozornost tudi manjšim gradbenim in drugačnim pobudam splošnega pomena in koristim, ker so se dosedanje uprave preveč ubadale samo z zahtevnimi in težko uresničljivimi megaprojekti.

Spetičev pismo Delbellu

Prihodnost je v združitvi prizadevanj za skupni dom

Ob proslavljanju 35-letnice Unije Istranov (Unione degli Istriani) je senator Stojan Spetič naslovil na njenega predsednika Silvia Delbella daljše pismo, v katerem med drugim pravi, da kot parlamentarec, izvoljen iz vrst slovenske manjšine, z razumevanjem in solidarnostjo sledi problemom, ki so jih na našem območju zapustili poveljni migracijski procesi, in da je bil s tem v zvezi tudi poročevalec za zakone, ki so zadevali vprašanja socialnega zavarovanja in zapuščenih imetij na jugoslovanski strani.

Ozračje sožitja in stabilnosti meja pa danes med drugim omogoča tudi morebitni meddržavni sporazum o odkupu (začasnem ali stalnem) zapuščenih dobrin s strani tistih, ki so danes italijanski državljani, in ki bi bil po Spetičevem mnenju dobrodošel tudi zato, ker bi omogočil odpravo starih razprtij.

Gospodarsko sodelovanje ob meji in povezovanje Jugoslavije z EGS so prvi koraki k ustvarjanju »skupne evropske hiše«, vendar je za odpravo meja kot sredstva ločevanja neobhodno potrebno tudi priznanje polne enakopravnosti vseh prebivalcev našega območja, pri čemer je nujno zaščititi njihovo zgodovinsko, jezikovno in kulturno istovetnost. Po pozitivni oceni nedavnega medvladnega vrha v Bujah pa Spetič končuje svoje pismo z ugotovitvijo, da so organizacije istrskih beguncev pogosto nasprotovale težnjam slovenske manjšine v Italiji, ker so morda upale, da bodo tako lažje uveljavile svojo identiteto in zgodovinske izbire. Sam pa upam - končuje Spetič - da bo napočil dan, ko bomo lahko združili svoja prizadevanja za izgradnjo take družbe, v kateri bodo prišle do veljave naše korenine in tudi odločenost za svet brez sovraštva in nasilja, za svet različnih jezikov in kultur, skratka, za skupen dom z imenom Evropa.

Rajonski svet

V sredo, 11. t. m., se bo sestal rajonski svet za Zahodni Kras in sicer ob 17. uri na sedežu na Proseku. Na seji bodo med drugim razpravljali o pravičniku za obrambo pred onesnaževanjem okolja.

Kam po bencin

V Trstu bodo danes odprte naslednje bencinske črpalke:

AGIP:

- Drevored D'Annunzio 44
- Miramarski drevored 49
- Istrska ulica 52/A
- Ulica I. Svevo 21

MONTESHELL:

- Ul. F. Severo 2/2
- Trg A. Canal 1/1
- Nabrežina 129
- Ul. D'Alviano 14
- Nabrežje Grumula 12
- Furlanska cesta 7
- Ul. Revoltella 110/2

ESSO:

- Nabrežje N. Sauro 8
- Drž. cesta 202 Sesljan
- Trg Valmaura
- Ul. F. Severo 8/10
- Miramarski drevored 267/1

IP:

- Ul. Giulia 58
- Ul. Carducci 12/1
- Trg Cagni 6

API:

- Sv. Andrej

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava sezone 1989-90

Friedrich Schiller

SPLETKE IN LJUBEZEN

Režija Zvone Šedlbauer

Igrajo: Tone Gogala, Branko Šturbej, Stojan Colja, Maja Blagovič, Vladimir Jurc, Anton Petje, Bogdana Bratuž, Lučka Počkaj, Irena Zubalič, Alojz Milič, Franko Korošec.

PREMIERA v petek, 13. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Abonma RED A.

PONOVITVI: v soboto, 14. oktobra, ob 20.30 - abonma RED B, v nedeljo, 15. oktobra, ob 16. uri - abonma RED C.

Vpisovanje abonmentov od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure v Kulturnem domu, Ul. Petronio 4, tel. 734265.

Že abonirane naprošamo, da dvignejo izkaznice čimprej.

Novost sezone: po vsaki predstavi bo odprt bar KGB!

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1989/90 - Tržški Teatro Stabile sporoča, da so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrjevanja starih pri osrednji blagajni v Pasaži Prot-ti.

Od 10. do 22. t. m. bo tržški Teatro Stabile uprizoril delo W. Shakespeareja RIHARD III. v režiji Gabrieleja Lavie. V abonmaju odrezek št. 1. Predprodaja vstopnice pri osrednji blagajni v Pasaži Prot-ti.

Jutri, 9. t. m., bo ob 17.30 v gledališču Rossetti Giovanna MOCHI, univerzitetna profesorica iz Firenc, predstavila Shakespearovo delo RIHARD III.

VERDI

Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 — Pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrjevanja starih abonmajev.

Simfonična sezona 1989-90 - V četrtek, 12. in v petek, 13., ob 20.30 (red A in B) ter v soboto, 14. t. m., ob 18.00 (red S) simfonični koncert pod vodstvom S. Ar-girisa. P. Bordoni (klavir), F. Selvaggio (violinista) in S. Palm (violončelo) bodo izvajali Bussottijeve in Beethovnov skladbe.

TEATRO CRISTALLO -

LA CONTRADA

Gledališka sezona 1989-90 - Danes ob 16.30 ponovitev dela "CO IERIMO PUTEI..." varieté Carpinterija in Faragune. V glavnih vlogah: Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta, Ruggero Winter, Luciano Delmestri in Orazio Bobbio. Režiser Francesco Macedonio.

Gledališka sezona 1989-90 - Pri osrednji blagajni v Pasaži Prot-ti in pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrditve starih abonmajev.

KULTURNI DOM SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Vpisovanje abonmentov vsak dan od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah od 10. do 14. ure, v Kulturnem domu, tel. 734265.

koncerti

Repentabska cerkev

Danes, 8. t. m., ob 18. uri bo v okviru glasbenih popoldnevov stare in sodobne glasbe nastopil GALLUS CONSORT.

V katedrali sv. Justa bo danes ob 18.30 koncert MLADIH GLASBENIKOV V KATEDRALI, ki ga organizira Cappella Civica. Na sporedu Vivaldi in Bach v izvedbi violinista F. Bellija in organista Maura Macrija. Vstop prost.

Zadnji koncert skupine GRUPPO CAMERISTICO TRIESTINO, ki je bil predviden za 15. t. m., odpade.

Glasbena matica Trst - Koncertna sezona 1989-90 - Vpisovanje abonmajev na GM, Ul. R. Manna 29, do srede, 18. t. m., od 10. do 12. ure. Abonenti lanske sezone lahko potrdijo svoj sedež do srede, 11. t. m.

SKD Tabor - Oopenski glasbeni večeri - V četrtek, 12. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah koncert klavirskega dua Mattiotto - Scano. Na sporedu Brahms in Ghershwin. Vabljeni!

izleti

Zveza vojnih invalidov NOV, Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja in Društvo slovenskih upokojencev pri-rejajo dne 20. t. m. izlet na Reko in Krk. Vpisovanje jutri, 9. t. m., od 9. do 12. ure na sedežu organizacije v Ul. Cicerone 8/B.

SPDT in Društvo naravoslovcev »T. Penko« prireja izlet v favnistično oazo Marano Lagunare. Gre za obisk v edinstvenem okolju lagun, prebivališču številnih ptic selivk. Zaradi izrednega zanimanja bo izlet v dveh ločenih datumih: v petek, 27. oktobra, in v nedeljo, 29. oktobra. Vpisovanje je na ZSSDI od izčrpanja razpoložljivih mest. Ob vpisu je treba plačati celotni znesek za izlet, ki znaša 40.000 lir. V ceni je vključen prevoz z avtobusom, vožnja z ladjo, strokovno vodstvo in kosilo. Odhod avtobusa ob 7.30 izpred sodne palače v Trstu in sicer za oba izleta.

KD Lonjer-Katinara in KK Adria obveščata, da je na razpolago še nekaj mest za izlet po Beli krajini, ki bo v nedeljo, 22. t. m. Prijava sprejemajo v društvu v Lonjerju v večernih urah.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

BALETNA ŠOLA

Nadaljuje se vpisovanje za novo sezono baletne šole.

Informacije na upravi SSG, Ul. Petronio 4, tel. 734265, vsak delavnik od 10. do 14. ure.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je na ogled razstava slikarjev FRANZA BERGERJA, VALENTINA OMANA, ROBERTA PRIMIGA in THOMASA WÖR-GÖTTERJA.

V pritličnih prostorih Tržaške kreditne banke - Ul. Filzi 10 - so na ogled akvareli MARJANA MIKLAVCA.

V galeriji Tribbio je do 13. oktobra odprta razstava slikarja LIVIA MOŽINE.

V galeriji Tommaseo - Ul. del Monte 2/1 - je do 18. oktobra odprta antološka razstava slikarja LUCIANA CATTANIE.

V galeriji Cartesius je do 12. t. m. odprta razstava umetnice ELETTE METALLINO.

V centru VOLTAIRE - Trg S. Giovani 3 - je do 13. t. m. odprta razstava JASNE MERKU in sicer od ponedeljka do petka od 16.00 do 19.30.

V Kraški galeriji v Repnu razstavlja svoja dela slikar DEMETRIJ CEJ. Razstava je odprta vsak dan od 11.00 do 12.30 in od 14.00 do 18.00.

V občinski galeriji je do 12. t. m. postumna razstava del ALFREDA PERUSKA.

Na sedežu Letovišarske ustanove v Sesljanu je do 17. t. m. odprta razstava grafik slikarja CLAUDIA BIANCHIJA.

V sejni dvorani Bibliotece Stalete del Popolo v Ul. Rosario 2 je na ogled razstava ilustracij za otroke pod naslovom ILUSTRACIJE FULVIA TESTE v organizaciji Študijskega centra za mladinsko literaturo A. Alberti.

Na Gradu sv. Justa je do 25. t. m. na ogled razstava nemškega slikarja M. MATHIASA PRECHTLA.

Na sedežu letovišarske ustanove v Miljah je do 16. t. m. odprta razstava z naslovom GOBA: PRILOŽNOST SREČANJA.

V galeriji S. Michele - Ul. S. Michele 8 - bo od 10. do 19. t. m. razstavljal svoja dela slikar STEFANO COMELLI.

kino

ARISTON - 15.30, 22.15 Il barone di Munchausen, i. Oliver Reed, Valentina Cortese.

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 Arma letale 2, r. Richard Donner, i. Danny Glover.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.45, 21.45 Storia di ragazzi e di ragazze.

NAZIONALE I - 15.20, 22.15 Leviathan, 24.00 Karate Kid III.

NAZIONALE II - 15.20, 22.15 Dead Bang (A colpo sicuro).

NAZIONALE III - 15.15, 22.15 Il piccolo diavolo, i. Roberto Benigni, Walter Matthau.

NAZIONALE IV - 16.20, 22.10 Balls Of Fire (Vampate di fuoco).

GRATTACIELO - 17.30, 22.00 Indiana Jones - L'ultima crociata, i. Harrison Ford, Sean Connery.

MIGNON - 15.00, 22.00 Asterix e la posizione magica, risanka.

EDEN - 15.30, 22.00 La zia in calore, □□

CAPITOL - 17.00, 22.00 007 - Vendetta privata, pust., r. John Glen, i. Timothy Dalton, Carey Lowell.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.15 Turista per caso, i. William Hurt.

ALCIONE - 17.00, 22.00 Strada senza ritorno, r. Samuel Fuller.

RADIO - 15.30, 21.30 La cosa che piace di più, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

SILVANA, ELENA in NIVES

lastne prodajalne sadja in zelenjave v Naselju sv. Sergija

se prisrčno zahvaljujejo vsem, ki so se udeležili otvoritve nove trgovine.

Gospe ALMI GUŠTIN, ki je odprla prenovljeno trgovino otroške konfekcije na Opčinah v Narodni ul. 134, se iskreno zahvaljuje za obilen dar in ji želi nadaljnjih uspehov

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu

SKD SLAVEC iz Ricmanj

se prisrčno zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je slovesnost ob 95-letnici ustanovitve lepo uspela.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

začenja s predavateljsko sezono in vabi člane in somišljenike na prvo predavanje, opremljeno z diapozitivi.

FRANC VOGELNIK bo predstavil koroško gorsko pokrajino

OD KARAVANK DO GROSSGLOCKNERJA

Predavanje bo v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 v četrtek, 12. t. m., ob 20.30.

Priporočamo točnost!

ODBOR ZA DORAŠČAJOČO MLADINO PRI SKGZ in DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL V TRSTU

prirejata zimovanje na ROGLI

od 27. decembra 1989 do 4. januarja 1990

za mladino od 12. do 17. leta — Vpisovanje na sedežih SKGZ v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, III. nadstropje, tel. 744249 in v Gorici, Ul. Malta 2, tel. 531644 vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 18. ure, razen ob sobotah.

razna obvestila

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši - Prosvetni dom Opčine obvešča, da bo z oktobrom odprta ob torkih in petkih od 16. do 19. ure.

Mladinska skupina Pinko Tomažič vabi nove pevce in pevke na redne vaje, ki so ob sredah s pričetkom ob 20.45 na sedežu v Bazovici.

Godbno društvo Nabrežina prireja v okviru Glasbene šole tečaje pihalnih instrumentov in tolkal. Vodili ga bodo prof. Sergio Gratton, Zoran Lupinc in Davide Sinigoi. Vpisovanje gojencev poteka ob torkih in četrtek od 20.30 dalje na sedežu društva v Nabrežini ali po tel. 200897.

PD Slovenec Boršt-Zabrezec obvešča, da bo pevska vaja v torek, 10. t. m., ob 20.30 v srenjski hiši v Borštu. Vabljeni tudi novi pevci!

50-letniki z Opčin sklicujejo sestanek v četrtek, 12. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Vljudno vabljeni!

Odbor Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27, vabi na otvoritev prenovljenih prostorov danes, 8. t. m., ob 17. uri.

KRUT obvešča udeležence plavalnih ur v Strunjanu, da je odhod avtobusa v torek, 10. in četrtek, 12. t. m., ob 14.30 s Trga Perugino.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo jutri, 9. t. m., ob 20.30 govoril dr. Drago OCVIRK o socialni encikliki papeža Janeza Pavla II.

Potovalni urad

AURORA

vabi na naslednja potovanja:

od 25. do 29. oktobra - v LIZBONO in FATIMO.

Cena 725.000 lir, od 1. do 3. in od 3. do 5. novembra - na otok RAB.

Cena 109.000 lir, od 13. do 24. novembra - v EGIPAT z obiskom KAIRA, SU-EŠKEGA PREKOPA, LUXORJA, ASSUANA in RDEČEGA MORJA.

Cena 1.098.000 lir.

Informacije in vpisovanja pri potovalnem uradu AURORA - Ul. Milano 20, tel. 60261.

LOTERIJA

BARI	8	43	64	12	71
CAGLIARI	24	66	3	58	80
FIRENCE	87	37	62	25	61
GENOVA	86	41	76	71	40
MILAN	57	75	54	77	20
NEAPELJ	7	30	29	49	4
PALERMO	59	73	45	55	84
RIM	90	64	32	18	2
TURIN	12	28	60	85	10
BENETKE	54	85	71	87	89

ENALOTTO

1 1 2 2 X 1 X 2 1 X 1 2

KVOTE: 12 29.279.000.— 11 1.185.000.— 10 121.000.—

S.A.C.A.T.

FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA: Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4

mali oglasi

PRODAJAMO tovornjak tipa fiat 650/N skupne nosilnosti 5.000 kg v dobrem stanju. Edini lastnik. Tel. na št. 225548.

PRODAM dve klaviaturi za avtomatično spremljavo ELKA OMB 5 in ROLAND E 20 stare 6 mesecev. Tel. 226577.

PRODAM kamion fiat 625 N3A v dobrem stanju (vozniško dovoljenje C), tel. 761884 - zjutraj.

PRODAM alfo 33, 1500 TI, letnik 1987, v dobrem stanju, cena po dogovoru. Tel. 200939 v večernih urah.

PRODAM lancio fulvio coupe 1300 S, letnik 1973, v zelo dobrem stanju. Tel. 327425 v večernih urah.

PRODAM otroške knjige: italijansko Walt Disneyjevo enciklopedijo in enciklopedijo CONOSCERE ter knjige Pisanega sveta Walta Disneya. Obenem prodam tudi otroško sobo, kot novo. Tel. v popoldanskih urah na št. 220430.

PRODAM vespo 125, letnik 1964, brez evidenčne tablice, cena po dogovoru. Tel. 229246.

PRODAM suzuki SJ 410, letnik '87, bele barve, opremljen, vedno v garaži, cena 12.500.000 lir. Tel. 226710.

PRODAM golf VW 1100, letnik 1979, v dobrem stanju. Tel. 412233 vsak dan od 13.30 do 14.30.

PRODAM motor kawasaki 450 LTD Caston, letnik 1988, tel. 327023.

PODJETJE nujno išče tehnične mehanike industrije orodjarje in rezkalce (stampilisti - fresatori) z opravljenim vojaškim rokom. Tel. 821225.

LJUBITELJU starega pohištva prodam zelo dobro ohranjeno 2-posteljno sobo. Tel. 229470 ob uri obedov.

OPREMLJENO stanovanje iščeta v najem dva inženirja. Tel. 228390.

IŠČEMO izkušnega rezkalca za delo v Vicenzi. Tel. (0445) 602727.

IŠČEMO Mary Poppins za dva otroka. Tel. 578005.

IŠČEMO stalno hišno pomočnico za dve osebi. Tel. v Rim na št. (06) 6799861 - zjutraj.

ZIDARJA ali manjše podjetje za ureditev odtočnih cevi in tlakovanje dvorišča z betonom nujno iščem. Tel. 220669 v večernih urah.

TALBOT HORIZON, v dobrem stanju, prodam. Tel. ob uri kosila na št. (040) 53874.

PEKARNA BUKAVEC na Proseku vabi cenjene stranke, prijatelje in znance na otvoritev trgovine danes, 8. t. m., ob 11. uri.

OSAMLJEN petdesetletnik, srednje porstave, primerno situiran, želi spoznati preprosto ženo. Obveznost ni ovira. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "V tujini je lep še v dvoje".

FRIZERSKI SALON LORI obvešča cenjene stranke, da posluje odsel od 10. do 19. ure in da ima dodatno pomočnico. Klomberska cesta 8, Nova Gorica, tel. (003865) 23043.

POŠTENO mlado dekle išče kakršnokoli delo v Italiji. Tel. (003867) 78281.

KUPIM 4-sobno stanovanje v centru mesta. Ponudbe na naslov: Igor Jogan, Ul. Moreri 5/1 - Trst.

Synteko

Frittoli-parchetti

EDINI EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK V TRSTU — Ul. S. Zenone 6 Tel. 750895

Synteko ekološka zaščita parketa, z garancijo.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika

Vikj.

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti) TRST Telefon 772996

IMAM JIH ZA VSE OKUSE!

Segulin foto kino optika

TRST Ul. Mazzini 51 0233-361

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za

FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA: Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4

Ul. sv. Frančiška 38 TRST - Tel. 768667 - 772002

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Nanizanka: Quello della porta accanto
8.15 Risanke
9.15 Dokumentarni oddaji: Kvarov svet, 10.05 Wildside: chi di oro ferisce
11.00 Maša in nabožna oddaja
12.15 Zelena linija
13.00 Tednik in dnevnik
13.55 Kviz: Toto-TV Radiocorriere
14.00 Športne vesti
14.15 Film: Il covo dei contrabbandieri (pust., ZDA 1955, r. Fritz Lang, i. Stewart Granger)
15.50 Športne vesti
16.00 Nanizanka: Il mago
16.50 Športne vesti
17.00 Nadaljevanka: Solo tu mi manchi (zadnji del)
18.15 Šport: 90. minuta
18.40 Glasbena razglednica
19.50 Vreme in dnevnik
20.30 Nadaljevanka: Gli ultimi giorni di Pompei (r. Peter Hunt, i. F. Nero, L. Oliver, zadnji del)
21.50 Športna nedelja
24.00 Nočni dnevnik in vreme
0.10 TV film: Charlie (krim., r. M. Campbell, 3. del)

CANALE 5
9.00 Šport: golf
10.00 Aktualno: Block Notes, 10.30 Il girasole
11.00 Rubrika: Fatto da me, 11.15 Cammina, cammina
11.30 Nanizanka: I Jefferson
12.00 Variete: Rivediamoli
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show
14.00 Glasbena oddaja: Vota la voce (pon.)
16.30 Variete: Nonsolomoda
17.30 Nanizanka: Ovidio
18.00 Kviz: O.K. il prezzo è giusto, 19.45 La ruota della fortuna
20.30 TV film: Disperatamente Giulia (dram., r. Enrico Maria Salerno, i. Tahnee Welch, Fabio Testi, 5. del)
23.05 Variete: Nonsolomoda
23.35 Italija sprašuje
0.30 Šport: golf
1.35 Nanizanki: Petrocelli, 2.30 Lou Grant

RETE 4
8.00 Jutrišnji svet
8.30 Nan.: La grande vallata
9.30 Film: Il diavolo nella carne (dram., ZDA 1950, r. Allan Dwan, i. Vera Ralston)

RAI 2
7.00 Risanke
8.00 Film: La vita comincia per Andy Harby (kom., ZDA 1941, r. George Seitz, i. Michkey Rooney)
9.45 Včerajšnja in današnja srečanja
10.15 Šport: avtomobilizem, maraton
12.25 Iz rubrike o zdravju
13.00 Dnevnik, šport, vreme
13.30 Rubrika: Trentatrè
13.45 TV film: Quando finisce l'amore (i. Dennis Weaver)
15.20 Šport: avtomobilizem, 45. minuta, jahanje (iz Pariza)
16.45 Film: Un affare di famiglia (kom., ZDA 1937, r. George Seitz, i. Mickey Rooney)
17.55 Variete: Tirami su
18.50 It. nogomet A lige
19.35 Vreme, dnevnik in šport
20.30 Film: L'armata degli eroi (dram., Fr. 1969, r. Jean-Pierre Melville, i. Lino Ventura, Paul Meurisse)
22.10 Dnevnik in vreme
22.25 Aktualno: Mixer
23.25 Rubrika o protestantizmu
23.55 Dok. o Mazziniju (1. del)
0.45 Umbria jazz '89

11.45 Rubrika iz parlamenta
12.30 Nanizanka: Sceriffo a New York
14.00 Aktualno: Ciak
14.50 Film: Lo sposo è un altro coso (kom., ZDA 1951, r. William Beaudine, i. Estelita Rodriguez)
16.30 Nan.: Arabesque, 17.30 Marcus Welby
18.30 Film: Un urlo nella notte (dram., ZDA 1957, r. Martin Ritt, i. Joanne Woodward, Cameron Mitchell)
20.30 Film: Rollercoaster - Il grande brivido (krim., ZDA 1977, r. James Coldstone, i. George Segal, Richard Widmark)
22.45 Reportaže
23.15 Film: Quintet (fant., ZDA 1979, r. Robert Altman, i. Paul Newman, Vittorio Gassman)
1.30 Nanizanki: Ironside, 2.30 Adam 12

ITALIA 1
8.30 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
10.30 Nan.: Starman, 11.25 L'uomo di Atlantide

RAI 3
10.35 Nan.: Vita col nonno
11.25 Film: Molta brigata vita beata (kom., ZDA 1943, r. George Stevens, i. Jean Arthur)
13.10 Nanizanka: Professione pericolo
14.00 Deželni dnevnik
14.10 Dok. oddaja: Drobci
14.45 Variete: Prove tecniche di trasmissione (vodijo Piero Chiambretti, Nanny Loy, Sandro Paternostro in Helenio Herrera)
17.00 Film: Radio days (kom., ZDA 1978, r. Woody Allen, i. Mia Farrow, Seth Green)
18.35 Šport: Domenica gol
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Nogomet B lige
20.30 Film: La lumaca nera (krim., r. Claude Chabrol, i. Jean Poiret, Stephane Audran)
22.05 Dok. oddaja: Drobci
22.35 Aktualno: Razmišljanje otrok
23.05 Nočni dnevnik
23.20 Deželni nogomet

12.20 Ob nog. prvenstvu
12.50 Šport: Grand Prix
14.00 Nanizanki: Classe di ferro, 15.30 Rin Tin Tin
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke
18.00 Nanizanka: Il cacciatore di ombre
19.00 Risanke: Teodoro e l'invenzione che non va, 19.30 The Real Ghostbusters, 20.00 Siamo fatti così
20.30 Film: Poliziotto superpiù (kom., It. 1980, r. Sergio Corbucci, i. Terence Hill, Ernest Borgnine)
22.30 Aktualno: Vrača se Indiana Jones
23.00 Film: Volo su Marte (fant., ZDA 1951, r. Lesley Selander, i. Cameron Mitchell, Marguerite Chapman)
0.25 Nanizanki: Search, 1.25 Star Trek

ODEON
13.00 Guinnessovi primati
13.30 Film: Voglio danzare con te (glasb., ZDA 1937, r. Marc Sandrich, i. Fred Astaire, Ginger Rogers)
15.30 Film: L'ultimo carnevale (krim., ZRN, r. Kristian Kühn, i. Nicole Heesters)

RTV Ljubljana 1
8.35 Video strani
8.45 Otroška matineja: Živ Žav, 9.40 nan. Pika Noga-vička (3. del)
10.05 Po belih in črnih tipkah: Slovenska klavirska glasba (pon.)
10.40 Nanizanka: Delo na črno
11.30 Domači ansambli: Ansambel Vinka Cverleta
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Nad.: Saški blišč in pruska slava (zadnji del)
14.10 Uspešnice Pop delavnice '89
14.40 Kolo sreče (pon.)
16.30 Dnevnik in poslovne informacije
16.50 Film: Rally zvečilna kroglica (kom., ZDA 1976, r. Chuck Bail, i. Michael Sarrazin, Tim McIntire)
18.45 Risanke
19.00 TV Mernik, TV Okno
19.30 Dnevnik, vreme, Zrcalo tedna
20.20 Nadaljevanka: Tovarišica ministrica (M. Sečero-vič, r. Stanko Crnobrnja, i. Jelisaveta Sabljic, Petar Kralj, 1. del)
22.35 Oddaja za goste iz tujine

17.30 Dok.: Človek in zemlja
18.00 Nan.: Night Heat
19.30 Nanizanka: Misfits
20.30 Film: Il cagnaccio dei Baskervilles (kom., VB 1977, r. Paul Morrissey, i. Dudley Moore)
22.30 Film: Scuola di pazzi (kom., ZDA 1983, r. Rafael Zielinski, i. Peter Keleghan)

TMC
8.30 Risanke: Snack
12.00 Papežev blagoslov
12.15 Film: Una fattoria a New York (kom., ZDA 1971, r. Edward Mann)
13.55 Šport: motociklizem
18.00 Glasba: Europe
19.00 Nanizanka: I misteri di Nancy Drew
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Non per soldi... ma per denaro (kom., ZDA 1966, r. Billy Wilder, i. Jack Lemmon, Walter Mathau)
22.45 Dokumentarni oddaji: Sinji planet, 23.20 Segreti e misteri
23.50 Aktualno: Magawatt
24.00 Film: Un uomo in prestito (dram., ZDA 1972)

TV Koper
10.15 Dokumentarna oddaja: Campo base (pon.)
10.45 Športna oddaja: Juke box
11.15 Rubrika: Veliki tenis
13.30 TVD Novice
13.40 Rugby: South Pacific Championship, Wellington-Canterbury
15.30 Rubrika o ribolovu: Fish Eye
16.10 Neposredni prenos ko-njske dirke iz Pariza
17.45 Football - prvenstvo NFL
20.00 Športna oddaja: Juke Box
20.30 Športna oddaja: A tutto campo
22.00 TVD Novice
22.10 Golden Juke Box (pon.)
23.45 Rubrika o ribolovu (pon.)

RTV Ljubljana 2
10.00 Danes za jutri
13.00 Narodna glasba
13.30 Športna oddaja
19.30 Dnevnik
19.55 Da ne bi bolelo: Zakaj bo-lijo noge
20.25 Dok.: Železnice sveta
21.25 Domišljija v kristalih
21.40 Športni pregled
22.15 Zabavna oddaja

TELEFRIULI
10.20 Nanizanka: Firehouse Squadra 23
11.00 Zelena dežela
12.00 Aktualno: Velike razstave - Od Tiziana do El Greca v Benetkah
12.30 Šport: Fuori campo
13.00 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
14.30 TV film: Il mondo sconosciuto degli animali (dok., SZ 1979)
16.00 Music box
18.00 Nanizanka: Finché vita non ci separi
19.00 Dnevnik - šport
20.30 Film: Sonata a Kreutzer (dram., It., r. Gabriella Ro-saleva, i. Maurizio Dona-doni, Daniela Morelli)
22.30 Nanizanka: Il grande teat-ro del West
23.00 Športne vesti
1.00 Vesti: News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledarček; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojano; 9.45 Dnevni pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Otročarije; 10.40 Coun-try glasba; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Potpuri; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas, 12.00 Narodnosti trenutek Slovencev v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika, 14.10 Radijska nadaljevanka v treh delih: Čemu mi gosli, gosli zlate (o goriškem slavčku Simonu Gregorčiču, pon.); 14.55 V studiu z vami: Sergej Verč (1. del); 16.00 Šport in glasba; 17.30 V studiu z vami (2. del); 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00, 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Radijska igra; 9.05 Še pomnite tovariši; 9.45 Pesmi boja in dela; 10.05 Matineja; 10.35 Reportaže; 11.03 Čestitke; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Ljotica domačih; 17.05 Zbori; 17.30 Radijska igra; 18.04 Glasbena me-dijra; 18.30 Operne melodije; 19.30 Glas-ba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbe-ne razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten ko-nec dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program in nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30, 14.30, 17.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Glasba, Sosednji kraji in ljudje, pozdrav, Na današnji dan, re-portaže, intervjuji; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 14.45 Pesem tedna; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Lestvica popevk Radia Koper - Vročih deset; 19.30 Prenos Radia Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Al-manah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 8.45 Špor-na oddaja; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Su-perpass; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasba, športni dogodki in komentarji; 18.00 Najnovejši LP; 19.40 Športna nedelja; 20.00 Prenos Radia Lj.

RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutra-nji val; 12.30 Oddaja z odborniki SKD Tabor z Opčin; 13.00 Glasba po željah; 20.00 Nočna glasba.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nanizanka: Santa Barbara
10.30 Jutrišnji dnevnik
10.40 Dok.: Laurel & Hardy
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Nan.: Cuori senza età, 12.30 La signora in giallo
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Rubrika: Fantastico Bis
14.10 Dok. oddaja: Kvarov svet
15.00 Aktualno: Iz parlamenta
15.30 Ponedeljkov šport
16.00 Nanizanki: Pika Nogavič-ka, 17.00 Anna dai capelli rossi, vmes risanke
17.30 Nabožna oddaja
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.05 Nanizanka: Santa Barbara
19.10 Nanizanka: E' proibito ballare
19.40 Almanah, dnevnik
20.30 Film: Noi uomini duri (kom., It. 1987, r. Maurizio Ponzi, i. Renato Pozzetto, Enrico Montesano)
22.10 Dnevnik
22.25 Accardo igra Mozarta
23.00 Glasbena oddaja: Sanre-mo Blues
23.50 Nagrade za raziskavo
0.15 Dnevnik, nato Rubrika opolnoči

CANALE 5
7.00 Nanizanki: Fantasilandia, 8.00 Hotel
9.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 9.30 Cerco e offro
10.00 Nanizanka: I cinque del 5. piano
10.30 Kviz: Casa mia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro
16.00 Oddaja o medicini
16.30 Nanizanka: Webster - Il derby
17.00 Kviz: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito
20.30 TV film: Disperatamente Giulia (dram., zadnji del)
22.30 Aktualno: Predpremiere La bugiarda
23.00 Variete: Maurizio Co-stanzo Show
0.50 Variete: Sogni d'oro
0.55 Filmske novosti
1.00 Nanizanki: Petrocelli, 12.00 Lou Grant

RAI 2
7.00 Risanke
8.00 Film: Avventura a Capri (kom., It. 1958, r. G. Lipar-titi, i. Maurizio Arena)
9.30 Dok.: Božanska komedija
10.00 Rubrika o protestantizmu
10.30 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è
13.00 Dnevnik - gospodarstvo
14.15 Nanizanke: Capitol, 15.00 Tutti frutti, 15.45 Lassie
16.15 Dnevnik - kratke vesti
16.20 Film: Ultimo orizzonte (pust., ZDA 1946, r. Willi-am Wellman, i. Glenn Ford, Janet Blair)
17.40 Odprti prostor
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nanizanka: Perry Mason
19.30 Horoskop, vreme, dnev-nik, šport
20.30 Nanizanka: Ispettore Der-rick
21.30 Dok.: Claudio Villa
22.35 Dnevnik - nocoj
22.45 Dok.: La grande utopia
23.35 Dnevnik in vreme
23.50 Film: La paura bussa alla porta (dram., ZDA 1955, r.-i. Cornel Wilde, Lee Grant)

RETE 4
8.15 Nan.: La grande vallata
9.20 Nad.: Una vita da vivere, 10.20 Aspettando domani, 11.10 Così gira il mondo
12.15 Nanizanka: La piccola grande Nell
12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao
13.40 Nad.: Sentieri
14.40 Nanizanka: California
15.35 Nad.: La valle dei pini
16.25 Nanizanka: General Hos-pital
17.30 Nad.: Febbre d'amore
18.30 Kviz: Telecomand
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
19.30 Nanizanka: Quincy
20.30 Film: I quattro figli di Kat-tie Elder (vestern, ZDA 1965, r. Henry Hathaway, i. John Wayne, Dean Martin)
22.45 Film: Atmosfera zero (fant., VB 1981, r. Peter Hyams, i. Sean Connery)
0.50 Nanizanki: Ironside, 1.50 Agente speciale

ITALIA 1
7.00 Risanke
8.30 Nanizanke: Cannon, 9.30 Operazione ladro, 10.30

RAI 3
12.00 Dok. oddaja: Meridiana
14.00 Deželne vesti
14.30 Dok. oddaja: Il primo anno di vita - La psiche del neonato
15.00 Dokumentarna oddaja: Psihologija razvoja
15.30 Šport: bezbol - italijansko prvenstvo, 16.00 it. prvenstvo v ženski odbojki, 16.30 golf (iz Firenc), 17.00 kolesarstvo - mednarodni teden v Laciju
17.15 Nanizanka: I mostri - Il nonno se ne va
17.45 Dok. oddaja: Geo
18.45 Športna oddaja: Derby (ured. Aldo Biscardi)
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Variete: Blob - Di tutto di più
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da Andrea Barba-to
20.30 Aktualno: Dan na preturi
21.45 Aktualno: Camice bianco
22.25 Večerni dnevnik
23.00 Šport: Ponedeljkov proces
24.00 Nočni dnevnik
0.15 Dok. oddaja: Pred 20 leti

Agenzia Rockford, 11.30 Simon & Simon
12.30 Film: Italijanske smešnice
12.35 Nanizanki: T.J. Hooker, 13.30 Magnum P.I.
14.30 Variete: Smile
14.35 DeeJay Television
15.25 Italijanske smešnice
15.30 Aktualno: So to Speak
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanka: Arnold
18.30 Italijanske smešnice
18.35 Nanizanke: A-Team, 19.30 I Robinson, 20.00 Cristina, 20.30 Ragazzi della 3. C, 21.30 Visitors
22.30 Variete: Telegiuguì
23.30 Nanizanka: Classe di ferro
1.00 Italijanske smešnice
1.10 Nanizanka: L'uomo da sei milioni di dollari
2.10 DeeJay Television

ODEON
10.30 Nad.: Signore e padrone, 11.30 Marcia nuziale
12.00 Nanizanka
13.00 Variete: Sugar cup
15.00 Nad.: Anche i ricchi pian-gono, 16.00 Pasiones, 17.00 Cuore di pietra, 18.00 Gli amori di Napoleone

RTV Ljubljana 1
10.00 Video strani
10.10 Mozaik. Utrip, 10.25 Zrca-lo tedna, 10.40 TV Mer-nik, 10.55 Oči kritike
11.25 Film: Dvojna preiskava (ZDA, zadnji del)
16.20 Video strani
16.30 Dnevnik in poslovne in-formacije
16.50 Mozaik. Utrip, 17.05 Zrca-lo tedna, 17.20 Da ne bi bolelo: Zakaj bolijo noge - Ortopedska obolenja, 17.50 Oči kritike
18.25 Spored za otroke in mla-de: Radovedni Taček - Kamen, 18.40 Tisoč idej za naravoslovce - Triglavski narodni park
19.05 Risanke
19.15 TV Okno
19.20 Dobro je vedeti
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 TV drama: Bizanc '88 (Go-ran Radovanović, r. Milan Bilbija, i. Senad Baši, Sne-žana Martinović)
21.10 Osmi dan
21.50 Dnevnik in vreme
22.05 Oddaja za goste iz tujine
22.10 Po belih tipkah: Sloven-ska klavirska glasba

19.30 Risanke
20.00 Nanizanka: Mister Ed
20.30 Film: Vietnam - la grande fuga (dram., ZDA 1986, r. Gideon Amir, i. David Car-radine, Steve James)
22.30 Film: La casa (srh., ZDA 1982, r. Samuel Raini, i. Bruce Campbell)
24.00 Nan.: Night Heat

TMC
8.30 Dok. o naravi
9.00 Nanizanka: Get Smart
9.30 Nadaljevanka: Adamo contro Eva
10.15 Nanizanka: Il giudice
10.45 Nad.: Terre sconfinare
11.30 Rubrika: Ženska TV
12.30 Nadaljevanka: QB VII - Delitto di guerra
13.30 Vesti in šport
14.30 Glasba: Clip clip
15.30 Kviz: Girogiro mondo
16.00 Film: Johnny Bristol torna a casa (dram., ZDA 1971, r. George McCowan)
18.00 Rubrika: Ženska TV
19.15 Ogledalo življenja
20.00 Vesti: TMC News
20.30 TV film: La morte invisibi-le (dram., ZDA 1981, r. Ro-ger Young, i. Ron Howard, Art Carney)

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Nogomet - špansko pr-venstvo
13.40 Športna oddaja: Juke Box
16.00 TVD Novice, 16.10 Pillole
16.30 Rubrika o ribolovu (pon.)
17.00 Football - prvenstvo NFL
18.00 Rubrika: Pillole
18.15 Wrestling Spotlight
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stišiče
20.00 Tednik: Settegiorni
20.30 Golden Juke Box
22.00 TVD Novice
22.10 Nogomet - argentinsko prvenstvo
23.55 Nočni boks (ur. Rino Tommasi)

RTV Ljubljana 2
17.40 Dok.: Neuvrščeni - Jorda-nija, dežela večnosti
18.15 Svet športa
19.30 Dnevnik, 20.00 Žarišče
20.35 Oblike človekove komu-nikacije: Obraz in oči
21.00 Dok.: Televizija
21.50 Druga godba: Remmy On-gala in Orchestre Super Matimila

22.20 Variete: Ladies & Gentle-men
22.50 Vesti in Šport nocoj
24.00 Film: Vento di tempesta (pust., ZDA 1959, r. Irvin Rapper, i. Carrol Baker)

TELEFRIULI
12.00 Nan.: Chopper One
12.30 Dok.: Con D'Annunzio at-traverso l'Abbruzzo
13.00 Vesti
13.30 Nanizanka: Gente di Hol-lywood
15.30 Music box
17.15 Nadaljevanki: Liszt, 18.00 Cristal
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Rubrika o nogometu
21.00 Šport: košarka Fantoni-Filo d'oro
23.00 Nanizanka: Il grande teat-ro del West
23.30 Dnevnik in dražba
0.30 Vesti: News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi
23.45 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledar, pravljica; 8.10 Iz čet

Skupna želja civilnih žrtev vojn odpraviti napetosti za trajni mir

Včeraj se je v Gorici pričel dvodnevni mednarodni posvet o miru. Vabilu na srečanje, ki ga prireja pokrajinska sekcija Vsestranskega združenja civilnih žrtev vojne, so se odzvali predstavniki sorodnih združenj iz Nemčije, Avstrije, Francije, Nizozemske in Jugoslavije. Udeleženci se je v dopoldanskih urah sprejel na županstvu goriški podžupan Mario Del Ben, ki je v imenu občinske uprave poudaril pomembnost tega shoda prav na Goriškem, kjer sta svetovni vojni močno prizadeli in preizkusili tu živeče narode.

Posvet se je začel popoldne v sejni dvorani Pokrajine. Uvodoma je v imenu pokrajinske uprave spregovoril odbornik za kulturo Giovanbattista Panzera. Sledilo je poročilo predsednika goriške sekcije Vsestranskega združenja civilnih žrtev vojne dr. Sergia Zuccola, ki je med drugim povedal, da je trajni mir že od nekdaj cilj, po katerem hrepeni človek. Trajnega miru, je dejal Zuccolo, ne gre razumeti kot novo in sumljivo besedno skovanko, ampak kot moralno obvezo in usmeritev. Vsi namreč soglašajo o potrebi po miru, celo tisti, ki so prepričani v trajno neizogibnost vojne.

Zuccolo je še dejal, se prav vojne med narodi najbolj hude kršitve miru. Pomankanje enakopravnosti, velike razlike in napetosti so uveljavljanju miru trn v

Udeleženci posveta na županstvu

(Foto Čubej)

peti. Najboljši način sensibilizacije, je dejal predsednik, je prikazati, kaj lahko vojne proizvedejo: rane, invalide in pohabljenosti. To so neizbrisna znamenja, je zaključil Zuccolo, ki jih vsaka vojna puš-

ča za sabo. Dvodnevno srečanje se bo zaključilo danes. Ob 9. uri bodo položili venec na glavnem pokopališču, ob 10. uri pa se bo posvet nadaljeval v konferenčni dvorani Espomega v Ul. della Barca.

Priprave na novo sezono slovenskega gledališča

Tudi na Goriškem so v zadnjih dneh s pospešenim tempom stekle priprave na skorajšnjo abonmajsko sezono Slovenskega stalnega gledališča. V letošnji abonmajski repertoar je naše gledališče tudi za sezono 1989-90 uvrstilo sedem predstav, pet v lastni postavitvi in dve gostovanji. Prva predstava v Gorici bo že čez teden dni, v ponedeljek, 16. oktobra. Vpisovanje abonmentov je v teku v uradu Kulturnega doma (tel. 33288) vsak dan od 17.30 do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 12. ure.

V prejšnjih dneh je prišlo do sestanka, na katerem so se predstavniki slovenskih kulturnih ustanov ob začetku sezone pogovarjali o poteku priprav nanjo in o vsem, kar je potrebno, da bi bila gledališka sezona čim bolj uspešna in odmevna. Srečanja so se udeležili Adrijan Rustja, ki pri SSG skrbi za propagandne dejavnosti, predstavniki dveh goriških kulturno-prosvetnih zvez Rudi Pavšič za ZSKD in Damjan Paulin za ZSKP ter predsednica upravnega odbora Kulturnega doma Nada Komjanc Sanzin.

Osnovno vprašanje, ki so mu skušali poiskati odgovor, je kako povečati število abonmentov oziroma občinstva na goriških predstavah našega gleda-

lišča. V zadnjih letih je bil namreč opazen določen osip, kar vsekakor predstavlja veliko kulturno škodo, obenem pa bi njegovo nadaljevanje pomenilo še dodatno težavo v nič kaj rožnatem stanju našega gledališča.

Na sestanku so tako skušali oceniti vzroke mlačnosti dela potencialnih abonmentov in poiskali nove prijeme, da bi privabili na predstave številnejše občinstvo. Osvojili so predlog, da bi eno od predstav namenili izključno dijakom z gledališko matinejo za šole. Nadalje je bilo rečeno, da se morata obe naši kulturno-prosvetni zvezi v enaki meri angažirati v abonmajski kampanji in se v večji meri truditi pri lastnih društvih in članicah. Obe zvezi bosta v prihodnjih dneh v ta namen izdali skupen poziv goriški kulturni javnosti. V zadnjih letih je bila opazna določena odsotnost občinstva s podeželja. Z nudenjem avtobusnega prevoza in vpisovanjem abonmajev po vaseh bodo skušali spodbuditi zanimanje za gledališče.

Abonmaje bodo (poleg urada v Kulturnem domu) vpisovali Marta Zorn - Štandrež, Tanja Kuzmin - Sovodnje, Nataša Jelen - Doberdob, zadruga Brda in gostilna Dvor - Števerjan ter po šolah Agata Koren (učiteljice), Vesna Lutman (gimn. licej) in Michela Fajt (zavod Zois).

Sezono SSG v Gorici bodo uradno predstavili v torek ob 18. uri v Kulturnem domu na tiskovni konferenci, ki je odprta tudi vsem ljubiteljem gledališča.

kino

Gorica

CORSO 15.30-22.00 »Indiana Jones - l'ultima crociata«. M. Ford in S. Connery.

VERDI 15.15-22.00 »Indiana Jones - l'ultima crociata«.

VITTORIA 16.00-22.00 »Arma letale n. 2«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 14.00-22.00 »Scuola di polizia n. 6«.

TEATRO COMUNALE 16.00-22.00 »Un grido nella notte«.

Nova Gorica

SOČA - Nova Gorica 16.00-18.00 »Arizona junior«. 20.15 »Pula po Puli - Hamburg altona«.

SVOBODA - Šempeter 18.00 »Lak za lase«. 20.00 »Zgodba o Joani«.

DESKLE 19.30 »Baby boom«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita — Ul. Don Bosco 175 — tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
San Nicolò — Ul. I. Maggio 94 — tel. 790338.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 1. 10. do 7. 10. 1989

RODILI SO SE: Stefano Melchiorre, Nicole Nin, Riccardo Gruntar, Cosmo Lamacchia, Marianna Taddeo, Alessandro Manni, Francesco Battistin, Zacaria Colja, Lara Maurel.

UMRLI SO: 55-letni upokojenec Aldo Ridotti, 80-letna gospodinja Amedea Lunghini, 77-letni upokojenec Saverio Sartori, 86-letni upokojenec Enno Plez, 77-letna gospodinja Fernanda Soave, 74-letna upokojenka Giuseppina Bressan, 65-letna gospodinja Lina Cristin, 66-letna upokojenka Amabile Franzò por. Donati, 54-letni upokojenec Umberto Doria, 68-letni Nunzio Francesco Azzarello, 69-letna upokojenka Ervina Eberhardt por. Corva, 75-letni upokojenec Silvio Pichler, 76-letna upokojenka Giuseppina Baldassi, 70-letna upokojenka Olga Sonson, 86-letna upokojenka Irma Musina, 85-letna upokojenka Augusta Durjavic.

POROČILI SO SE: študent Massimiliano Candutti in trgovka Marisa Caldaroni, profesor Paolo Veronese in profesorica Alessandra Signorini, karabinjer Corrado De Rosa in gospodinja Mariangela Velussi, elektronski tehnik Giorgio Pegoraro in uslužbenka Valentina Ciaglia, uslužbenec Luca Ottaviani in bolničarka Marina Lorenzon, gasilec Alessandro Medeot in uslužbenka Paola Zema.

OKLICI: uslužbenec Roberto Mattiussi in uslužbenka Avia Drigo, finančni strožnik Virgilio Ingallati in uslužbenka Rosa Capito.

Še nobene odločitve o odstopu odbornika na Občini Gorica

Zamenjava odbornika na Občini Gorica, ki bi omogočila povratek predstavnika PRI v občinsko upravo, je zaenkrat še »zamrznjena«. V petek zvečer je zasedala svetovalska skupina KD, ki ji po notranjih strankinih pravilih pripada zadnja beseda o tem, kateri odbornik stranke naj odstopi. Kot znano bi to moral biti Dario Baresi (osebje) ali Ubaldo Agati (kultura), saj sta ta dva odbornika po zadnji krizi »začasno« stopila v odbor z obvezo, da odstopita, ko bi razrešili probleme odnosov z drugimi partnerji. Republikanci so zahtevali Agatijev resor, mestno vodstvo KD pa se je izreklo za odstop Baresija.

Predsinoči se je seje svetovalske skupine KD udeležilo le 13 od 18 svetovalcev: osem jih je glasovalo za Baresijev odstop, dva proti, trije (med njimi Baresi in Agati) pa so se vzdržali. Ker je bila za ratifikacijo sklepa potrebna absolutna večina (10 glasov), bodo o vprašnju morali ponovno razpravljati, najbrž po mestnem kongresu stranke, ki bo konec tedna.

Jutri se sestane občinski svet, vendar bo za zamenjavo treba čakati na naslednjo sejo.

Dijaki stavkali

Včeraj je bil v Rimu vsedržavni protestni shod proti rasizmu. Goriški dijaki so prav tako včeraj s celodnevno stavko izrazili svoj pristop k vsedržavni manifestaciji. Večje število višješolcev je stavkalo tudi na liceju Trubar, na trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois in na slovenski sekciji industrijskega zavoda ITI.

Odprli so jo predsinoči v palači Locatelli

Tudi Krmin ima svojo enoteko

Zamisel se je porodila pred skoraj desetimi leti. Dobrih pet let je trajalo, da so načrte lahko uresničili. V petek zvečer so v Krminu v enem krilu palače Locatelli slovesno odprli enoteko krminskih vin. Gre za pobudo, ki želi in je pravzaprav že prerasla krajevni okvir, saj so bile na sinočnji slovesnosti večglasno izražene želje, da naj bi krminska enoteka postopoma postala enoteka dežel delovne skupnosti Alpe-Jadran. Za to ima vse najboljše pogoje.

Na predsinočnji slovesnosti je najprej spregovoril krminski župan Fausto Nunin, ki je orisal nastanek in uresničevanje pobude ter se zahvalil ustanovam, ki so gmotno omogočile njeno uresničitev. To sta predvsem Goriški sklad in Občina Krmin. Goriški sklad je zagotovil 445 milijonov lir prispevka, Občina Krmin pa že od vsega začetka 200 milijonov.

Na praznik krminskih in briških vinogradnikov so prireditelji povabili tudi predstavnike Gospodarskega razstavišča, oziroma Mednarodnega vinskega sejma iz Ljubljane, ustanove, ki je nedvomno odločilno pripomogla k afirmaciji kakovostnih briških vin. Petkova slovesnost je bila tudi najbolj primerna priložnost za izročitev priznanj in nagrad vinskega sejma in posebnega priznanja Trgovinske zbornice. Enoteko bo upravljala zadruga Cooperativa enoteca. Njen predsednik Mario Raccaro se je na petkovi slovesnosti zahvalil za pomoč in obljubil, da bodo vinogradniki in posebej člani zadruge znali povrniti izkazano zaupanje in pomoč raznih ustanov.

Slovesnost se je pričela z nagovorom župana Fausta Nunina in blagoslovom krminskega župnika Trevisana

Številno občinstvo na slovesnosti ob odprtju

(Foto Bumbaca)

na trgu pred vhodom v nekdanjo palačo družine Locatelli, ki so jo v nekaj letih povsem obnovili.

Osrednji del slovesnosti se je nato odvijal v notranjosti enoteke, ki nedvomno pomeni veliko pridobitev za turistično ponudbo Krmina in celotnega območja. Tu so številni udeleženci lahko prisluhnili nagovorom predsednika zadruge Maria Raccara, predsednika Pokrajine Gian Franca Criscija, predsednika Briške gorske skupnosti Hadrijana Corsija (pozdravil je tudi v slovenščini) ter predsednika Trgovinske zbornice dr. Bevilacqua. Priznanje in čestitke briškim vinogradnikom sta izrekla tudi namestnik republiškega

sekretarja za kmetijstvo Albin Debevc in direktor Gospodarskega razstavišča Florijan Regovec. Udeleženci so lahko prisluhnili tudi zanimivemu in istočasno šegavemu ekskursu publicista Di Corrada o zgodovini vinarstva v vsaki od dežel delovne skupnosti Alpe-Jadran ter o najzlahtnejših današnjih pridelkih, ki bi morali dobiti častno mesto v krminski enoteki.

Sledilo je podeljevanje priznanj šestna jstim udeležencem letošnjega mednarodnega vinskega sejma v Ljubljani.

Lepa in lahko rečemo pomenljiva slovesnost, kjer pa je bila močno opazna skoraj popolna odsotnost uradnih predstavnikov Dežele.

Sindikrat odsvetuje bolnikom plačilo ticketa za bolnišnico

Plačati ali ne plačati samoprispevek za bolnišnico? Številni občani, ki so bili med 1. aprilom letos in 28. julijem v bolnišnici in ki ob vstopu v bolnišnico niso plačali ticketa, dobivajo te dni na dom zahtevek KZE, da plačajo participacijo.

To se dogaja kljub temu da je zakonski dekret št. 265 z dne 28. 7. 1989 odpravil participacijo na oskrbo v bolnišnicah.

Spriči takega stanja se postavlja vprašanje, če je zahteva KZE sploh zakonita, navaja v poročilu za tisk sindikat Fisos-CISL. Omenjeni sindikat vabi tudi interesente, naj zahtevanih zneskov ne poravnajo, dokler ne bo zadeva v celoti jasno in dokončno pojasnjena. Istočasno pa sindikat poziva vodstvo KZE, da javno pojasni svoje stališče do tega kočljivega vprašanja.

Našli so jo mrtvo

Včeraj okrog 9. ure so v Fari v stanovanju v Ul. Roma 12 odkrili truplo 59-letne Marie Ballaben, ki je umrla zaradi srčne kapi. Alarm je sprožil brat pokojnice, ko jo je jutraj obiskal. Ženska je živel sama.

Avto zbil pešča

Včeraj okrog 17. ure je v Ronkah avtomobil, ki ga je upravljal 18-letni domačin Giancarlo Noioso, zaradi ne-

primerne hitrosti in spolzkega cestišča zavozil na pločnik in zbil na tla 30-letnega pešca Romea Weberja iz Ronk. Ponesrečenca so sprejeli na ortopedski oddelek tržiške bolnišnice, kjer se bo moral zdraviti dva meseca zaradi zloma desne in leve piščali, močnega udarca v obraz in nekaterih globokih ran na telesu.

razna obvestila

KD Oton Župančič vabi pevce in vse, ki bi radi sodelovali v mešanem pevskem zboru na prvo vajo, ki bo v torek, 10. t. m., ob 20.30 v Domu A. Budal. Otrški pevski zbor bo začel z dejavnostjo v novi sezoni v ponedeljek, 16. t. m., ob 15. uri.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ABONMA 1989-90

Friedrich Schiller: SPLETKE IN LJUBEZEN

Marij Čuk: LEPO JE V NAŠI DOMOVINI BITI

Tennessee Williams: TETOVIRANA ROŽA

Ivan Cankar: JAKOB RUDA

Natalia Ginzburg: INTERVJU

Paul Claudel: MARIJINO OZNANJENJE (MGL Ljubljana)

Dušan Jovanovič: ZID, JEZERO (Drama SNG Ljubljana)

ABONMA V GORICI

Vpisovanje abonmentov od 17.30 do 19. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure v Kulturnem domu, Ul. Brass 20, tel. 33288.

PRIZNANO POGREBNO PODJETJE

F. Preschern

Sedež: GRADIŠČE OB SOČI - Ul. Aquileia 13 - tel. 99155

AGENCIJE

GORICA - Ul. Vittorio Veneto 137 - tel. 532424

KRMIN - Drev. Venezia Giulia 57 - tel. 60303

RONKE - Ul. San Lorenzo 15 - tel. 778380

DEŽURNA SLUŽBA (24 ur na 24) - tel. 93515

O goriški zgodovini od leta 1866 do leta 1918 Tečaj o metodologiji in didaktiki raziskave

Z uvodnega predavanja prof. Salimbenija

(Foto Čubej)

V petek popoldne se je pričel v zavodu Fermi v Ul. Diaz drugi izpopolnjevalni tečaj zgodovine na temo Metodologija in didaktika raziskave: Goriška od leta 1866 do leta 1918. Tečaj, ki ga prireja inštitut za družbeno in versko zgodovino v Gorici in založba "La Scuola" iz Brescie, je namenjen vsem učiteljem obveznih šol. Seminar je razdeljen v šest popoldnevov, na katerih se bodo izmenično razvrstila predavanja, predstavitev izkustev, skupinska in medskupinska dela.

Uvodni poseg je imel ravnatelj tečaja in profesor na tržaški univerzi Fulvio Salimbeni, ki je med drugim poudaril, da je letošnji izpopolnjevalni tečaj logično nadaljevanje lanskega, ko se iz splošnih temeljnih obravnav preide k razvijanju podrobnejših zgodovinskih tem. Seminar, je dejal Salimbeni, naj bi postal vezni člen med šolskim in svetom znanosti, saj učencem popolnejši zgodovinski prikaz dogodkov, ki jih politične in ideološke težnje ne smejo izkrivljati. Salimbeni je poudaril, da teži goriški Inštitut za družbeno in versko zgodovino po čimglobljem zgodovinskem izpopolnjevanju in informiranju. S tem v zvezi naj bi v bodoče natisnili nekatere knjige in brošure, ki bi se jih lahko posluževali tudi profesorji srednjih in višjih srednjih šol. Letošnji tečaj, je še dejal ravnatelj, naj bi bil

priložnost, da se na podlagi nekaterih ponazoritev in izbranega gradiva načrtajo in razvijejo vzorci didaktičnih enot.

Nato je prof. Salimbeni govoril na temo Splošne in podrobnejše zgodovine, sledil mu je ministrski inšpektor Italo Fiorin, ki je obravnaval šolsko raziskavo v luči njene zgodovinske didaktike in metodologije. Naslednje srečanje bo v petek, 13. oktobra.

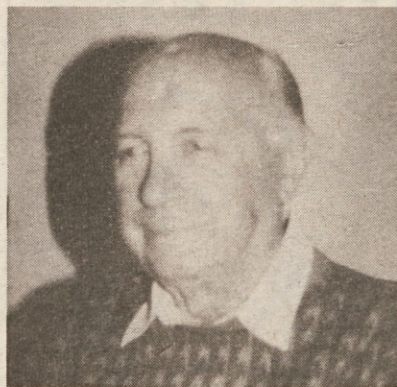
Pogovor z »mojstrom trgovine« Izidorjem (Dorom) Vizinom Po šestih desetletjih v drogeriji ga je naposled pregnala birokracija

Tri leta bo odkar je Izidor Vizin — Doro zaprl drogerijo na Korzu, opravil z davkarji in drugimi obveznostmi in pustil za sabo šest desetletij dela v trgovini. Drogerije ni več, v prostorih je danes moderna trgovina kozmetike in parfumov.

Pečat slovesu od poklica, ki mu je posvetil skoraj dvainšestdeset let (točno enainšestdeset let in osem mesecev) je bilo visoko, pravzaprav najvišje priznanje v trgovinskem sektorju "mojster trgovine", za petdeset in več let dela na področju trgovine.

Po rodu Solkanec, vendar se je družina po prvi svetovni vojni, ko je bila v begunstvu v Poljčanah na Štajerskem za stalno naselila v Gorici, se je Doro kot petnajstleten mulc najprej zaposlil pri Guetterju v Raštelu. Bilo je to leta 1925. Naslednjega leta je dobro vpeljana trgovino prevzel Mervic in svojo dejavnost še razširil. Drogerija — mirodilnica je bila takrat znana po celi Goriški, na Krasu, na Vipavskem. "Poleg lastnika je streglo šest, sedem prodajalcev", se spominja Doro.

Drogerija je bila takrat nekaj posebnega. Nekaj med lekarno in semenarjem ter trgovino s splošnimi potrebščinami. "Bili smo istočasno prodajalci, velikokrat pa smo opravljali tudi delo veterinarjev, čeprav nismo imeli za to posebne ali ustrezne izobrazbe. S prakso pa se človek nauči marsikaj. Poklicati veterinarja veterinarja v tistih časih je pomenilo drag denar, zato so kmetje prihajali prej k nam. Če pri Mervicu niso mogli pomagati, potem ni preostalo drugega kot veterinar."

Doro, ki bo spomladi dopolnil osemdeset let, se rad spominja izleta na Kras s prijatelji. Namenili so se na pokušnjo terana, pa je vaščanka slučajno izvedela, da so v vasi tisti od Mervica. In tako se je prijeten izlet spremenil še v živinozdravniški ogled. Ženica je bila naslednjega dne že navsezgodaj v trgovini, kupila potrebno snov, čez osem dni pa se je prišla še osebnostno zahvaliti, da je krava ozdravela.

Morda se zdi nekoliko naivna ugotovitev, da se je takrat dalo marsikaj narediti na preprost način in predvsem s skromno izbiro sredstev. Danes dobiš v drogerijah pravzaprav vse. "Včasih smo imeli veliko manjšo izbiro, a smo bili bolj uspešni. Marsikatero zmes smo pripravili kar sami, potrebno je bilo znanje, poklic. Danes je drugače, drogist je trgovec in konec".

Če smo že stopili na Dorotovo dolgo poklicno pot, moramo po njej nadaljevati do srede vojnih let. Od Mervica je prešel za poslovodjo v Ambrožičevo drogerijo na Korzu, nasproti Pokrajine. Lastnik dr. Ambrožič se je odločil za mesto lekarnarja v Postojni in trgovino prepustil Dorotu, ki je v njej vztrajal štiri desetletja.

Kaj ga je napotilo, da se je vendarle odpovedal delu za pulmom, sem silil vanj, ob kozarčku sadjevca, ki mi ga je prijazno ponudil na domu.

"Leta, malce sem bil naveličan, najhuje pa je bilo z birokracijo in vsemi novimi obveznostmi. Človek preprosto ne zmore vsega sam. Moraš se poslužiti raznih uradov, komercialistov in še tako kaj zgrešiš, pozabiš."

Tisto o letih sem vzel na znanje z rezervno. Toliko bolj, ker ima Doro na domu bogato zbirko priložnostnih kolajn in drugih priznanj z raznih pohodov in podobnih prireditev. "Petinšestdeset jih je" in ponosno pokaže na lično hišico na steni, kjer so spravljena priznanja. Preprost izračun pokaže, da je za temi, morda na prvi pogled skromnimi priznanji, okrog tisoč kilometrov poti. To če je vsakič prehodil deset ali petnajst kilometrov.

Zdaj pohodi, pred vojno pa planinske ture, Julijci. Šestkrat Mangart, petkrat Kanin, trikrat ali štirikrat Triglav, drugi vrhovi. "Zdaj se pač zadovoljim s sprehodi na Lokvah, po Krasu", pravi Doro, ki si je ob trdem delu za prodajnim pulmom vendarle znal odmeriti tudi del časa zase, za rekreacijo in sprostitve kot temu pravimo danes. (V. K.)

Zadnji dnevi za ogled razstave Marieschija Na gradu 35 tisoč obiskovalcev

V dobrih dveh mesecih si je razstavo slik in grafik Micheleja Marieschija na gradu ogledalo že preko petintridesettisoč obiskovalcev. Za Gorico nedvomno pomenljiva številka, ki potrjuje, da se razstava na gradu uvršča med pomembnejše kulturne dogodke v deželni in medregionalnem okviru. Do zaprtja razstave manjka samo še teden dni in prav v prihodnjih dneh pričakujejo spet živahnejši obisk.

Na Občini ugotavljajo, da bi kazalo, spričo velikega zanimanja za prvo antološko razstavo del pred skoraj dvestopetdesetimi leti umrlega slikarja razstavo podaljšati, vendar se glede tega postavljajo velike težave. Veliko eksponatov so namreč posodile znane evropske galerije. Te slike je treba zdaj vrniti v predvidenem roku, ugotavljajo na Občini.

V štirih letih si je ciklus razstav o beneški umetnosti (pričele so se leta 1985 z razstavo Tiepolovih del) ogledalo okrog 200 tisoč obiskovalcev. To število bodo najbrž dosegli danes, ko bodo srečnega obiskovalca tudi primerno nagradili.

Prihodnjo nedeljo pri Štekarjevih v Števerjanu Planinci na praznik kostanja

Člani Slovenskega planinskega društva v Gorici bodo tudi letos obnovili lepo in dokaj priljubljeno družabnost. Prihodnjo nedeljo, 15. oktobra, se bodo ponovno srečali na domačiji pri Štekarjevih na Valerišču, na tradicionalnem prazniku kostanja.

Družabnost za staro in mlado, predvsem pa za tiste, ki imajo dobro voljo in ki so radi v veseli družbi, prirejajo že vrsto let. S tradicijo bodo kajpak nadaljevali.

Večina udeležencev praznika kostanja, kjer bodo letos pripravili tudi družabne igre za otroke, poskrbeli za harmoniko in petje, se bo k Štekarjevim pripeljala z avtomobili. Bolj korajžni bodo v Števerjan prikorakali od Pevskega mosta (za nazaj se ne ve). Vsekakor, odhod je določen ob 9. uri, udeleženci pa naj se zberejo na pevski strani.

Družabnost se bo pričela v prvih popoldanskih urah, zaključila pa ob mraku. Če bo v nedeljo, 15. t.m., ponagajalo vreme, bo praznik kostanja naslednjo nedeljo, vendar na Jazbinah.

Športno delovanje v Gorici okrnjeno zaradi težav s prostori Mnogi športni objekti so neustrezní

Kakšen je položaj športnih objektov v Gorici? Številčno vzeto je stanje povsem zadovoljivo, saj razpolagamo z večjim številom telovadnic, atletskim stadionom, pokritim in odkritim bazenom, dvema večjima in primerno urejenima nogometnima igriščema, manjšimi nogometnimi igrišči, številnimi teniški igrišči itd. Navzven se zdi, da razpolagamo s široko izbiro športnih objektov, kjer se lahko prebivalci agonistično ali samo rekreacijsko bavijo s športom.

Žal je položaj znatno kritičnejši! Vse več je namreč telovadnic, kjer bi bilo treba opraviti nujna vzdrževalna dela. Italijanska birokracija nas večkrat privede na mrtvi tir, kjer se zdi, da za določene potrebe ni sploh pravega razumevanja s strani odgovornih orga-

nov. Zato nas ne sme čuditi dejstvo, da sta dve izredno pomembni goriški telovadnici na Rojcah in v Štandrežu v bistvu zaprti.

Ko pride poletje, se športne dejavnosti selijo na igrišča na odprtem, kjer se lahko med treningom ali tekmo naučijo svežega zraku in si v stiku z naravo. Telovadnice so v teh treh-štirih mesecih prazne in bi zato upravitelji lahko izkoristili poletni čas za potrebna vzdrževalna dela. To žal velja le v primeru zasebnih telovadnic, kjer želijo upravitelji nuditi že ob začetku nove sezone čimbolj udobne prostore. Kaj pa z občinskimi telovadnicami ipd.?

Nekaterim goriškim občinskim svetovalcem je problem športnih objek-

tov trn v peti. Na nedavni seji občinskega sveta je komunistični svetovalec Marzio Lamberti opozoril na problem Conijeve telovadnice na Rojcah. Ta ne ustreza varnostnim predpisom, saj bi morali preurediti centralno kurjavo in električno napeljavo. Kljub temu so omenjeno telovadnico dodelili dijakom zavoda za poklicno ekonomsko izobraževanje za pouk telesne vzgoje. Podžupan Mario Del Ben je svetovalcu odgovoril, da mora za vsa omenjena izredna vzdrževalna dela poskrbeti Coni sam. Imeli smo, je dodal Del Ben, tudi daljše srečanje s predsednikom goriškega komiteja CONI Elviom Ferigom, na katerem smo skušali preučiti vse možnosti, kako dobiti potrebna denarna sredstva. Občinska uprava namreč ni dolžna prispevati denarja za vzdrževalna

dela, je zaključil podžupan, oziroma bi s tem še kršila zakonske predpise.

Odbornik za kulturo Ubaldo Agati je še pristavil, da bodo uporabniki telovadnice lahko razpolagali, dokler bo milejše vreme dopuščalo, s toplo vodo, ki jo nudi manjši zunanji grelec. Agati je sicer povedal, da je občinska uprava zaprosila za nekajurno razpoložljivost telovadnice Irlop v Ul. Pola, kjer naj bi lahko dijaki omenjenega zavoda telovadili.

Demokratski svetovalec Lutman se je nato obregnil ob občinsko telovadnico v Štandrežu, telovadnico v dolini Korna in nogometno igrišče Baiaumonti. Štandreška telovadnica, kjer med drugim trenira večje število slovenskih športnikov, je že več časa zaprta, ker električna napeljava ne odgovarja varnostnim predpisom. Tudi položaj telovadnice v dolini Corna ni spodbuden. Tu bi morali opraviti več preureditvenih del, med temi centralno ogrevanje, električno napeljavo itd. Pred leti, je povedal Lutman, bi celotno strukturo popolnoma preuredili s tremi milijardami lir, danes bi jih potrebovali že deset.

Del Ben je svetovalcu odgovoril, da bodo za štandreško telovadnico ponovno poiskali najboljšega ponudnika za preureditev instalacije, saj se prvič ni nihče javil. V telovadnici v dolini Korna pa naj bi skušali preurediti električno napeljavo, ki bo veljala okrog 800 milijonov lir. Preurejeno nogometno igrišče Baiaumonti, je dejal podžupan, pa bodo v kratkem dali v roke sposobni osebi, ki bo skrbela za njegovo vzdrževanje.

Socialistični svetovalec Zucalli je opozoril občinske odbornike tudi na gradnjo telovadnice zavoda Ipsia v Ulici Virgilio. Tam so namreč po nesreči, ko se je posul betonski tram in je delavec izgubil življenje, prekinili gradnjo celotnega kompleksa. Zucalli je izrazil bojazn, da bi se podobna tragedija lahko ponovno pripetila. Inženir Spanò, ki vodi občinski tehnični urad, je svetovalcu zagotovil, da bodo pred nadaljevanjem del skrbno pregledali vse betonske tramove in stebre.

V Štandrežu bodo uredili balinarski stezi

Predsednik rajonskega sveta v Štandrežu Walter Ressi je te dni obiskal goriškega župana Scarana in se z njim pogovarjal o vrsti vprašanj v zvezi s športnimi objekti na območju Štandreža. Ressi je županu predstavil načrt za dve balinarski stezi, ki naj bi ju uredili na zemljišču tik za štandreško telovadnico v Ul. Sv. Mihaela. Za izdelavo načrta je poskrbel rajonski svet, ki bo tudi skrbel za njegovo uresničitev. Sredstva (potrebni bo predvidoma nekaj milijonov lir) bodo črpali iz denarnega sklada, s katerim lahko samostojno razpolaga rajonski svet.

Balinarski stezi sta v štandrežu še kako potrebni, saj tamkajšnji balinarski klub Mak združuje kakih sedemdeset ljubiteljev te športne in rekreacijske panoge. Doslej niso razpolagali s primernim objektom in so se morali zatekati na igrišča v sosednjih krajih, seveda, ko so bila prosta in z vsemi dodatnimi težavami, ki jih to prinaša. Načrt predvideva, da bosta novi stezi v Štandrežu povsem v skladu s predpisi balinarske zveze, tako da se bodo na njih lahko odvijala tudi uradna tekmovanja. Zagotovili bodo tudi razsvetljavo za večerno dejavnost.

Župan je pozitivno ocenil namene štandreškega rajonskega sveta. Postopek bo stekel že takoj, saj naj bi že v torkle občinska gradbena komisija razpravljala o načrtu. V primeru odobritve bodo lahko takoj za tem začeli z deli. Pozitivne novice je župan napovedal tudi glede novega nogometnega igrišča. Čez deset dni bodo odprli kuverte s ponudbami podjetij, ki se potegujejo za zakup del, in izbrali najboljšo. Z deli naj bi začeli že novembra.

Predsednik rajonskega sveta je v zvezi s telovadnico, ki je že dalj časa zaprta zaradi potrebe po obnovi električne napeljave, pozval župana naj z odlokom dovoli vsaj nemoteno odvijanje treningov. Varnostni predpisi prepuščejo prisotnost občinstva, da obnove napeljave (potrebni bo še nekaj mesecev) pa štandreški športniki potrebujejo telovadnico, sicer ne bi mogli redno trenirati. Župan je zagotovil, da bo ukrepal v tem smislu.

MOTOEXPO RACING

MOTORISTIČNA PRIREDITEV TREH BENEČIJ

SEJMIŠČE V GORICI
14. - 22. OKTOBRA

URNIK: 10.00 - 22.00

PROGRAM

SOBOTA, 14. OKTOBRA
ob 10.30 Otvoritev
ob 11.00 MULTIMODAL 90 — posvet o tehnikah in tehnologijah multimodalnega prometa. Prireja posebna ustanova za tržiško pristanisce.
ob 14.00 Kvalifikacije in dodelitev Pole position **SUPERBIKER'S TROPHY** - Memorial Mauro Michelazzi (motorji). Kvalifikacije **QUAD CROSS** (motorji s štirimi kolesi) COMG

NEDELJA, 15. OKTOBRA
ob 14.00 Tekmovanja **QUAD** in **SUPERBIKER'S TROPHY** - II Piccolo.

VSTOPNINA: redni 9.000, znižani 5.000

Vsak dan ekshibicije akrobatskega triala z motorji **SIDECAR** in **BIG-FOOT SHOW**.

SOBOTA, 21. OKTOBRA
ob 11.00 Tehnično-športna kontrola za **»RALLYSTAR TREH BENEČIJ«** - nagrada **CASINO NOVA GORICA**
ob 14.00 Predtekmovanja **»RALLYSTAR TREH BENEČIJ«** in **»RALLYSTAR MILLESIMÉ«**

NEDELJA, 22. OKTOBRA
ob 14.00 **»RALLYSTAR MILLESIMÉ«** - **»RALLYSTAR TREH BENEČIJ«**

Premiera bo v petek, 13. oktobra, v Kulturnem domu v Trstu Schillerjeve Spletke in ljubezen uvod v novo gledališko sezono SSG

V petek, 13. t. m., bo v Kulturnem domu v Trstu praznik. Otvorili bomo 44. gledališko sezono 1989-90 Slovenskega stalnega gledališča.

Prvo delo na repertoarju so Schillerjeve *Spletke in ljubezen*. V tem tednu bomo imeli priliko še marsikaj zvedeti o samem delu. Danes spoznajmo Schillerja kot osebo.

Johann Christoph Friedrich Schiller se je rodil 10. novembra 1759 v Weimaru. Njegov oče Johann Kaspar Schiller je bil ranocelnik, njegova mati Elisabeth Dorothea Kodweis pa je bila hčerka krčmarja v Marbachu.

Schillerjevi so bivali v različnih krajih; v letih 1764-1766 v Lorchu. Tu se je mladi Friedrich prvič srečal z učenostjo. Prvi pouk mu je nudil pastor Moser. Leta 1767 je stopil Schiller v latinsko šolo v Ludwigsburgu. Štirinajstletnega sopo odredbi vojvode Karla Evgena poslali na tako imenovano Karlovo šolo, ki jo je obiskoval do leta 1780. Z literaturo in še prav posebno s Shakespearom se je spoznal prav v teh letih. Študij prava, pozneje pa medicine je dopolnjeval z objavami umetniških prvinev. Sprva je bilo to pisanje zanešeno in retorično, postopoma pa je postala njegova poezija strogo meditativna. V njej so v zvišenem patosu izražene njegove moralne in estetske ideje. V letu 1777 so nastali prvi prizori njegovih *Razbojnikov*, ki jih je dokončno dodelal leta 1781, ko jih je v samozaložbi tudi izdal. Tega leta se je Schiller preselil v Stuttgart, kjer je opravljal dolžnost vojaškega zdravnika pri granadirskem regimentu Augé, v prostem času pa se je ukvarjal s poezijo. Pomladi leta 1782 je izšla

Friedrich Schiller

Schillerjeva pesniška zbirka *Antologija leta 1872*, istočasno pa je pisal igro *Fiesca ali zarota v genu*, skupaj z drugimi avtorji pa izdal *Württembergski literarni repertoar*. Po večkratnih zapornih kaznih, ker je brez dovoljenja zapuščal delovno mesto, je leta 1783 dokončno zapustil vojaški poklic in se ves predal gledališču.

V tem času je dokončal igro *Spletke in ljubezen* ter se loti pisanja *Don Carlosa*. Doživel je nesrečno ljubezen s Charlotte von Wolzogen, hčerko njegove zaščitnice Henriette. 24. julija istega leta je odpotoval v Mannheim,

kjer je dve leti pozneje postal hišni dramatik. Tu je zbolel za jetiko.

Leta 1784 so z velikim uspehom uprizorili *Spletke in ljubezen*.

Skoraj dve leti si je Schiller služil vsakdanji kruh s pisanjem in sodelovanjem pri različnih časopisih. Leta 1787 se je zatekel v Weimar, naslednje leto pa dokončal *Zgodovino odcepa združenih nizozemskih dežel od španske vladavine*. Dobil je vabilo, da se kot izredni profesor zgodovine zaposli v Jeni: to je tudi storil maja 1789 in predaval na tamkajšnji univerzi. Tema prvega predavanja je bila: Kaj je to splošna zgodovina in čemu jo je vredno proučevati.

Avgusta se je preselil v Leipzig in se zaročil s Charlotte von Lengenfeld. Podelili so mu naslov dvornega svetnika in leta 1791 je doživel prvi napad zadržne bolezni, od katere se ni nikoli več opomogel. Zdravil se je v Karlsbadu. Napad bolezni se je ponovil že leto pozneje. 14. septembra 1793 se mu je rodil sin Karl. Leta 1797 je začel pisati *Wallensteina*, še isto leto pa je tudi izdal *Almanah za leto 1798* in sklop balad. Leta 1799 je dokončal trilogijo *Wallenstein* in začel pisati *Marijo Stuart*. Še isto leto se je vsa družina preselila v Weimar. Junija 1800 je dokončal tragedijo *Marijo Stuart* in se posvetil pisanju *Device Orleanske*. 16. novembra 1802 so mu podelili plemiški naslov, leta 1803 je napisal *Mesinsko nevesto*, leta 1804 pa *Wilhelma Tella*. 29. aprila 1805 mu je napad vročice prekinil zastavljene načrte in 9. maja, ko še ni dopolnil šestindeset let, zabeležimo njegovo prerano smrt.

A. R.

Zadnji koncert ciklusa stare in sodobne glasbe Skupina Gallus Consort danes na Repentabru

Gallus Consort nam bo na današnjem koncertu v okviru glasbenih popoldnevov stare in sodobne glasbe v repentabski cerkvi ob 18. uri predstavil dokaj zanimiv program: skladatelji zavzemajo časovni lok zgodnjega baroka, od poznega 16. do prve polovice 17. stoletja, v tesnem stiku s sodobnimi italijanskimi in srednjeevropskimi

izkušnjami.

V "vročih" pokrajinah, vzdolž istrskih, hrvaških in dalmatinskih obal, pod stalnim vplivom Serenissime in podvrženim večkratnim turškim vpadom, so bili skladatelji večinoma v službi Cerkve; njihov sloves v srednji Evropi pa moramo pripisati dejstvu, da so se nekatere njihove skladbe pojavljale v antoloških zbirkah takratnega časa. Tak primer je Prontuarium musicum Johanna Donfrida (Strasbourg 1622-1627), v katerem najdemo nekatere motete iz zbirke Sacrae cantiones šibeniškega skladatelja Ivana Lukačiča in nekatere nabožne skladbe Vinka Jaliča, rojenega na Reki, a potem člana cesarske kapele v Gradcu, ki jo je vodil Italijan Matthia Ferrabosco in še kasneje člana orkestra nadvojvode Leopolda v Alzaciji. Jelič je bil tako v stalnem stiku z novimi evropskimi težnjami, ki so se porajale tudi v dvornem orkestru. Bil je med prvimi, ki so v cerkveno glasbo vneli nove instrumente (trabila) kot dopolnilo orglam. Jeličeva in Lukačičeva glasba (oba skladatelja bomo slišali v današnjem sporedu) vsebuje napetost zgodnjega baroka, ki niha med modalno tradicijo moteta in novejšimi težnjami, kot so uveljavitev tonalitete in virtuoznosti, ki so se v Italiji lažje uveljavile zaradi plemiškega in malo-meščanskega sloja.

Med italijanskimi glasbeniki na Hrvaškem je na sporedu Tommaso Cecchini, po rodu iz Verone, deloval je v Splitu in na Hvaru. Pisal je vokalno in instrumentalno nabožno glasbo (instrumentalni odlomki se večkrat pojavljajo med liturgičnimi obredi). V sonatah op. 23 se instrumenti prepuščajo dialogu, polnem imitacij in zgodnjebaročnih prvin.

Francesco Uspër-Sponga (rojen v Poreču) in Gabriello Puliti (po rodu iz Toskane, deloval pa je v Istri) sta se v največji meri približala beneški šoli. Francesco Sponga je posvetil svojo prvo zbirko Ricercari et arie francesi (tiskal jo je v Benetkah Giacomo Vincenti v letu 1595) svojemu prijatelju in mecenu Lodovicu Uspëru, ki je bil pravnik v šoli bratovščine Janeza Evangelista. V opusu Lunario armonico (1615) Gabriella Puliti glasovi ne sledijo (kar pa se dogaja tudi pri drugih skladateljih) idiomatičnemu izrazu: dva ali trije glasovi se lahko spojujejo v en sam solističen glas s spremljavo bassa continua. Manjkajoči glas je rekonstruiral Giacomo Nones.

Spored dopolnjujeta dva sodobna skladatelja, Pavle Merku in Primož Ramovš, ki se aktivno vključujeta v iskanje novega glasbenega izraza v evropskem glasbenem življenju. Gallus Consort bo danes v praznovanju predstavil Markovo skladbo Lucente stella.

FABIANA LICCIARDI

Na sliki: skladatelj Pavle Merku (stoje desno) in izvajalci Dina Slama - glas, Miloš Pahor - flavta in Irena Pahor - angleški rog.

Predstava zadruga La Collina z Mirando Caharijo in Claudiom Misculinom Robe de omini - Kroetzova drama osamljenosti

V gledališču Scuola dei Fabbri v Trstu je zadruga La Collina v okviru gledališkega projekta Dežele ob meji: Alpe-Jadran predstavila delo Franza Xavera Kroetza *Robe de omini* (Männersache) v režiji Maria Uršiča. Zadruga je nalašč izbrala za uvod svoje zelo ambicioznega načrta, s katerim želi približati gledališke ustvarjalce sosednih dežel, dramo sodobnega bavarskega avtorja, da bi tako podčrtala srednjeevropsko razsežnost te pobude.

Kroetz (rojen 1946. leta) spada v generacijo tako imenovanih nemških »prekletih avtorjev«, iz katere sta izšla na primer tudi Fassbinder in Herzog. Sam se ni vsaj sprva poklicno ukvarjal z gledališčem. Sledil je sicer nekaterim gledališkim seminarjem, a študija ni dokončal, ker se je moral zaposliti, da se je lahko sploh preživljal. Postal je šofer tovornjakov, v prostem času pa je vendarle pisal gledališke tekste. Leta 1972 je povsem nepričakovano zaslovel v nemškem prostoru: to leto so namreč uprizorili kar 15 njegovih tekstov!

Njegovo delo *Männersache* je zgodba o srečanju med moškim in žensko, o njuni ljubezni, v kateri pa avtor predvsem izpostavlja njuno vsesplošno osamljenost. Vse dogajanje se odvija v mesnici, specializirani z me-

som za pse, ki jo vodi Marta - Miranda Caharija. V somraku mladosti se zaljubi v Otto - Claudio Misculin, ki pa je do nje zelo grob in surov. Na odru se vrstijo prizori o njunem zelo problematičnem odnosu, ki so zdaj groteskni, zdaj do skrajnosti napeti. Otto je navzven brutalen, v resnici pa je šibak, saj se boji še Martinega psa Rolija. Marta se začne po uvodni nori zaljubljenosti zavedati omejenosti

njune razmerja, v katerem jima sploh ne uspe komunicirati, niti na področju seksa ne. Prav ta vsesplošna komunikacijska impotenca je navsezadnje vzrok za propad njunega odnosa.

Ekstremne situacije, s katerimi je Krötz posejal svoj tekst, dajejo obema igralcema veliko možnosti za močno izoblikovanje likov obeh protagonistov, v čemer sta sanjavo zaljubljena, a tudi odločna Miranda Caharija in

trd, skorajda aroganten, a navsezadnje boječ Claudio Misculin tudi uspeša. Pri tem jima je bil mnogo v oporo prevod Maria Uršiča v tržaško narečje. Funkcionalna bela scena Marjana Kravosa je še bolj podčrtala osamljenost obeh protagonistov na odru. Kostume je pripravila Marija Vidau, prehajanje iz enega prizora v drugega pa je spremljala glasba Giampaola Corala.

(M. K.)

Pisateljica Constance De Jong v Ljubljani

V Ljubljani se te dni mudi pisateljica Constance De Jong, postmodernistična umetnica, ki pripada srednjemajski ameriški generaciji. Avtorica številnih del, od katerih bi omenili dela *Moderna ljubezen* (1977), *Satyagraha*: Mahatma Gandhi v Južni Afriki (1983) in *Pet* (1986), je nastopila na 4. Video bienalu, ki se je zaključil včeraj v Cankarjevem domu. De Jongova se je predstavila z video performansom *Relatives* (Sorodniki), ki je bil na sporedu drugi dan Video bienala, to je v petek. Soustvarjalec video performanca Sorodniki je bil video umetnik Tony Oursler. Predstava je bila kombinacija med Ourslerjevim videom in govorjenim tekstom Constance De Jong. Oboje se je odlično dopolnjevalo, tako da je prireditev bila ena boljših na letošnjem bienalu. S pomočjo glasbe in svetlobnih efektov je De Jongova uspešno prikazala zgodbo imaginarnega družinskega pokolenja v ZDA, ki se vije skozi 100-letno obdobje, od

konca prejšnjega stoletja do današnjih dni. Predstava je prikazala moderen binom, to je Osebo (Constance De Jong) in Ekran; dve tradiciji, to je ustno-literarna in telekinematična, sta tvorili skupaj osnovo za nov način pripovedovanja. Za tiste, ki so bolj navajeni na deklamacije (kot to velja ob prenekanterih priložnostih, kot so na primer protestni pisateljski večeri, proslave in veselice) je omenjeni video performance pomenil novost. Predvsem je pomenil neko novo obliko posredovanja pisane besede oziroma (v komunikološkem žargonu) sodobno integracijo med ustvarjalcem in gledalci. Teh se je na prireditvi zbralo sorazmerno veliko, predstava pa je trajala tri četrt ure. Constance De Jong bo te dni še enkrat nastopila v Ljubljani. Kot gost Društva slovenskih pisateljev bo v galeriji Eqrna imela jutri literarni večer, na katerem bo predstavila svoje stvaritve. (I. VOGRIC)

Mlada slovenska likovnica razstavlja v Kulturnem centru Voltaire Lutke, glinasti reliefi in kolaži Jasne Merku

Posnetek z odprtja razstave Jasne Merku (likovnica je druga z desne)

V središču mesta, in sicer na sedežu Kulturnega centra Voltaire, se je prejšnji teden predstavila tudi mlajša slovenska likovna ustvarjalka, ki smo jo že več časa pogrešali v galerijah. Jasna Merku, letnik 1958, ki je že precej znana na krajevni ravni, je namreč predstavila lutke, glinaste reliefi in svojevrstne "kolaže" (izraz verjetno ni najbolj primeren) iz blaga. Jasna Merku sodi med redke mlajše likovne us-

tvarjalce, ki jih zmore slovenska narodnostna skupnost v Italiji. Po srednji generaciji, ki je obrodila — predvsem po zaslugi Černigojevih spodbud — več zanimivih umetniških likov, mlajše generacije ne izstopajo po številčnosti umetniških ustvarjalcev. Zato pa se mlajši ustvarjalci pri nas odločajo za bolj neobičajne zvrsti oziroma tehnike (tapiserijo npr.) ali se vračajo k najbolj klasičnim izraznim tehni-

kam, kot je risba s svinčnikom.

Tudi Jasna Merku, ki je začela z grafiko — študirala je na Visoki šoli za industrijsko umetnost v Urbino — se je v zadnjih letih preusmerila predvsem na oblikovanje glin in ta material uporablja v dva namena: za izdelovanje lutk in kot samostojno izrazno sredstvo za ustvarjanje izvirnih reliefov. Čeprav so si lutke in reliefi na prvi pogled zelo različni, imajo gotovo več stičnih točk: za oba sta značilna prepletanje med racionalnim oblikovanjem snovi in svobodo ustvarjanja. Pri prvih je uporaba glin kljub močni emotivni nabitosti (lutke nam neizbežno priključijo v spomin otroštvo in so, kot sicer skoraj vse igrače, izraz naših bolj ali manj skritih želja, da bi bili bolj svobodni v nas samih in v okolju, v katerem živimo) bolj racionalna, namenska: že oblika umetniškega predmeta in njegove simbolične valence pogojujejo ustvarjalne izbire. Pri drugih pa je ustvarjalca veliko manj pogojevala: ker nima nikakršnih paradig, lahko svobodno oblikuje snov, abstraktno, figurativno, črpa iz svojega osebnega bogastva podob. Po drugi strani pa razodeva bolj racionalno razpoloženje, ki jo sili v to, da išče nove oblike, da vedno znova izoblikuje prst, da jo pobarva in jo lakira. Lut-

ke in glinaste reliefi se v centru Voltaire Merkujeva dopolnila s kolaži iz blaga, ki so — bolj kot samostojni umetniški izdelki — materialno "poročilo" umetniškega dela, kot da bi nastali med preverjanjem blaga, ki ga Merkujeva uporablja za lutke.

Razstava bo odprta do 13. oktobra, na ogled pa je od ponedeljka do petka od 16. ure do 19.30. (bg)

NEVAR S. R. L.
Ul. Maiolica 15/b

Nevar 2 o.r.l.
Ul. Roma 11 - Trst - Tel. 040/362483

Velika izbira
dragocenih
daril

Principi, ki so osnova fotografije, so bili že dolgo let znani, komaj leta 1826 pa je nastal prvi fotografski posnetek (Nicéphore Niépce). Vsaj od Aristotela dalje je pač bilo znano, da žarki, ki padejo skozi majhno odprtino, lahko projicirajo sliko. Okoli 10. stoletja je arabski učenjak Alhazen opisal, kako se lahko opazuje sončni mrk v temnem prostoru (cameri obscuri) z odprtno v zunanji steni.

V obdobju renesanse so odprtino zapolnili z lečo in s tem izboljšali projekcijsko sliko in temen prostor je postal tako manjši in priročnejši. V 17. stoletju se je *camera obscura* zmanjšala od velikosti sobe na prenosno škatalo, ki so jo mnogi slikarji uporabljali kot risalni pripomoček predvsem za pokrajine.

Verjetno je veliko takratnih "fotograf" sanjalo o postopkih, ki bi omogočili ohraniti projekcijsko sliko za vedno. Da določene srebrove spojine počrtno na sončni svetlobi je italijanski naravoslovec Angelo Sala ugotovil že leta 1604, vendar težava je bila v tem, kako to reakcijo fiksirati, da bi slika ne zbledela.

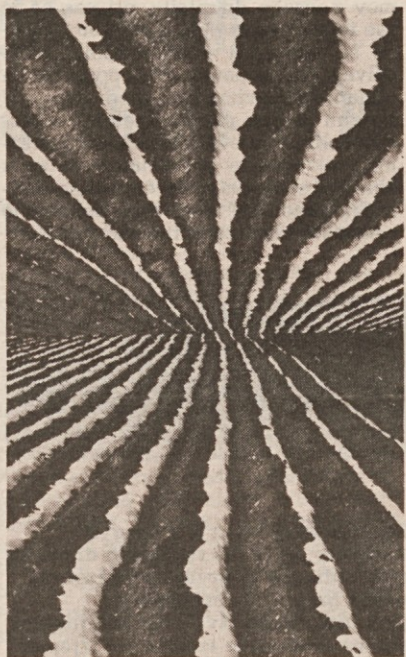
Poskuse okoli teh procesov je leta 1725 opravil Johann Heinrich Schulze, profesor medicine na nemški univerzi Altdorf ter v začetku 19. stoletja Thomas Wedgwood, najmlajši sin Josiaha Wedgwooda, slavnega angleškega keramika. Oba sta bila na dobri poti in precej prispevala, da smo kasneje dobili prvo fotografijo.

To sliko je leta 1826 napravil Joseph Nicéphore Niépce, francoski izumitelj in fotograf, ki je živel v Chalon-sur-Saone. Ker ni bil nadarjen za risanje, si je omislil postopek, ki bi omogočal fotokemični prenos črne risbe na litografski kamen. Vedel je, da neka vrsta asfalta, imenovanega »peklina«, otrdi pod vplivom svetlobe. Ta asfalt je razstopil v sivkinem olju in s tem premazal kos cinove pločevine. Na premazano površino je položil obrnejo risbo na papirju, ki ga je naoljil, da je postal prosojen ter nato pločevino skozi risbo osvetlil na soncu. Svetloba je strdila asfalt povsod, kjer so praznine na risbi prepustile svetlobo. Mesta, ki so bila zaradi črt risbe zaščitena, pa so ostala topljiva. Niépce je nato opral ploščo s sinkinim oljem, da je odstranil mehki topljivi asfalt, ki ni bil osvetljen.

Francoski izumitelj je ta novi postopek imenoval heliografura, po grški besedi helios, ki pomeni sonce, in francoski besedi gravure, ki pomeni rez. Eno izmed svojih z asfaltom premazanih plošč je položil v camero obscura, naravnal lečo skozi odprto okno na dvorišče in jo pustil tako ves dan.

Ko je vzel ploščo ven in jo opral s sinkinim oljem, je bila na njej komaj zaznavna slika streh in dimnikov pred oknom (**foto ob naslovu**). Da bi dobil boljšo sliko in skrajšal dolgi osvetlitveni čas, je Niépce eksperimentiral z mnogimi drugimi snovmi, občutljivimi za svetlobo, na posrebrni bakreni plošči. Rezultati so bili v začetku vse prej kot dobri.

Leta 1827 je Niépce prejel pismo nekega Louisa Daguerra iz Pariza, ki je slišal o njegovem delu in se za te

Viljem Zavadlav »Kompozicija«

raziskave tudi zanimal. V naslednjih dveh letih sta si Niépce in Daguerre dopisovala o opravljenem delu in leta 1829 sta na Niépcejev predlog postala družabnika. Naslednja štiri leta sta delala ločeno in si pismeno poročala o raznih preizkusih. Vendar Niépce ni ukaal sadov njunega dela, saj je leta 1833 umrl zaradi kapi.

Daguerre je svoje poizkuse januarja leta 1839 prijavil francoski akademiji znanosti, ki je te poizkuse sprejela zelo dobro in za Daguerreja je to pomenil velik uspeh. Istega leta je Daguerre razkril podrobnosti svojega postopka, to je svetločutno snov, ki je bila srebrov jodid, podobna toda učinkovitejša spojina, kot sta jo uporabljala Schulze in Wedgwood. Istočasno pa se je pred Royal Institution of Great Britain prijavil William Henri Fox Talbot in predložil znanstveni javnosti svoj negativno-pozitivni postopek. Sicer je Talbot opravil še korak naprej:

napravil je pozitivne kopije na papirju: šlo je za postopek, ki je danes znan kot kontaktno kopiranje.

Talbot je v naslednjih letih napravil še veliko izboljšav kalotipije. S povečanjem občutljivosti sloja je lahko skrajšal čas, potreben za osvetlitev, da je bilo tedaj možno fotografirati tudi ljudi, ki so se premikali.

Problemi papirnega negativa so postali nepomembni, ko je oktobra 1847. leta Abel Niepce de Saint Lictor predložil akademiji znanosti v Parizu svoj novi postopek, pri katerem so bile steklene plošče obložene z emulzijo srebrove spojine v jajčnem beljaku.

Pri nas na Slovenskem je iznašel fotografijo na steklo že leta 1841 Janez Puhar, vendar jo je patentiral šele leta 1851 in za to dobil od narodne akademije v Parizu naziv izumitelj fotografije na steklo.

Ko je bilo leta 1851 uvedeno razvijanje kolodijskih plošč s pirogalolom, se je osvetlitveni čas lahko skrajšal že na pet sekund. Ker je velika občutljivost omogočala posnetke, ki so bili do tedaj nemogoči, so se fotografi sprijaznili z zamudno uporabo in obdelavo mokrih plošč.

V osemdesetih letih sta dva izuma omogočila ne samo izdelavo občutljive suhe plošče, marveč tudi odpravo neprikladne, zlomljive steklene plošče. Šlo je za emulzijo na želatinasti bazi. S tem revolucionarnim materialom za snemanje je postala fotografija tako enostavna, da je omogočila zadovoljstvo milijonov amaterjev. Največji delež pri tem je imel Američan George Eastman. Ta izumitelj pa je v plodnejših poizkusih bil na jasnem, da fotografija ne bo nikoli postala priljubljen konjiček, dokler ne bodo iznašli za snemalni material nekaj cenenege in tako prožnega da se lahko navije ali durgače povedano: film. Rezultat je bil torej tako imenovani ameriški film: zvitek papirja, prevlečenega s tanko želatinasto emulzijo. Po razvijanju filma je bilo treba emulzijo ločiti od neprozornega nosilnega papirja, na ta način je nastal prosojen negativ, iz katerega je bilo možno izdelati kopije.

Tak način filma je seveda vzbudil veliko zanimanje pri fotografskih ljubiteljih in jasno, da je postal tudi komercialno blago. Junija 1888 je George Eastman dal na tržišče kamero z označbo »Kodak«, ki jo je sam razvil in s tem se je začelo novo obdobje fotografije.

Okoli sredine 19. stoletja so razvili ali izboljšali mnogo fotografskih postopkov. Kalotipija je bila prva fotografska slika, ki so lahko kopirali z negativa, kolodijska mokra plošča pa je dajala trajni stekleni negativ. Drugi nadaljni razvoj mokre plošče sta bili

Sto petdeset let fotografije

ambrotipia in ferotipia. Z razvojem fotografske tehnike seveda se je povečalo zanimanje tudi ljudi, zaradi česar so leta 1889 pripravili v Parizu prvi svetovni kongres fotografije, na katerem so določili normative tudi glede same prodaje fotografskega materiala.

Zelo važno poglavje v zgodovini fotografije je barva. Očeta barvne fotografije bi lahko imenovali Gabriela Lippmanna, ki je leta 1891 uspešno zaključil poiskus bavne reprodukcije. Uspeh Lippmanna je bil tolikšen, da je leta 1908 dobil Nobelovo nagrado za fiziko. Njegov izum je bil dokaj kompliciran in povsem nekomercialen, tako da je bilo treba čakati še nekaj časa, preden se jebarvna fotografija razvila in zadobila svetovne razsežnosti in postala zanimiva za vse fotografe. Komercialna fotografija torej se je začela v Franciji pri samih bratih Lumiere, ki sta iznajdla film. Brata Lumiere sta namreč neke začetnika sistema imenovanega »autochrome«. Teorije francoskih bratov Lumiere so seveda nadaljevali drugi raziskovalci in barvna fotografija je postala vse bolj stvar današnjega časa.

mera. Po drugi svetovni vojni gre omeniti dva pomembna dogodka, ki tudi prispevata k razvoju fotografije. 1948. leta Edwin Land napove sistem takojšnjega razvitja, Viktor Hasseblad pa v New Yorku predstavi svojo reflex kamero 6x6.

Z razvojem fotografske tehnike se začnejo tudi gospodarske bitke za prodajo fotografskih aparatov in drugega materiala. V tem pogledu v začetku gotovo prednjači nemška industrija, ki pa pozablja na velike napredke japonskih izumiteljev in proizvajalcev, tako da jih ti prekašajo in premagajo. V tej bitki se vključi tudi Kodak, ki leta 1963 izumi nov aparat, ki je za uporabo zelo enostaven. Značilnost šestdesetih let so brez dvoma filmske kamere super 8 ter kar zadeva fotografske kamere mehanski refleksi. V tem pogledu so še vedno Japonci, ki prednjačijo in celo napovedujejo še večje novosti. Kasnejša, sedemdeseta leta so značilna zaradi elektronike, ki se je polastila tudi fotografije. V tej razvojni fazi seveda ne moremo pozabiti na napredke, ki jih je opravila tudi Kodak, ki je zamenjala svoj format »126

Milenko Pegan »Poslednji dim«

V letih med prvo in drugo svetovno vojno zgodovina fotografije beleži vrsto napredkov in dosežkov. Poveča se namreč zanimanje industrije za izdelavo aparatov, objektivov in ostalih pripomočkov. Tako leta 1913 tehnik nemškega podjetja Leitz, ki proizvaja mikroskope, sestavi majhno fotografsko kamero, ki je primerna za filme 35 mm. V težkih vojnih letih nastane druga zanimiva fotografska kamera, ki bo imela velik pomen tudi v nadaljnjem obdobju: to je Leica. Njej sledi znana Rolleiflex in potem pa še Contax.

Fotografska tehnika oziroma fotografija sama postaja vse bolj zanimiv kulturni in družbeni dogodek. Več je namreč fotografij, ki so ocenjene kot prave umetnine, seveda pa je fotografija tudi velik pripomoček v novinarstvu, raziskavi in v publicistiki. Predvsem v Združenih državah Amerike s pomočjo založnika Henryja Luceja nastanejo prve revije, Fortune in Life, ki dajejo fotografiji oziroma fotografom posebno mesto.

Ceprav v tem času prednjačijo v svetu evropski in ameriški fotografski produkti se na Japonskem pripravljajo na velik gospodarsko-fotografski izziv. Najprej Japonci pripravljajo fotografske kamere za domačo uporabo, ki pa s časom bodo preplavile vso svetovno tržišče. Iz takratnega časa so namreč kamere, ki še danes pomenijo elito vfotografiji. To so Minolta, Pentax, Nikon, Canon in Olympus. V razdobju med dvema vojnoma se tudi barvna fotografija odločno razvije in postane vse bolj primerna za uporabo slehernega fotografa.

Leta 1936 fotografska stvarnost beleži drugo novost, ki bo veliko pomenila v kasnejšem obdobju. Jhagee iz Dresdene namreč izdelala kamero »Kine-Exakta«, ki je v bistvu prva reflex ka-

Instamatic« in uvedla na tržišče format 110, to je »Pocket Instamatic«.

Govoriti danes o vsem, kar nam fotografski svet ponuja, bi bilo izredno težavno in prav gotovo bi pozabili na veliko novosti, ki dan za dnem prihajajo na tržišče. Sicer predstavitev kamere Minolta 7000, to je prve refleks kamere z avtofokusom, pomeni novo obdobje v zgodovini fotografije, obdobje, ki stoji pred nami in zato ne vemo še, koliko in v kakšni meri se bo razvilo.

Seveda vzporedno z razvojem fotografskih kamer se je izboljšala tudi vrsta fotografskih pripomočkov, predvsem kar zadeva bliskavice in same filme. S tem v zvezi se je v zadnjih desetletjih razvila tudi fotografska literatura, tako da enciklopedij, tehničnih priročnikov, revij in drugega tovrstnega materiala je še in še.

Toliko na kratko o zgodovini fotografije. Sicer »prijod na svet« tega reproduksijskega sistema stvarnosti je odprlo drugo, izredno važno vprašanje, ki še danes kreši mnenja in ima zagovornike različnih stališč. Je fotografija umetnost? Za mnoge o tem ni nohenege dvoma, saj je fotografska kamera le pripomoček, kot je lahko čopič za slikarja ali dleto za kiparja. Pri teh ugotovitvah pa si niso vsi edini. Kje je meja med umetnostjo in dokumentaristiko? Kako lahko oceniš umetnostno fotografijo? Koliko je k uspehu fotografije pripomogel aparat, temnica pa razni triki v sami temnici? Na vsa ta vprašanja je danes težko odgovoriti, oziroma mnenja so še vedno deljena. Sicer je verjetno tako tudi prav, saj prav ta negotovost daje fotografiji, ki letos praznuje svojo stopenetdesetletnico, poseben čar, zaradi česar se vrsta njenih prvržencev in zaljubljenecv iz dneva v dan veča. (PETRA)

Fotografija na Slovenskem

V Mestni galeriji v Ljubljani so septembra odprli razsežno razstavo, ki priča o stopenetdesetletnici fotografije na Slovenskem. Gre za izbor najbolj znanih fotografskih del, ki segajo od začetkov do sedanjega časa. Sicer zaradi bogatosti in obsežnosti gradiva so prireditelji sklenili, da bodo razstavo razdelili na tri smiselna časovna obdobja in to tudi zaradi političnih in družbenih situacij, ki so bi bile prisotne na Slovenskem.

Prvo obdobje traja od leta 1839 do leta 1919 in o tem priča razstava v Mestni galeriji. Drugo obdobje pa obsega čas med obema svetovnima vojnoma; tretje pa novejšo dobo, od 1945 do zdajšnjega trenutka.

Že uvodni del te pomembne trilogije priča o velikem prispevku, ki ga je Slovenija dala svetovni fotografski zakladnici. Več je namreč avtorjev, ki so s svojimi deli zasloveli daleč naokoli, več je tudi del, ki pričajo o naši pretekli in polpretekli stvarnosti in dajejo dogodkom poseben dokumentaristični prispevek.

Ob sami razstavi so prireditelji izdali zajetni katalog, v katerem lahko dobimo osnovne informacije o zgodovini slovenske fotografije. Brane Kovič piše o *Fragmentih planarnega spomina*, Mirko Kambič o *Fotografiji na Slovenskem od 1839 do 1919*, Peter Krečič pa je svoj prispevek posvetil *Starejšim objavam fotografije v slovenskem revijalnem tisku*. Seveda ob tem je v katalogu na desetine starejših fotografskih izdelkov, ki so živa priča dogodkov iz prejšnjega in začetkov tega stoletja.

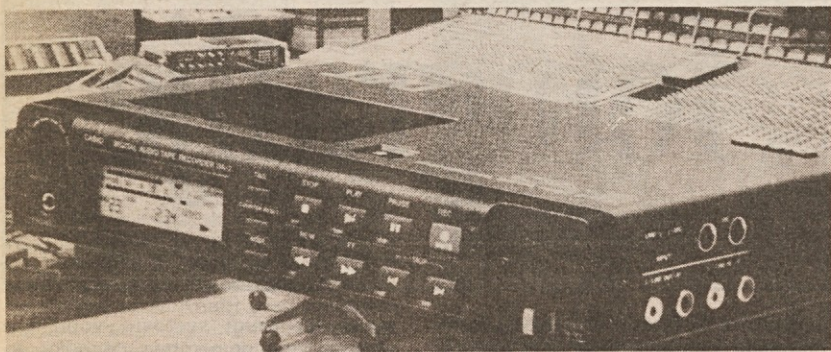

Janez Puhar »Portret Andreja Vavka in Ivana Franketa«, ok. 1860

V Milanu je bil tradicionalni salon SIM-HIFI-IVES

Elektronika vse bolj osvaja

Marko Čubej

V Milanu je bil v septembru tradicionalni letos že 23. salon SIM-HIFI-IVES. To je Salone Internazionale della Musica e High Fidelity International Video and Consumer Electronics Show, ki ga že vrsto let v septembru priredijo v paviljonih milanskega sejmišča. To je enkratna priložnost, da se obiskovalci in italijanski ter tuji operaterji seznanijo z najnovejšo svetovno produkcijo na elektronskem področju. Letošnji salon je bil v primerjavi z lansko izdajo mnogo popolnejši, saj so se ga udeležili tudi podjetja, ki so včlanjena v združenja ANDEC (Associazione Nazionale Distributori Elettronica di Consumo). Čemu je lani prišlo do nesoglasja med prireditelji salona in predstavniki združenja ANDEC? Slednji so predlagali, da bi prirejali SIM vsako drugo leto, in sicer v sodih letih, ko ne bi bil na sporedu drugi prav tako tradicionalni salon v Berlinu. Zdi se, da so se letos le končno sporazumeli, saj so predstavniki združenja ANDEC zagotovili, da se bodo v primeru uspeha letošnjega salona udeležili milanskega sejma tudi naslednje leto in nato leta '92, '94 itd.

PET ZANIMIVIH IN NAPORNIH DNI

Letošnji milanski salon je nedvomno uspel, saj se je vseh pet dni - zadnji dan je bil namenjen izključno operaterjem tega sektorja - kar gnetlo navdušencev in radovednežev po približno 50 tisoč kvadratnih metrov primerno urejenega sejemskega prostora. Svoje najnovejše tehnološko vrhunske proizvode je letos razstavljalo kar 400 razstavljavcev, ki so predstavljali preko 600 svetovno znanih elektronskih podjetij. Salon so prireditelji razdelili na 17 sektorjev, kjer je vsak obiskovalec lahko v prvi osebi opazoval ali poslušal delovanje novih elektronskih ponudb. Glasbeni instrumenti, HiFi, Car stereo, Videoregistracija, Home video, Zvočne naprave za discoteke, Posneta glasba, Novi elektronski sistemi za dom, Računalniki, radijski sprejemniki, radijski telefoni, alarmni sistemi za avto, video terminali in antene, televizorji, satelitski televizijski sprejemniki in video igre, o vsem tem je bilo na salonu predstavljenega marsikaj zanimivega.

SIM je nedvomno tudi objektivni pokazatelj svetovnega trenda v elektronskem porabništvu. Če sta v prejšnjih letih največje zanimanje vzbujala računalništvo in car stereo sistemi, je letos na svetovnem tržišču dosegel pravi bum video registracija. Salon je zato posvetil večji prostor prav temu sektorju, kjer so seveda "kraljevali" najbolj prefinjeni japonski videoregistratorji. Tu ni manjkalo seveda tudi folklorne, kjer sta ob prodaji "specializiranih" videokaset dve brhki dekleti bolj slečeni kot oblečeni nudili podpise svojim oboževalcem. Tudi to je sejem!

Ljubitelji vrhunskih hifi sistemov bodo imeli na razpolago tudi najnovejše zvočnike DC 3000 znamke Tannoy

TUDI OBROBNIH PRIREDITEV NI MANJKALO

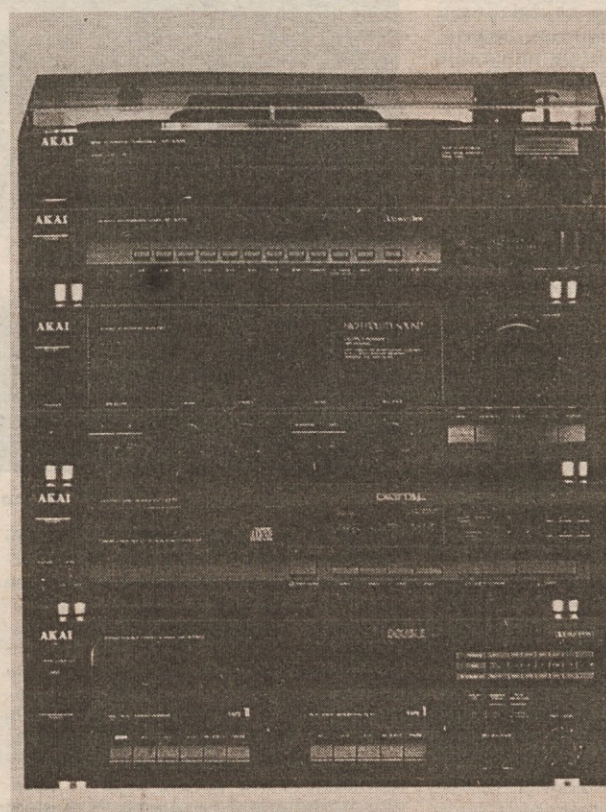
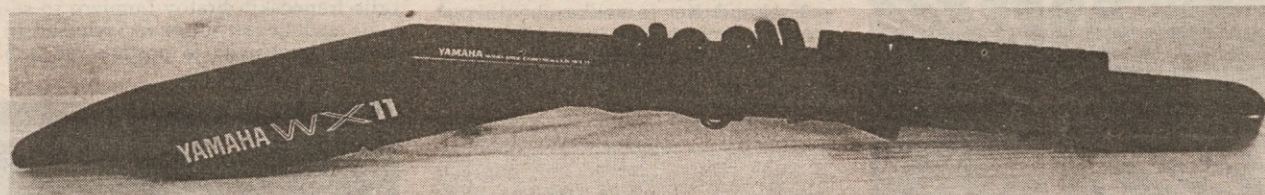
Letošnji milanski salon so prireditelji popestrili s koncertom znanega italijanskega kantavtorja Lucia Dalle in skupine Stadio, ki so v soboto, 16., nastopili pred 9 tisočimi srečniki, ki so z vstopnico na SIM dobili še vstopnico za koncert v Palatrussardiju. Poleg tega se je v sejmskem prostoru odvijal glasbeni natečaj "Viva i giovani", ki je bil namenjen vsem italijanskim mladim glasbenim ustvarjalcem, ki so želeli v živo zapeti kako svojo pristno skladbo. Precej zanimanja je vzbudila tudi svojevrstna dražba, ki je bila namenjena HiFi aparatom iz šestdesetih let. Zadnji dan sejma, ki je bil namenjen izključno prodajalcem, je bila med drugim na sporedu tudi okrogla miza, na kateri so nekateri priznani

oddajanja, toda se niso obnesli. Sedaj je prišel na vrsto processor Surround, ki uporablja kot neuspehi kvadrofonski sistem štiri zvočnike - dva spredaj in dva zadaj. Zadnja dva oddajata zvok v primerjavi z glavnima sprednjima zvočnikoma z znatno nižjo jakostjo, saj je njihova prava funkcija primerno obarvati oddani zvok in postaviti poslušalca nekako v sredino glasbene scene. Processor Surround ustvari res popolnejše in zanimivejše spremljanje glasbenega zapisa.

Temu načinu oddajanja tonskega zapisa se počasi pridružuje tudi video tehnika, ki prav sedaj močno prodira na svetovno tržišče s posebnimi laserskimi aparati za branje Video compact discov. V primerjavi z navadno CD ploščo, na katero je natisnjen z digitalno tehniko le tonski zapis, vsebuje video CD plošča tudi video zapis. Ta

pestriti sposobnosti televizijskega ekra- rana kot tudi močno otežkočati gledanje in uporabo aparata nekoliko ne- večji osebi.

Kritična točka vsakega avdio-video sistema ostaja še naprej televizor. Televizijski ekran je sestavljen iz približno 625 črt, ki pa še zdaleč ne zadostujejo res dobri definiciji slike. Na Japonskem so že lansko leto imeli prve poskusne oddaje televizijskih programov z visoko definicijo, pri nas pa je vse to šele v povojih. Treba bo verjetno še nekaj let preden bomo lahko uživali ob gledanju tako posnetih in oddanih televizijskih programov. V Milanu je bilo predstavljenih več novih velikih televizorjev. Sedanja težnja proizvajalcev je izdelati televizor s čimvečjim ekranom in čimboljšo definicijo slike. Več svetovnih podjetij je prikazalo televizorje tudi do 35 palcev

Japonsko podjetje Casio (zgoraj levo) je pripravilo profesionalen DAT recorder, ki je res skromnih dimenzij (24x15x4,5cm). Podjetje Vidikron je predstavilo (zgoraj desno) elegantno izdelan barvni tv sprejemnik s tehnološko naprednimi funkcijami. Svetovni izdelovalec instrumentov Yamaha (na sredini) je izdelal res izjemen elektronski saksofon. Moderni hifi stolpi med temi tudi Akaijevi (levo) uporabljajo daljinsko brezžično upravljanje in vrhunske reprodukcije kaset s sistemom Dolby HX Pro. Sonyjev camcorder CCD-V88E (spodaj) je trenutno najmanjša tovrstna videokamera

profesorji milanske univerze Bocconi razpravljali o kreditih komercialnim podjetjem in o tržišču leta '92. V prvih dveh dneh salona je bil na sporedu tudi že 24. mednarodni natečaj virtuozov glasbene kitare.

KAM JE NAMENJEN SVET ELEKTRONIKE?

V salonu je bilo seveda največ zanimanja za avdiovizualne aparature in ozvočenja za avtomobile. Kam se premika čudoviti svet elektronike, kam težijo svetovni proizvajalci hifi aparatur, pa naj si bodo te za dom ali za v avtomobil? Kar zadeva domači hifi sistem se z urnimi koraki premikamo v integracijo med avdio in video aparaturami. Ta trend zgovorno potrjuje vse večje število predstavljenih ojačevalcev, ki delujejo na t.i. način Surround. Kako deluje ta sistem oddajanja zvoka? Že od nekdaj stremi človek po tem, da bi skušal posneti in nato predvajati glasbo na čimbolj verodostojen in naraven način. Če mu je po eni strani uspelo s stereo tehniko ustvariti dobro glasbeno sceno, po drugi ni še odkril načina, kako bi lahko dal glasbi prostorninski moment. V prvi polovici sedemdesetih let so res prišli na tržišče kvadrofonski ojačevalniki, ki so skušali nuditi pomanjkljivost stereo

plošča je nekoliko večja od klasične CD plošče, saj ima približno velikost navadne LP plošče. Video compact disc player - to je aparat, ki bere video plošče - so sedaj še precej dragi, toda le v nekaj letih kot je to že preizkušena formula v svetu elektronike bodo njihove cene postale dosegljive prav vsakemu žepu. Lep izbor takih aparatov je bil tudi na milanskem salonu.

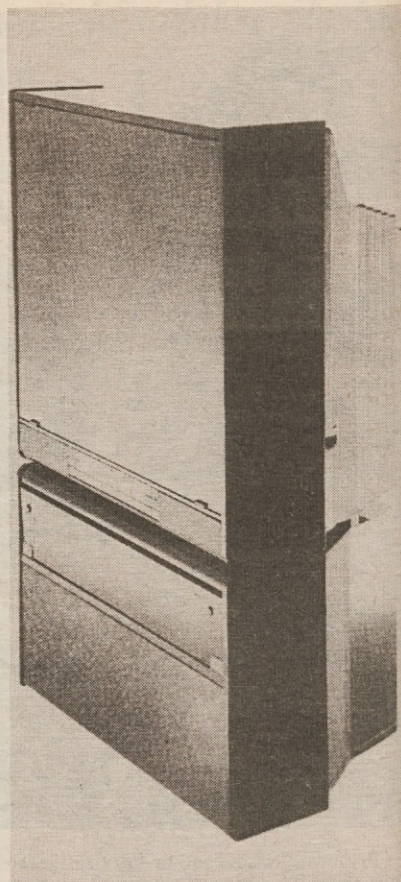
VIDEOREGISTRATORJI KRALJUJEJO

Kot smo že uvodoma omenili so letos dosegli pravi bum videoregistratorji. Ti so s sistemom S-VHS dosegli že solidno kakovostno raven. Prepričani smo, da se bo ta v naslednjih letih znatno zvišala, saj je sedanja definicija še zelo oddaljena od bodoče televizije z visoko definicijo. Kljub temu je prodaja sedanjih modelov dosegla res zavidljiv uspeh. Največje zanimanje je bilo predvsem za stereo hifi videoregistratorje, ki so jih uporabniki v veliki večini primerov uporabljali predvsem za registracijo normalnih in CD plošč. Ta je namreč s takim aparatom neprimerno boljša od registracije na navadno kaseto. Najnovejši videoregistratorji vsebujejo tudi več zanimivih digitalnih funkcij, ki znajo tako po-

velikosti in s povsem dobrimi definicijskimi značilnostmi. Sicer bo v kratkem tudi na italijanskem tržišču na razpolago skoraj neverjetno velik So-

To je Seikov barvni televizor LCD z zaslonom 3.3 palca in enkratno definicijo slike (82.368 pixel)

nyjev tv aparat, ki premore kar 45 palcev velik ekran. Definicija slike je kljub velikosti ekrana enkratna, saj doseže kar 700 vrst. To število črt se seveda še zdaleč ne more kosati z visoko definicijo (preko 1200 črt), je pa kljub temu velik dosežek glede na velikost ekrana.

KAJ PA GLASBA V AVTOMOBILU?

Vsi radi poslušamo glasbo v avtomobilu. V Milanu je bilo razstavljenih res veliko število avtomobilov, ki so jih specializirani prodajalci opremili z najsoodnejšimi aparati. Avtomobil je kar zadeva hifi aparature postal res naš drugi dom. V avto vgrajujejo sedaj že take ojačevalnike, ki zmorejo po več stotin vatov. Za volanom lahko poslušamo glasbo radija, kasete, compact disca ali celo kasete DAT (Digital audio tape). Reprodukcijski zvok se v nekaterih primerih lahko kosa z najboljšimi hifi sistemi za dom. Na sejmu se je obiskovalec lahko udobno vsedel v avtomobile, kjer ga je močno "navita" glasba kar lepo pretresla.

Večjih novosti na sejmu sicer ni bilo, saj je bila odsotna edina prava letošnja novost kar zadeva reprodukcijo glasbe v avtomobilu. To pa iz enostavnega razloga, ker je ta hifi sestavni del novega citroenovega avtomobila XM. Francosko avtomobilsko podjetje je namreč opremilo svoj najnovejši proizvod z hifi sistemom, ki je nekako razkropljen po avtomobilu. Na armaturni plošči leži display, ki kaže sprejeto radijsko valovno dolžino, vse najvažnejše komande pa so vgrajene med običajne preklopnike. Glasbo nudijo kvalitetni zvočniki, ki so v primerjavi z običajnimi nekoliko večji. Tak sistem ima med drugim tudi to prednost, da je nezanimiv za tatove. Morda bomo na ta način dokončno opustili bojazen, da nam bo kdo sunil radijski sprejemnik iz našega avtomobila. Seveda bo minilo še precej let, preden se bodo vsi izdelovalci avtomobilov obrnili v to smer.

MAGIČNI SVET GLASBIL

SIM je poleg tega tudi priložnost, da se seznanimo z najnovejšimi instrumenti in njihovimi elektronskimi pripomočki. Teh je res neverjetno veliko. Glasbena kvaliteta je v zadnjem desetletju dosegla res zelo visok nivo. Temu so v največji meri botrovali elektronski pripomočki, s katerimi lahko obarvamo glas vsakega pevca ali instrumenta. Na milanskem sejmu so proizvajalci predstavili več zanimivosti. Veliko obiskovalcev je očaral japonski saksofon, ki ga je izdelalo svetovno znano podjetje Yamaha. To je res mojstrsko izdelan instrument, ki namesto mehanskih delov uporablja same elektronske preklopnike. Saksofon lahko zaigra s svojim pravi običajnim zvokom ali pa na vrsto drugih prijetnih načinov. Iznajdljivi glasbeniki bodo lahko saksofon priključili še računalniku, saj se jim bo na ta način ponudila neverjetna izbira izvirnih načinov igranja. Seveda je bilo predstavljenih še vrsto drugih instrumentov, od elektronskih orgel do vsakovrstnih kitar, elektronskih bobnov itd.

Milanski SIM je bila nedvomno enkratna priložnost, da so si vsi ljubitelji elektronike in njihovih proizvodov na področju hifi, tv in računalnikov ogledali vse pomembnejše novosti, ki bodo v naslednjih mesecih na razpolago po specializiranih trgovinah. Ogled takega salona ni prav enostavna stvar, saj si večkrat ne moreš zaradi prevelikega števila obiskovalcev podrobno ogledati vse, kar te zanima. Za podroben obisk bi najverjetneje potrebovali več dni, saj je razstavljenih res neverjetno število zanimivih aparatov. Letošnji sejem je bil nedvomno kvaliteten dober, kar je prav ugodna reklama za nadaljnje tovrstne prireditve.

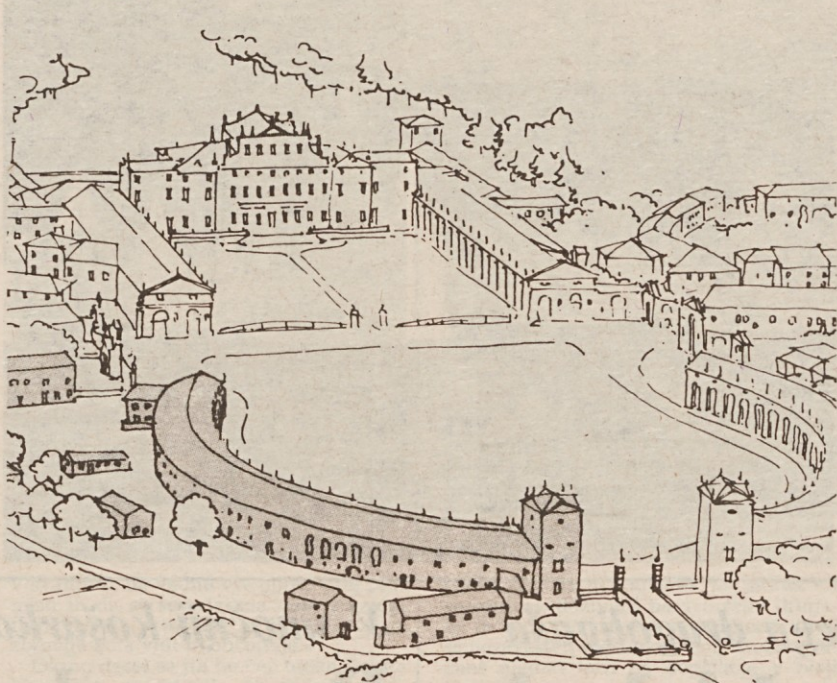
Še ves oktober odprta razstava Sebastiana Riccija Ob obisku v doževi vili Manin možnost nakupa obrtnih izdelkov

Do konca oktobra bo v vili Manin v Passarianu odprta prva retrospektivna razstava del velikega beneškega mojstra Sebastiana Riccija. Razstavo si je doslej ogledalo nekaj deset tisoč ljudi. To je edinstvena priložnost, da si ogledamo dela tega beneškega mojstra, ki so razpršena v Italiji in v številnih evropskih deželah, največ v zasebnih zbirkah.

Obisk razstave v vili Manin pa nam nudi priložnost, da si ogledamo še nekaj drugih zanimivih stvari v neposredni okolici. Če nam je vreme naklonjeno si bomo lahko ogledali lep park v ozadju poletne rezidence zadnjega beneškega doža. V vili so uredili muzej starih kočij in orožja.

V enem dveh stolpov, ki na jugozahodu zapirata veliko palačo, je odprta stalna prodajna razstava obrtnih izdelkov umetnikov iz naše dežele, za katero skrbi Deželna ustanova za razvoj obrti ESA. V enem delu palače, ki je sedaj neuporaben, ESA ureja vrsto obrtnih delavnic. V te se bodo vselili obrtniki. V delavnice bodo lahko vstopali tudi radovedneži, ki bodo tako videli kakšno je delo obrtnikov. Seveda bodo tam razne umetniške narejene izdelke lahko kupili in tudi naročili, podobno kot v marsikaterem kraju v Italiji ali v tujini.

Že sedaj je v nekaterih stavbah blizu vile Manin nekaj delavnic umetnikov, ki izdelujejo predvsem keramične izdelke. Ti gredo dobro v prodajo.

Kdor gre na izlet v ta kraj se bo lahko zelo dobro okrepčal. V vili Manin je znana in zelo dobra doževa restavracija. V neposredni bližini je vrsta gostiln, v katerih nam ponujajo

tipične furlanske jedi. Lahko pa gremo na kosilo ali večerjo tudi v gostišča, ki so oddaljena nekaj kilometrov, saj v neposredni bližini imamo kup znanih gostiln.

Turisti iz ZDA so dobrodošli 6 milijonov in pol potnikov letos iz Amerike v Evropo

Od začetka osemdesetih let do danes se je število državljanov ZDA, ki so prišli v Evropo, povečalo za več kot 50 odstotkov. Leta 1981 je iz ZDA v Evropo prišlo 3.837.979 ljudi, leta 1988 pa jih je bilo že 6.414.172. Ni posebej označeno koliko je bilo poslovnih potnikov, koliko pa turistov. V poštev prihajajo potniki namenjeni v vse evropske države, tako zahodne kot vzhodne.

Zanimivo je, da je največ potnikov bilo leta 1985, in sicer 6.417.942, torej za malenkost nekaj več kot lani. Zaradi atentatov na letala in ladje, v katerih je bilo ubitih nekaj Američanov, je v letu 1986 število ameriških potnikov namenjenih v Evropo padlo kar na 4.995.265. Še zlasti v Italiji so se hotelirji pritoževali, da v njihovih obratih ni več bogatih ameriških turistov. Predlanskim in lani pa se je položaj izboljšal, evropski gostinci menijo, da bo letošnja bera boljšja.

V zadnjem času so Američani pričeli v vedno večjem številu odhajati na obisk v Sovjetsko zvezo in v vzhodnoevropske države.

Ameriški turisti so dobrodošli, ker gre v glavnem za bogate ljudi, ki na potovanju prespijo v najbolj dragih hotelih ter kupujejo v najbolj dragih butikih.

Največ potnikov je seveda v poletnih mesecih juniju, juliju, avgustu in septembru, v zadnjem času pa beležijo vedno več potnikov tudi v spomladanskih in jesenskih mesecih.

Luči in sence turizma v Švici

V Švici so v prvem letošnjem polletju v hotelih imeli 9.150.000 nočitev, kar je 4,5 odstotkov več kot leto prej. V Švici pa so kljub temu zaskrbljeni, ker so ugotovili, da vedno več Švicarjev gre na počitnice v inozemstvo. Tuji so leta 1988 prinesli v državo 10 milijard in pol frankov, Švicarji so v tujini porabili skoro 9 milijard frankov. V primerjavi z letom 1987 so Švicarji lani porabili kar 13 odstotkov več denarja v tujini, dohodki tujcev so se povečali le za 3 odstotke. Turistična industrija je v Švici med najvažnejšimi. Cene pa so zelo visoke, odtod tudi vedno večji odhod domačinov na tuje.

V Astiju velik uspeh vinskega praznika Douja d'Or

V Astiju so v septembru bila tradicionalna praznovanja ob vinski trgatvi, ki jim pravijo Douja d'Or. Asti se nahaja v središču vinorodnega okoliša, v katerem pridelajo v Italiji in v svetu znana piemontska vina. Na razstavi Douja d'Or so nagradili 345 sort vin in tudi 85 žganih pijač. Na degustaciji je bilo prodanih 13.000 kozarcev vina. 15.000 steklenic so kupci odnesli na dom.

Ob tej priložnosti so v Astiju imeli več strokovnih posvetov. Velik uspeh je imela tudi že nekaj let uveljavljena prireditel, na kateri tekmujejo pobudniki vaških ljudskih praznikov. Vsaka skupina ima svojo stojnico. Sodelovalo je 43 skupin. Gostov je bilo toliko, da so prodali 250.000 krožnikov domačih specialitet. Nagradili so tudi nekatere najbolj znane gostilne v pokrajinah Asti, Torino in Cuneo.

Tako na razstavi vin kot na tisti žganih pijač so sodelovali vinogradniki in producenti žganja iz Furlanije-Juljske krajine.

Alitalia leti 4.700-krat tedensko

Italijanski letalski prevoznik Alitalia je v letošnjem juniju uvedel dvotedenske polete med Italijo in Ciprom ter dvotedenske polete med Italijo in Kanarskimi otoki. Sedaj letala Alitalie pristajajo na 102 letališčih na vseh kontinentih. Tedensko italijanska letala letijo 4.700-krat. Tem je treba dodati še lete pridružene družbe ATI. Alitalia pa je sedaj skupno z drugimi partnerji ustanovila tudi družbo za čarterske polete.

Pred svetovnim prvenstvom v atletiki leta 1990 Obnovljeni hoteli v Splitu

V avgustu 1990 bo v Splitu svetovno prvenstvo v lahki atletiki. Predvidena je udeležba 4.500 tekmovalcev in več deset tisoč gledalcev, od katerih naj bi jih skoro 10.000 za to priložnost nalašč prišlo iz tujine.

V avgustu je v srednji Dalmaciji turistična sezona na višku. Hotelske zmogljivosti so zasedene do kraja. V Splitu so v ta namen že končali z obnovo hotelskega kompleksa Lav, v katerem je 1.100 ležišč, lotili so se obnove hotela Marjan (oba sta 1. kategorije). S tujimo kapitalom bodo obnovili tudi hotel Split in v njegovem okviru zgradili nov del s kapaciteto dodatnih 300 ležišč.

Vse to pa bo očitno premalo. Zaradi tega bi bilo prav, da bi tisti, ki bi hotel prihodnje leto v avgustu v Split, že sedaj poskrbel za rezervacijo v kakem

hotelu v mestu ali v njegovi neposredni bližini.

V Splitu so v luksuzni hotel preuredili vilo Dalmacija, eno od rezidenc jugoslovanskega predsednika Tita. Zgrajena je bila leta 1912, v njej so tri apartmaji, 4 sobe, restavracija, pokrit plavalni bazen ter štiri turistične hišice. Gre za hotel luksuzne kategorije.

V Splitu so zgradili tudi eno najbolj modernih marin Adriatic Cluba Jugoslavija.

Manj turistov na Kitajskem

Kitajska letalska družba je za 20 odstotkov znižala cene vozovnic na not-

ranjih progah. Ta ugodnost velja predvsem za tujce, ki pridejo na obisk na Kitajsko. V tej deželi namreč menijo, da bodo ob koncu leta zabeležili znaten padec prihoda tujih turistov in s tem v zvezi tudi zmanjšanje dotoka tujega denarja. Nekateri menijo, da bo izguba znašala kar poldrug milijardo dolarjev. V letošnjem prvem polletju so namreč zabeležili nekoliko manjši prihod tujih turistov na Kitajsko. Zmanjšanje je bilo le enoodstotno.

V poletnih mesecih pa je na Kitajsko prišlo veliko manj turistov kot v istem času lani. Tujci niso prišli zaradi junijskih krvavih dogodkov na Trgu Tiananmen v Pekingu in tudi zaradi začasne prepovedi kretanja tujcev na Kitajskem. Marsikdo je obisk Kitajske odložil na kasnejši čas.

Reveži upajo, da bodo s stavami obogateli

Petelinja borba vzbuja veliko strasti

O petelinji borbi sem veliko slišal, nekaj sem o tem tudi prebral. Vedel sem namreč, da je ta folklorna vrsta zelo razvita predvsem v Srednji Ameriki. Po naključju pa sem v Peruju imel možnost, da sem si od blizu ogledal petelinjo borbo. Čeprav se s takimi stvarmi ne strinjam, mislim, da postanem mnogo bolj kritičen, če si zadevo ogledam z lastnimi očmi. Petelinje borbe ne morem sprejeti, ker je kruta in ker živali trpijo. Vsekakor pa si ne upam domačine obtoževati barbarstva, ker smo jim belci, v tem primeru Španci, prinesli to vrsto krute zabave. Na začetku je petelinja borba bila le občasna zabava za množice preprostih ljudi.

V zgodovini petelinjih borb je napisano, da so v mestu Arequipi prostor za petelinje borbe prvič uredili leta 1825, sam kraj imenovali Coliseo de gallos. V tako znamenitem kraju kakršen je Arequipa je petelinja borba imela uradno podporo tamkajšnje katoliške cerkve. V tej borbi sta se prelivali katoliški kult in poganska igra s petelinji. Petelinje borbe so se vsako leto začele na velikonočno nedeljo in so trajale do 25. decembra. Z izkupičkom teh so financirali druge prireditve in praznike.

Na začetku stoletja so se petelinje borbe v Arequipi še bolj razvile, ker jih je duhovščina zelo podpirala. Pelea de gallos se je tako razširila, da so morali zgraditi nove coliseje. Na začetku stoletja jih je bilo v Arequipi kar sedem. Leta 1887 so ustanovili Circo de gallos. Seveda ni bilo vse brez nesreč. V kronikah je zapisano, da je

leta 1885 petelin preskočil ograjo arene, napadel gledalca in ga ubil. Strast po petelinji borbi se je stalno širila. Leta 1922 so oblasti morale z dekretom prepovedati odpiranje novih colisejev. Petelinja borba se je tedaj preselila na skrita dvorišča, kjer so gospodarji petelinov in gledalci stavili velike vsote perujskih solov. Leta 1936 je don Santiago Carrera odprl javni coliseo, ki je kmalu postal najbolj slaven med vsemi. Zapreti so ga morali leta 1986, ko je stavba že

razpadla. Danes je v mestu velik Coliseo de gallos siglo XX., poleg tega pa je še več manjših. Nekoč so petelinje tekme bile ob verskih praznikih. Danes so ob državnih praznikih. Z leti je folklor izgubil in z njo tudi značilna pelea de gallos.

Zakaj petelinje borbe? Po vsej verjetnosti je vse to neposredno vezano na vrnitev k nasilju. Lastniki petelinov ga sproščajo s svojimi petlini, gledalci pa ob užitku gledanja krvi in smrti. Nasilje se vrača med ljudi in je posledica

velike revščine tam živečih ljudi. Pellea de gallos je danes predvsem ventil za sproščanje agresivnosti. Na takih tekmah ljudje pozabijo na vsakdanje tegobe.

S prijateljem sva se neko soboto zvečer napotila v manjši coliseo. Žal smo tja prišli prepozno, saj je bilo tekmovalstvo kratkotrajno in se je bilo pravkar zaključilo. Spoznali pa smo nekaj ljudi, predvsem pa enega od lastnikov tekmujočih petelinov, ki nam je natanko povedal, kako poteka ta borba. Pete-

line že v mladosti vzgajajo, da postanejo agresivni. Ko dorastejo jih ločijo od ostalih, da postanejo še bolj agresivni. Živali skrbno negujejo in hranijo, poleg tega pa jih tudi trenirajo. Da bi se bolj prepričali, kako vsa zadeva poteka, sva se odzvala njegovemu vabilu naslednjega dne v prostore sejmišča, kjer je bilo na sporedu pravo prvenstvo.

Tam smo lahko od blizu videli kakšen je potek borbe. Na začetku vsake tekme ugotovijo težo petelina, pripravijo ga na dvoboj. Na ostroge mu pritrdijo smrtonosne dolge in koničaste plastične ostroge, ki jih razkužijo z limono. Gospodarja nato ščuvata vsak svojo žival in jo približata drugi. Petelina zatem spustita v areno, takoj se začneta kljuvati in obdelovati. V nekaterih primerih taka krvava tekma traja tudi do dvajset minut. Največkrat pa en petelin drugega pobije že po nekaj minutah. Ostroga se pri skakanju zarije nasprotniku v vrat in ranjenega petelina gospodar takoj ubije, da ne bi trpel preko mere. Če pa oba petelina ostaneta živa, pa čeprav ranjena, ju zdravijo kaka dva meseca.

Petelina se borita v areni okrog katere so stopničasti sedeži. Gledalci kričijo, stavijo, bodrijo petelina, na katerega so stavili.

Za nas tujce je bila ena tekma kar dovolj. Zadostili smo radovednosti ter smo kar odšli iz teh prostorov. V spominu mi je ostalo nekaj kar mi je bil povedal lastnik petelinov, da jih namreč kupuje v Španiji, ker so tam najbolj krvoločni.

MARKO JARC

Italijanska nogometna A liga Napoli veliko tvega

RIM — Osrednje srečanje današnje kolo prve italijanske nogometne lige bo v Rimu, kjer se bosta srečala domača Roma, ki je bila do nedeljskega poraza z Interjem na samem vrhu skupne razpredelnice, in Napoli, ki trenutno "sameva" prav na tem prvem mestu.

Inter, ki zaseda drugo mesto na lestvici, bo igral doma proti solidnemu Bariju, in se bo moral zelo potruditi, če bo hotel pospraviti obe točki. Zdesetkan Milan bo igral doma proti Cremoneseju, ki komaj spada v to ligo, Juventus pa bo v zelo zanimivem srečanju gostil Atalanto.

Udinese bo skušal proti Genoi doseči prvo domačo zmago. Verjetno je prvič v tem prvenstvu, da razpolaga trener Mazzia z vsemi igralci, saj bo tokrat igral tudi Fontolan, ki je pred časom nastopal prav z genovskim moštvom.

DANAŠNJI SPORED (OB 15. URI): Ascoli - Bologna, Cesena - Lazio, Cremonese - Milan, Inter - Bari, Juventus - Atalanta, Lecce - Fiorentina, Roma -

Napoli, Sampdoria - Verona, Udinese - Genoa.

Karpov - Jusupov remi

LONDON — V četrti partiji polfinalnega dvoboja kandidatov za svetovni šahovski naslov sta v 43. potezi Karpov in Jusupov sklenila remi zaradi večnega šaha, ki ga je izsilil mlajši tekmelec. Bivši prvak še vedno vodi z 2,5:1,5.

V drugem polfinalnem dvoboju pa sta Timman in Speelman prekinila partijo v 63. potezi v teoretsko remi poziciji.

Pariz - Tours Nizozemcu Nijdamu

TOURS — Nizozemec Jelle Nijdam je v končnem naletu osvojil kolesarsko dirko od Pariza do Toursa. Za las je prehitel Belgijca Vanderaerdena in Museeuw. Kelly pa je z včerajšnjim sedmim mestom v svetovnem pokalu praktično nedosegljiv.

Danes v Tržaškem zalivu že mitična »Barcolana« Rekordna udeležba na jesenskem pokalu

Enaindvajseta izvedba najštevilnejše evropske regate za jesenski pokal, bolje poznana kot »Barcolana«, bo tokrat rekordna. V poznih večernih urah je bilo namreč vpisanih skoraj 900 jadrnic, vendar se vpisovanje še ni zaključilo. Če pomislimo, da se je lanske »Barcolane« udeležilo manj kot 700 plovil (in je to bil rekord) vidimo, da bo letošnji jesenski pokal kar "mitičen".

Žal napovedujejo slabo vreme z dežjem in celo delno z burjo, vendar pa so organizatorji prepričani, da bo regata potekala brezhibno, kljub meteorološkim nevarnostim. »Barcolane«, ki jo že od ustanovitve organizira tržaško jadrno društvo Società Velica Barcola Grignano, se bo udeležilo tudi mnogo jadrnic iz Jugoslavije, pa tudi ZRN, Francije in drugih evropskih držav. JK Čupa bo prisotna z rekordnim številom 25 plovil.

Na sliki: prizor z lanske »Barcolane«.

Važna tekma za tržaškega nogometnega drugoligaša Pisa - Triestina derbi kola

PISA — Zanimivo je, da bo tekma med PISO in Triestino pravi derbi sedmega kola tega drugoligaškega prvenstva. Pisa trenutno zaseda prvo mesto na lestvici skupno z "atomskim" Torinom, ki ne bi smel imeti problema z napredovanjem v A ligo, kamor pravzaprav spada. Pisa ima namreč prvoliigaški igralni kader, zato tudi danes računa na obe točki.

Vendar pa ji nikakor ne bo lahko, saj je Triestina evforična po domači zmagi nad odličnim Avellino, poleg tega pa bodo spet zaigrali kar štirje standardni igralci: Cerone, Polonia in Butti, ki so bili diskvalificirani ter libero Consagra, ki je bil poškodovan. Trener Lombardo je jasno poudaril, da računa na točko, kar pa ne pomeni, da se bodo na igrišču "dvigale tržaške barike".

Od ostalih ekip bi omenili Torino, ki igra s povprečno Cosenzo in na tujem računa na zmago (brez Mullerja), Brescia, ki igra doma s presenetljivim Cagliarijem ter še Padova, ki igra z enim od kandidatov za napredovanje Comom.

DANAŠNJI SPORED (OB 15. URI): Avellino - Ancona, Barletta - Reggina, Brescia - Cagliari, Cosenza - Torino, Foggia - Catanzaro, Messina - Pescara, Monza - Parma, Padova - Como, Pisa - Triestina, Reggina - Licata.

V meddeželni ligi

Težko za Goričane

Igralci Pro Gorizie bodo danes gostovali v San Donaju proti istoimenski ekipi. Trevisanovi varovanci bodo pred težko nalogo, saj je ekipa San Donaja spodbudno začela letošnje meddeželno prvenstvo. V prvih štirih kolih je namreč osvojila kar šest točk, to je dve točki več od Pro Gorizie, saj je dosegla dve zmagi in dva remija. V prejšnjem kolu je prepričljivo premagala na tujem sicer zadnjevrščeno ekipo Ponte di Piave.

Igralci predsednika Pozza so v prejšnjem kolu končno zmagali v derbiu s Pordenonom. Težko pričakovana zmaga je nedvomno vlila vodstvu in igralškemu kadru novih moči. Prva

kola so namreč pokazala očitno neugranost goriške ekipe, ki težko pričakuje prvi nastop beograjskega asa Janjanina. Nedeljska zmaga proti Pordenonu vsekakor ni zbrisala vseh hib ekipe, ki bo morala danes res dokazati, česa je zmožna. Danes bo z goriško ekipo prvič nastopil tudi tržaški branilec Roberto Stokely, ki je v lanskem sezoni igral z ekipo Costalunge.

Spet etapna zmaga Ickxa

ASSUAN — Belgijski pilot Ickx je včeraj spet osvojil etapno zmago (že tretjo v treh dneh), vendar pa Finex Vatanen, ki je bil tokrat drugi, še vedno vodi na skupni lestvici s približno polurno prednostjo prav pred ta čas neustavljivim Belgijcem.

Pizzolato favorit v Benetkah

BENETKE — Včeraj je bila v Benetkah tiskovna konferenca, na kateri so se prisotni časnikarji porazgovorili s tremi največjimi favoriti današnje maratone v Benetkah: Pizzolatom, ki je izjavil, da je v formi, Kipokpechom in Fosterjem.

V sinočnji košarkarski tekmi A-1 lige Ban med protagonisti

V sinočnji anticipirani tekmi košarkarske A-1 lige je Enimont iz Livorna v Milanu po podaljških s 96:91 premagal Irgeja iz Desia. Gostje iz Livorna, lanski podprvaki, so bili nesporni favoriti, a Irge jim je do zadnjega grenil pot do uspeha. Eden glavnih protagonistov preporoda Milančanov v drugem polčasu je bil nedvomno bivši jadranevec Marko Ban, ki je samo v tem delu igre dosegel 11 točk in zadel trojko (skupno tri), s katero je njegova ekipa po dolgem zasledovanju prisilila Enimont k podaljšku.

DANAŠNJI SPORED A-1 LIGE: Benetton - Scavolini; Knorr - Messaggero; Panapesca - Viola; Philips - Riuniti; Phonola - Arimo; Ranger - Neutro; Vismara - Painsi.

Stefanel doma z Brago San Benedetto v gosteh

V Stefanelovem taboru po dveh zmagah prevladuje očitno, mogoče celo »nevaren« optimizem. Drevisnji gost Braga iz Cremona res ne bi smel biti nepremostljiva ovira, saj doslej še

ni zmagal (izgubil je v Turinu z Ipifimom in doma s Fantonijem), toda v A-2 ligi ni mogoče nikogar podcenjevati, to še zlasti velja za mlado Tanjevičovo moštvo, ki povrh nima orožja, da bi lahko omejilo izkušeni nasprotnik ameriški par Sappleton - Griffin.

Trener San Benedetto Bosini pa je nemara pred odločilno preizkušnjo. Poraz v Riminiju z Marr bi nedvomno pretresel goriško moštvo. Dejstvo je, da playmakerja Gnecci in Biaggi ne znata dati ekipi zadostnega elana, s katerim bi se lahko kljub očitni skromnosti ekipe enakovredno borili tudi proti močnejšim moštvom. Vse bolj se tudi širijo govorice o spremembah igralskega kadra. Le zmaga v gosteh bi verjetno odpravila nejevoljo in pomisleke.

DANAŠNJI SPORED: Alno - Popolare; Annabella - Teorema; Fantoni - Filodoro; Garesio 2000 Livorno - Jollycolombani; Glaxo - Kleenx; Ipifim - Hitachi; Marr - San Benedetto; Stefanel - Braga.

Ženska A liga Tesen poraz Krasa v Ragusi

V 2. kolu ženske italijanske A lige je ekipa Krasa po težkem in izredno dolgotrajnem boju izgubila proti Ragusi s 4:5. Branka Batinić je dosegla vse tri zmage, Tanja Ravbar pa je pripravila izredno presenečenje in premagala Kitajko, igralko, ki je pred kratkim prišla v Italijo. Nato pa je pri rezultatu 3:4 za Kras Tanja Ravbar bila spet na pragu presenečenja proti Dondi in je pri rezultatu 16:19 za Dondo uspela doseči 18:19, vendar pa so izkušnje Dondi proti Tanji pripomogle k zmagi in izenačenju na 4:4. Sledil je dvoboj Zampini-Obad, ki ga je Zampinijeva brezkompromisno rešila v svojo korist. Pričakujemo v soboto dobro tekmo proti Messini, v kateri bodo krasovke morale igrati na zmago. (Matjaž Šerčer)

V 1. jugoslovanski nogometni zvezni ligi Olimpiji točka v Titogradu

Včeraj so odigrali vse tekme 10. kola v 1. jugoslovanski nogometni zvezni ligi, kajti v sredo bo reprezentanca odigrala kvalifikacijsko tekmo za SP proti Norveški. Crvena zvezda je z gladko zmago na Reki na čelu lestvice dohitela zagrebški Dinamo, ki je tesno izgubil v Osijeku.

Ljubljanska Olimpija je na gostovanju v Titogradu prišla do dragocene točke. Tretjič letos je igrala neodločeno, prvič pa osvojila točko po enajstmetrovkah, ki so bile lani in v uvodnem delu letošnje sezone šibka točka Soškečevega moštva.

IZIDI 10. KOLA

Osijek - Vardar 1:0 (1:0); Velež - Željezničar 5:1; Partizan - Sloboda 1:0 (0:0); Borac - Dinamo 1:0 (0:0); Radnički - Spartak 1:0 (0:0); Rijeka - Crvena zvezda 1:4 (0:2); Hajduk - Vojvodina 6:0 (3:0); Sarajevo - Rad 1:0 (0:0); Budućnost - Olimpija 3:4 po enajstmetrovkah, izid tekme 0:0.

LESTVICA

Crvena zvezda in Dinamo 14, Željezničar 12, Budućnost in Hajduk 11, Osijek, Borac in Radnički 10, Olimpija, Rad, Sarajevo in Rijeka 9, Partizan in Velež 8, Vojvodina 7, Sloboda in Spartak 6, Vardar 3.

V prvem kolu 1. jugoslovanske košarkarske liga Ljubljancani za las ob zmago

BOSNA - SMELT OLIMPIJA 100:99 (89:89, 58:42)

BOSNA: Marković 14 (3:3), Firić, Popivoda, Mujanović, Bukva 10 (4:4), Primorac 23 (3:4), Avdić 14 (1:1), Alihodžić 3 (1:2), Radulović 17 (1:2), Mitrović 19 (3:4).

SMELT OLIMPIJA: Tomović, Šiško, Zdovc 27 (4:7), Bačar, Virant, Hauptman, Vilfan 22 (6:8), Čurčić 26 (6:6), Kotnik 20 (6:7), Djurišić 4 (2:2).

SARAJEVO — Ljubljanska Olimpija je v prvem kolu prve jugoslovanske košarkarske lige v Sarajevu skoraj pripravila prijetno presenečenje. Za las se ji je izmuznila pomembna zmaga, čeprav je že vse kazalo na "katastrofo".

Ljubljancani so bili v bistvu dvolični, saj so že izgubljali za 18 točk, nato pa so se v drugem polčasu razigrali. Tekma je bila napeta in dramatična, saj je Olimpija izenačila izid v 36. minuti, nato pa je bil rezultat stalno nato na tehnični prav do konca, ko so domačini slavili z najnižjo možno razliko.

IZIDI 1. KOLA

Cibona - Jugoplastika 86:97 (54:47); Sloboda Dita - Partizan 103:92 (58:52); Crvena zvezda - Zorka 75:68 (39:35); Zadar - Novi Zagreb 84:76 (41:40); IMT - Vojvodina danes.

Turnir ob Borovem jubileju

V finalu Cicibona in Kontovel

Na košarkarskem turnirju, ki ga prireja Cicibona v okviru prireditve ob 30-letnici društva Bor, sta se v finale uvrstili ekipi Cicibona in Kontovela. Prvi so brez večjih težav premagali Dom iz Gorice, Kontovel pa je premagal selekcijo slovenskih ekip iz 1. divizije.

IZIDA: Cicibona - Dom 87:76 (53:39); Kontovel - Selekcija 94:89 (60:46).

DANAŠNJI SPORED: ob 9.00 finale za 3. mesto: Selekcija - Dom Gorica, ob 11.00 finale za 1. mesto Kontovel - Cicibona. (Vanja Jogan)

● Jadran

NADALJEVANJE S 1. STRANI

konca polčasa bili v rahli prednosti. V tem delu sta se v napadu izkazala Čuk in Sosič, ki je bil tudi v obrambi zelo dober.

Jadranu, kot smo rekli, pa so bile usodne uvodne minute drugega polčasa, ko so naši kar nekajkrat zaostajali za več kot 15 točk in nato tudi zasluzeno izgubili.

V soboto čaka jadranevce spet zelo težka preizkušnja, deželni derbi z Electroluxom iz Pordenona. Po treh porazih je seveda zmaga doma sedaj že nujna. (Jan)

NUTRILINEA MONTICHIARI - JADRAN 93:73 (36:33)

MONTICHIARI: Zangrando 4, Negri 20 (6:10), Manini, Giommi 6, Guolo 10 (2:2), Goti 15 (2:3), Vencato (0:2), Michelon 14 (2:2), Mazzini, Scramoncin 24 (4:6).

JADRAN: Oberdan, Čuk 26 (10:10), Pregarc 4 (0:2), Corsi, Sosič 12 (6:7), Sterni, Battini 18, Rauber 11 (4:6), Stanissa, Pertot.

SODNIKA: Ragaini in Fabiani (Livorno). PROSTI METI: Montichiari 16:24, Jadran 20:25. OSEBNE NAPAKE: Montichiari 28, Jadran 18. PON: Giommi (34), Negri (40). TRI TOČKE: Goti 1; Battini 2, Rauber 1.

GLEDALCEV: 250.

V 2. kolu italijanskega pokala Dober nastop Bora Elpro

Bor Elpro - AUSA Pav Cervignano 3:0 (15:5, 15:2, 15:11)

BOR ELPRO: Maver, Foraus, Stopper, Fučka, Grbec, Sancin, Vidali, Vitez.

Kdor je pričakoval, da so borovke po res slabem uvodnem nastopu v Trzinu, še v zelo slabi formi, je verjetno ostal ne malo presenečen nad igro, ki so jo plave pokazale v sinočnjem drugem kolu italijanskega pokala proti AUSA PAV iz Cervinjana. Maverjeva in tovarišice so namreč v telovadnici na 1. maju pred res lepim številom gledalcev brez težav odpravile tekmece, ki velja za enega močnejših pred pričetkom prvenstva C-1 lige, pokazale pa so tudi dobro igro, čeprav z občasnimi pavzami, ki jih v preostalem mesecu priprav lahko mirno odpravijo. Ko pa jim je šlo od rok, so dekleta pokazala, da zmorejo veliko. Vrh tega je treba podčrtati, da v ekipi še zmeraj ni poškodovane kapetanke Nacinovijeve, pri tem pa je važno, da so se

ostale lahko prepričale, da je mogoče zmagati tudi ob odsotnosti tako pomembne soigralke. Največ so borovke sinoči pokazale pri serviranju in v obrambi, kjer so bile resda postrvovalne in dokaj učinkovite, napad pa je bil kot ponavadi prodoren, a kombinacije še niso dovolj izpoljene, za kar pa časa ne manjka.

Trener Kalc je takole ocenil nastop svojih igralok: »Zmaga je po porazu v Trzinu važna zaradi morale ekipe, sicer pa drugače predstavlja le dobro izhodiščno točko za še bistven nadaljnji napredek, ki bo možen, ko bomo popolni in bomo lahko končno razpolagali s telovadnico v šoli Suvich.« (ak)

Under 18 ženske

Včerajšnja izida: Sloga - OMA 3:0 (15:3, 15:4, 15:7); Prevenire - Bor Friulexport 0:3 (4:15, 2:15, 0:15).

Namizni tenis

Ženska B liga: Azzurra - Bor 4:5; Moška C liga: Kras - Alto Adige BZ 5:3.

Prvo kolo odbojcarskega pokala FJK Naprej Agorest in Sokol

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - AGOREST 3:2 (15:13, 12:15, 15:12, 14:16, 15:13)

Kljub sinočnjemu porazu je v nadaljnjo fazo napredoval Agorest zaradi boljšega količnika v točkah, saj se je prvo srečanje v Sovodnjah končalo z zmago Agoresta prav tako s 3:2. Skupni seštevek osvojenih točk po dveh tekmah pa znaša 136:119 v korist Gorican, ki pa so bile v sinočnjem četrttem nizu na robu izločitve (Kontovelke so ta niz namreč izgubile predvsem zaradi svojih lastnih napak), čeprav bodo v letošnji sezoni igrale v C-2 ligi, Kontovelke pa v D ligi. (Janežič)

BREG - SOKOL INDULES 0:3 (5:15, 9:15, 10:15)

BREG: Elena, Erika in Tatjana Žerjal, Komar, Pertot, Gaburro, Giorgi, Canziani.

SOKOL INDULES: Ušaj, Ban, Pertot, Tanja in Lara Masten, Kralj, Visentin, Škrk.

Gostiteljice so tudi povratno tekmo izgubile brez odpora in tako so se Nabrežinke brez težav uvrstile v drugo fazo tekmovanja. Tekma je bila dolgočasna. Vidna je bila premoč gostin. Zanimiv je bil le tretji set, v katerem so se Brežanke dobro upirale močnejšim nasprotnicam. (Ota)

Na turnirju Sloge Inter namesto Fužinarja

V današnjem Sloginem mladinskem odbojcarskem turnirju, ki se uvršča v sklop proslav ob 120-letnici slovenskega športa v Trstu, je prišlo do sprememb v moški konkurenci. Fužinar bo namreč v Trst prišel samo s svojo žensko ekipo, kot četrta moška šesterka pa je vskočil tržaški Inter. Fantje bodo, kot smo že poročali, igrali v Repnu, dekleta, turnir nosi ime Memorial Sonja Kokoravec, pa v openski telovadnici. Začetek ob 10. uri. (Inka)

Pogovor z Regentom in Bezinom o novem športu pri nas

Jadralno padalstvo navdušuje

Naši športniki pa tudi slovenska javnost, ki z veliko zavzetostjo in večkrat s ponosom sledi uspehom in uveljavitvi športa v zamejstvu, bodo prav gotovo veseli vesti, da se nam obeta nova športna veja - jadrano padalstvo, ki je že naletelo na ugodna tla. Našlo je svoje somišljenike, se predstavilo s sestankom in prikazom diapozitivov v Trstu in njegovi simpatizerji se bodo še predstavili na tečaju na Vremščici pri Divači s prikazom večšin, ki jih jadrano padalstvo, spust in letenje z gorskimi padalom, pravzaprav dopuščajo.

Dva najbolj zagnana in navdušena jadrano padalca Peter Regent in Slavko Bezin sta se oglašila tudi v našem uredništvu. Tako nekako je stekel naš razgovor v zvezi s športom, ki si kar z veliko naglico in zagonom utira pot med našo mladino.

Peter je še študent ter obiskuje zadnje leto znanstvenega liceja v Trstu, Slavko je nekoliko starejši in po poklicu trgovski potnik. Oba sta doma s Proseka.

»Slavko je bil že padalec,« nas je opozoril Peter. »Zato ni čudno, da se je odločil za ta šport. Oba sva že opravila tečaj jadrane padalstva v Bovcu, kjer deluje že zelo dobro organizirana šola tega novega športa, ki jo, med drugimi, vodi tudi Marjan in Zarko, ki spremljata tudi naše začetno delovanje na tem področju.«

Potem ko sta nam povedala, da je med glavnimi navdušenci tudi Martin Starc, po poklicu trgovec, prav tako s Proseka, da se je prvega sestanka v Trstu, ki je bil organiziran v sklopu dejavnosti Alpinističnega odseka SPDT, udeležilo okrog 50 mladih, ki jih ta šport zanima, sta nam opisala nekaj prvin tega športa, pa tudi lastnosti, ki jih mora imeti mlad človek, ki se odloči za ta šport.

»Mi pravimo temu športu jadrano padalstvo, ker ne gre za letenje z zmaj, temveč za jadranje ali spuste s padali. Tu se človek s padalom spusti z določene višine in začne doživljati naravo in tudi samega sebe v povsem drugačni luči. Seveda mora vsak dobro poznati zakonitosti meteorologije, biti mora dovolj pogumen, imeti mora mirne živce in, kako bi še lahko rekli, mirno kri. Tu fizična moč ni važna ali nujna. Tu je važna, da ima kandidat dober značaj, da zna biti discipliniran, da se nikoli ne spušta

Peter Regent

v avanture, da vedno vse dobro prej premisli in da se seveda zna med poletom tudi živjeti v to, kar lahko iz svojega zornega kota vidi in občuduje.«

Okrog deset se jih bo čez teden dni na Vremščici predstavilo že z jadranjem, oziroma spusti. Ostali bodo lahko poskusili z letom, seveda pod budnim nadzorom izurjenih učiteljev.

Pa kakšni so bili vajini občutki, ko sta se prvič spustila in zajadrala v modrino in kje je to bilo?

»Prvi let sva opravila s Strmca pod Mangartom. Let je bil z višine 500 metrov. Imela sva seveda kar precej treme, saj nisva imela še občutka, da je padalo del naju. Ta strah sva kasneje izgubila in sedaj samo uživava v jadrnanju ali spustih. Padala so lahko narejena za dve osebi, ker vzdržijo težko do 300 kg, ali pa so ustvarjena za bolj hitre in športne polete za eno osebo. Jadrnanje ali spusti so možni, če piha veter samo do 4 metre na sekundo. Let mora znati vsakdo pravilno uravnati: če se napačno ukrepa, se lahko hitrost padanja poveča, ali napačno usmeri. Padala so statična, medtem ko so druga padala dinamična.«

To je drag šport, ki zahteva veliko opreme...

»V Italiji je to kar precej drag šport. Pri nas je vse bolj enostavno. V Bovcu so možnosti za učenje kar ugodne in sprejemljive. Dobro je poskrbljeno za bivanje, prehrano, pa tudi za družabnost. Sama imava za seboj že kakih 15 letov in spustov. Želela bi, da bi k temu športu

Spust s Strmca

pristopilo čim več mladih. Ko jadraš, ali se spuštaš, doživljaš naravo čisto drugače in tudi tvoj značaj se spremeni. Bolj samozavesten postaneš, bolj trezno začneš gledati tudi na dogajanje v tvoji okolici.«

Kje pa so primerni kraji tu v naši bližini za to športno dejavnost?

»V bližini imamo, kot smo že omenili, Vremščico, pa tudi Čaven in Nanos. Spusti pa so mogoči tudi na primer v bližini Zgonika. Želimo si, da bi prišlo čim več mladih na tečaj na Vremščici: potem pa naj se odločajo sami. Svet je s pomočjo jadrane padala veliko lepši in bolj zanimiv.«

NEVA LUKEŠ

Trofeja Ladies Cup v Misanu

2. čas J. Parovel

Na današnji zadnji preizkušnji za žensko italijansko motociklistično prvenstvo Ladies Cup na dirkališču v Misanu Adriaticu, bo članica Primotor kluba Jasna Parovel na gileri MX 125 štartala z drugim najboljšim časom z včerajšnjih poskusnih voženj za Bagolinijevo. Na začasnem skupnem vrstnem redu zaseda Parovelova 3. mesto, a pred današnjo dirko (ob 11.30) je še vse odprto. Parovelova bi lahko celo osvojila trofejo, če bi na primer ta čas vodilna ne dobila točk, drugouvrščena pa bi se tokrat uvrstila za njo.

iz sveta naše telesne kulture

Rekreacija kot simbol prisotnosti?

Govorili smo že o simbolih, ki slonijo sicer na strani tradiciji ali pa ki izpričajo našo sedanost, naša hotenja. Med simboli lahko uvrščamo na primer sokolski prapor, ki je bil ponovno prenešen v Gorico pred nekaj leti. Ta prapor je star več kot 100 let; izdelali so ga naši predniki in so ga morali za časa fašizma skriti ter pretihotapiti v Jugoslavijo. In tudi tu so ga sokolaši skрили v stari rimski sarkofag, da ga niso uničili okupatorji. To je nedvomno simbol, ki za nas mnogo pomeni. Je viden znak naše organizirane prisotnosti, dokazuje da smo bili in da smo še vedno živi.

Seveda simboli se ustvarjajo z leti in ni potrebno segati v daljno preteklost. Simbol je ravno tako spomenik bazoviškim žrtvam v Bazovici. Pomen tega skromnega kamna je prav dobro znan našim sovražnikom: spomenik je bil šestokrat okrunjen in neznani zlikovci so skušali celo odžagati drevo ob spomeniku. Ta nakana jim ni uspela in tako je postalo tudi drevo simbol naše trdoživosti. Še bi lahko navajali take primere, saj jih izsledimo vsepovsod.

A vendar menim, da lahko vključimo tudi našo rekreacijsko delovanje o oživljanju starih ali manj starih, a za nas vedno važnih dogodkov. Združiti rekreacijo s simboliko je morda dokaj težko, saj gledamo na rekreacijo le kot na delovanje, ki ima za cilj fizično in psihično sprostitve, ki ju zahteva zdravo telo.

Najlažje obrazložim svoje poglede, če navedem le nekatere primere, ki so že danes prisotni.

Na Goriškem je dobro znan prvomajski pohod Števerjan-Gonjače-Števerjan. Športni krožek Kras organizira vsako leto nočni pohod od spomenika do spomenika padlim partizanom v občini. Bazovske vaške organizacije priredijo na predvečer Prvega maja kres in nočni pohod na Kokoš, društvo Sloga organizira ravno tako pohod prve dni septembra ob obletnici ustrele starih obsojencev prvega tržaškega procesa.

Pohodi so dejansko rekreacija, a če imajo svoj namen ali so postavljeni vedno na datum, ki ima za našo zgodovino nekaj vrednosti, postanejo za nas pravi simbol. Na tak način obdržimo stik s preteklostjo v upanju, da se grozote ne bodo ponovile, a istočasno v opozorilo mladim rodovom, naj pazijo, da ne bi prišlo ponovno do takih političnih negativnih dogodkov.

KK Adria je priredil do sedaj že dve leti zapored kolesarski maraton prijatelj-

stva od Ljubljane do Lonjerja. Ta prireditelj, ki naj bi se naslednje leto odvijala v nasprotno smer, dokazuje odprtost naše meje in željo, da bi se še bolj zblizali, da bi se tesneje navezali na ostale Slovence, a da bi istočasno pritegnili tudi pripadnike večinskega naroda, da sodelujejo pri oblikovanju nove miselnosti ob meji. V isto kategorijo lahko uvrstimo tudi spust kajakov po Soči, ki je bila pojem grozot med prvo svetovno vojno, a ki mora postati danes vezni člen med dvema državama.

Namerno sem navedel le pobude, ki jih organizirajo športna društva ali samo Zdrženje, a vendar znano je, da obstajajo še druge slične pobude, ki jih prirejajo druge ustanove. Tudi te so ravno tako važne, saj imajo iste namene in ravno tako postajajo simbol naše prisotnosti in naše želje po svobodnem in mirnem življenju.

Omenil bi še dve prireditvi, ki potekajo v Sloveniji. Prvi je pohod ob žici okupirane Ljubljane in drugi je kolesarski maraton Franja. Drugi je zahtevnejši, saj je proga dolga in težka in je namenjena le treniranim kolesarjem, saj ima tudi delno tekmovalni značaj.

Pohod po poteh, ob kateri je bila postavljena bodeča žica in tako odrezala Ljubljano od ostale Slovenije, je primeren za slehernega pohodnika, za sleherni starost. Organizatorji poskrbijo za razne smeri, ki se vijejo le čez Rožnik do najdaljše (okrog 30 km), ki zaobjema celotno Ljubljano.

In sedaj še, zakaj sem to omenil? Menim, da bi morali te pobude nekako uokviriti in po možnosti uskladiti ter jih na primeren način popularizirati med vsemi člani športnih društev. Take prireditve ne smejo ostati le krajevna domena, ampak morajo postati del naše zamejske stvarnosti. Morajo postati priložnost srečanja med znanci, med somišljeniki. Živimo preveč zaprti v lastne okvire in se počasi oddaljujemo drug od drugega, skoraj nevede. Skupaj bi obujali določene spomine, a istočasno bi dosegli namene in cilje rekreacije, torej sprostitve.

Pesimisti bodo rekli, da so to le pobožne želje, ki jih ne moremo uresničiti. Tega sicer nisem prepričan in zaradi tega menim, da bi bilo vredno poskusiti. Ne bomo naredili nič novega: bomo samo vrednotili to, kar že obstaja, kar je prisotno v naši stvarnosti. Niso potrebni dodatni organizacijski napor, ampak le malo dobre volje.

ODO KALAN

domači šport - domači šport

DANES

NEDELJA, 8. OKTOBRA 1989

KOŠARKA

MOŠKA D LIGA

11.00 v tržaški športni palači: Inter 1904 - Bor Radenska

NARAŠČAJNIKI

10.00 v Trstu, šola Da Vinci: Ferrovia-rio - Kontovel

TURNIR CICIBONE

9.00 in 11.00 v Trstu, na 1. maju: finalni tekmi

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

15.00 v Gorici, Ul. Baiaumonti: Juventina - Torviscosa

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Bazovici: Zarja - Staranzano; 15.00 na Proseku: Primorje - Paviese; 15.00 v Rudi: Ruda - Vesna

3. AMATERSKA LIGA

15.00 v Doberdobu: Mladost - San Lorenzo; 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje -

Brazzanese; 15.00 v Trebčah: Primorje - Kras; 15.00 v Dolini: Breg - Hermada; 15.00 na Padričah: Gaja - Stock

NARAŠČAJNIKI

9.30 v Dolini: Costalunga - Breg; 9.45 na Opčinah, Ul. Carsia: CGS - Primorje; 10.30 v Tržiču, Ul. 1. maj: Aris San Polo - Juventina

NAJMLAJŠI

9.00 na Proseku: Primorje - Triestina; 12.30 v Trstu, Sv. Alojzij: San Luigi Vivai Busa - Zarja Adriaimpex

ZAČETNIKI

9.30 v Romans ob Soči: Pro Romans - Sovodnje; 10.30 v Bazovici: Zarja Adriaimpex - Muggesana; ob 10.30 v Doberdobu: Mladost - Gradese; ob 11.30 v Dolini: Breg - Ponziana A; 12.30 na Opčinah, Ul. Carsia: CGS - Primorje

ODBOJKA

MEMORIAL KOKOROVEC

10.00 v Repnu in na Opčinah: nastopajo Sloga, VBU, Olympia, Fužinar, AUSA PAV in OMA

obvestila - obvestila

KOTALKARSKI ODSEK ŠD POLET obvešča udeležence julijskega in septembrskega začetniškega tečaja, da se bo nadaljevalni tečaj začel jutri, 9. t. m., ob 17. uri na kotalkališču na Opčinah. Tečaj bo vodil trener P. Brlec.

Z jutrišnjim dnevom začenja tudi vadba za ostale skupine. Razpored je objavljen na oglasni deski.

Vsi kotalkarji in njihovi starši so vabljeni v torek, 10. t. m., ob 20. uri na družabno srečanje s Samom Kokorovcem, ki bo v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR sporoča, da so treningi za fante začetnike (letnik 1978 in mlajši) ob ponedeljkih od 16.00 do 17.45 in ob četrčkih od 15.30 do 17.00 v telovadnici liceja F. Prešeren.

Hkrati sporoča, da so treningi za žensko miniodbojko (letnik 1979 in mlajše) ob ponedeljkih od 14.00 do 15.30 in ob sredo od 17.45 do 19.15 na stadionu 1. maj ter ob petkih od 15.30 do 17.00 na liceju F. Prešeren.

TPK SIRENA obvešča, da ima na svojem terenu ob morju še nekaj prostih mest za zimovanje čolnov.

ODSEK ZA REKREACIJO ŠK KRAS obvešča, da bo rekreacijska telovadba za odrasle potekala ob torkih in petkih

od 21. do 22.30 v Športno-kulturnem centru v Zgoniku. Vpisovanje in ostale informacije v tajništvo Centra ob ponedeljkih od 19. do 20. ure, tel. 229477.

ŠPORTNA ŠOLA TRST obvešča, da je v teku (vpisovanje je še možno) redna vadba splošne telovadbe za otroški vrtec, in sicer na stadionu 1. maj v Trstu (Vrdska cesta 7, tel. 51377). Urniki: ob ponedeljkih od 16.15 do 17.15, ob četrčkih od 16. do 17. ure.

Prav tako je na stadionu 1. maj v teku (vpisovanje je še možno) redna skupna vadba roditeljev in otrok (starost 2-3 leta). Urniki: ob ponedeljkih od 17.15 do 18.15 in ob četrčkih od 17. do 18. ure.

PLAVALNI TEČAJ V LIPICI

ZSSDI obvešča, da se plavalni tečaj za otroke v hotelu Maestoso v Lipici prične v torek, 10. t. m., v treh izmenah: od 15. do 16. ure; od 16. do 17. ure in od 17. do 18. ure.

Zaradi popravil v bazenu bo tečaj odpadel v torek, 17. t. m.

Vpisovanje v tečaj še sprejema urad ZSSDI, Ul. sv. Franciška 20, tel. 767304, vsak dan od 8. do 14. ure.

Bila je v priredbi Sirene

Regata optimistov za olimpiado ŠŠT

V preteklih dneh je barkovljanska Sirena priredila vsakoletno tradicionalno jadrano tekmovalstvo v razredu »optimist« za učenje, ki obiskujejo Športno šolo Trst. To tekmovalstvo velja tudi za skupno točkovno lestvico osnovnošolske olimpiade.

Letošnje regate se je udeležilo 11 jadrnic. Najboljši uspeh je dosegel Andrej Petaros, ki pa je tekmoval izven konkurence, saj obiskuje opensko osnovno šolo F. Bevk.

Na uradni lestvici za osnovnošolsko olimpiado pa je zmagal Danijel Leone (Ribičič). Za njim so se razvrstili: 2. Dario Košuta (Širok), 3. Ksenija Breclj (Finžgar), 4. Nastja Milič (Širok), na 5. mesto pa so se uvrstili vsi ostali mladi jadranci in sicer Mirjam Čermelj, Eliza Frandolič, Marko Mikolj, Dean Carli in Katerina Alessio (vsi Ribičič) ter Peter Bergagna (Župančič). (boj)

Od nedelje do nedelje po Radiu Opčine

V oddaji »Od nedelje do nedelje« po Radiu Opčine bodo iz Bazovice v neposrednem prenosu odajali tekmo 2. amaterske lige Zarja-Staranzano (poroča Andrej Baldassin); iz 3. amaterske lige bo derbi Primorje-Kras (poroča Zdravko Skupek). Iz Misana bo v neposrednem prenosu intervju z motociklistko Jasno Parovel, ki se mudi na zadnji preizkušnji za Ladies Cup. Nato bodo še prispevki: s tretjega slaloma Odperte meje za 2. trofejo Antonio Grandi (prispevek je zagotovila Vesna Klemše); z jutranje tekme košarkarske D lige Inter 1904 - Bor Radenska (poroča Umberto Acerbi). Ob 18.30 se bodo v studiu pogovarjali s predstavnicami namiznoteniške ekipe Krasa po drugi tekmi v gosteh. Ob 19. uri bodo na vrsti zadnji izidi našega športnega urednika.

Ponedeljkov tedenski športni komentar (ob 18. uri) bo vseboval pogovor v živo s Samom Kokorovcem in Sandrom Guerro z naslovom: »Kje tiči razlika?«

V Križu pohod Reja

Rekreativni krožek »S. Croce« v sodelovanju s FECISCUR, in s krožkom Maritain, s U.S. S. Corce, s FIDAL GGG TS in s CRAL EAPT prireja v nedeljo, 15. t. m., ob 9.30 pohod Reja. Zbirališče in vpisovanje ob 9. uri pri športnem igrišču v Križu.

SEMENARNA
MARINAZ
TRST

Dobro kletarjenje
daje dobro vino!

SODI IZ INOX-A IN
STEKLENIH VLAKEN

Stara Istrska cesta 60 — Tel. 810211

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Tx: 461012 FARCO I
Fax (040) 363918

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA

Filiala v Gorici:
Ul. Trieste 160
Tel. (0481) 20769

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 6.000.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povzra.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglasi 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

8. oktobra 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Papež je med poletom v Seul naslovil toplo brzojavko predsedniku SZ Mihailu Gorbačovu Papež je včeraj pripotoval v Južno Korejo Od ponedeljka bo na obisku v Indoneziji

SEUL — Papež Janez Pavel II. je včeraj prispel v Seul, od koder bo nadaljeval svoj dvotedenski obisk po Indoneziji. Na letališču je papeža sprejel južnokorejski predsednik Roh Tae Woo. Papež je v svojem pozdravnem govoru le enkrat bežno omenil dejstvo, da so se katoliški disidenti v Južni Koreji zavzeli za čim prejšnjo združitev obeh Korej. Janez Pavel II., ki je v Seulu, da bi prisostvoval odprtju 44. evharističnega kongresa, je nato maševal pred 600 tisoč verniki. V Seulu bo ostal do ponedeljka, ko bo odpotoval v Indonezijo.

Že med poletom iz Rima v Seul je papež Janez Pavel II. nekajkrat izkoristil priložnost, da se je za kratek čas pomenil z novinarji, ki so ga spremljali v turističnem razredu istega poleta Alitalia. Tako so novinarji lahko neposredno zvedeli za vsebino pozdravnih brzojavk, ki jih je papež naslovil državnim poglavarjem posameznih držav nad katerimi je letel. Tokrat je prvič preletel Madžarsko in Sovjetsko zvezo, še prej pa je letalo za kratek čas letelo tudi nad Jugoslavijo. Papež je pozdravil predsednika Drnovška, nato tudi njegovega madžarskega kolega, precej več poudarka pa je posvetil brzojavki, ki jo je naslovil Mihailu Gorbačovu.

Sovjetskemu voditelju in državi, ki jo zastopa, je zaželel veliko sreče.

Z Mihailom Gorbačovom se bo papež vsekakor sestal novembra, ko bo sovjetski voditelj na uradnem obisku v Italiji, že sedaj pa je o predsedniku SZ izrazil izredno pozitivno mnenje. Novinarjem je dejal, da je perestrojka nadvse prepričljiv poskus demokratizacije države, ki je bila do nedavnega odločno totalitarnega značaja. Ko so ga nekateri dopisniki vprašali, kaj meni o množičnem begu Vzhodnih Nemcev na Zahod, je papež dejal, da je premalo informiran o vzhodnonemški stvarnosti.

Papež Janez Pavel II. je vsekakor izkoristil 13-urni polet, da je nekoliko poglobil priprave na skorajšnje srečanje z muslimansko skupnostjo, ki živi v Indoneziji. Država, ki jo vodi premier Suharto, je namreč največja muslimanska država na svetu, v glavnem pa ne gre za državo, v kateri bi prišlo do fundamentalističnih izpadov. Izjemo dela le skupina vernikov, ki živi prav v neposredni bližini edine katoliške skupnosti v Medanu. Kljub temu pa je papež dejal, da ga to ne skrbi, saj bo obiskal vernike iz Medana 13. oktobra.

Na sliki (telefoto AP): papež Janez Pavel II. v Seulu.

V Iranu obesili 31 trgovcev z mamili

TEHERAN — V teheranskem zaporu Kasr so včeraj obesili deset ljudi, ki so bili vpleteni v mednarodno trgovino z mamili. Med obešenimi je bila tudi ženska, vest pa je posredovala uradna iranska tiskovna agencija Irna. Deseterici so dokazali, da je vpletena v prodajo 1160 kilogramov opija in osem kg heroina, krivili pa so jih še za nekatera kriminalna dejanja. V veliki kampanji proti mamilom pa so včeraj tudi drugod po Iranu izvršili smrtne obsodbe nad trgovci z mamili. Tako je do eksekucij prišlo v Širazu, Komu, Zahedanu, Kermanu, Karaju, Kazvinu, Gonabadu in Sariju, skupno število usmrčenih pa je po podatkih iranskih oblasti doseglo 31.

Islamska pravica pa je včeraj pokazala svoje zobe tudi v Savdski Arabiji. Tam so enajstim Jemencem, ki so jih zalotili pri kraji, odsekali roko, tako kot velevalo strogi islamski zakoni. Kot je sporočilo savdsko pravosodno ministrstvo, je bila enajsterica kriva za številne oborožene kraje in rope, na tako hudo kazeno pa naj bi bili obsojeni tudi zaradi nedovoljene posesti strelnega in hladnega orožja.

Karmeličanke počasi zapuščajo Auschwitz

AUSCHWITZ — Težave s karmeličanskim samostanom v Auschwitzu se, kot kaže, počasi razpletajo. Tako je podpredsednik Svetovnega židovskega kongresa Karman Sultanik včeraj za Radio Jeruzalem izjavil, da so že preselili osem od petnajstih karmeličank. Ostalih sedem naj bi zapustilo samostan v Auschwitzu, ki je v zadnjem času povzročil toliko nesporazumov in tudi vroče krvi med Židi in katoličani, takrat, ko bodo zunaj nekdanjega nacističnega taborišča zgradili nov samostan za tamkajšnje karmeličanke.

V intervjuju za Radio Jeruzalem pa je podpredsednik Svetovnega židovskega kongresa govoril tudi o odnosih med Izraelom in Poljsko. S tem v zvezi je Sultanik povedal, da naj bi morda že v kratkem Poljska obnovila diplomatske odnose z Izraelom.

Muževičevo pismo

LJUBLJANA — Boris Muževič je v petek uredništvu beograjske Politike-ekspres poslal pismo z naslednjo vsebino:

Prosim vas, da v skladu z zakonom o informiranju SR Srbije zaradi teksta »Vešta upotreba incidenta«, ki je bil objavljen v Politiki-ekspres 6. oktobra 1989, objavite naslednji odgovor: Aleksandra Plavevska (stalna dopisnica tega beograjskega časopisa iz Slovenije) se je zlagala. Skonstruirano zgodbo na tej osnovi sta zakrivila avtor teksta »Vešta upotreba incidenta« S.S. in urednik časopisa. Njim nimam kaj pojasnjevati, niti jih prepričevati. Moji prijatelji in sodelavci dobro vedo tisto, kar Politika-ekspres ne ve: da sem v Beogradu preživel deset let, da sem se dobro počutil in normalno delal.«

Položaj v Zakavkazju je skrajno napet Azerbajdžanci so le omilili blokado

MOSKVA — Azerbajdžanska blokada Armenije in Gorskega Karabaha se nadaljuje. To je včeraj v Moskvi izjavil glasnik armenske narodne fronte, ki je obenem delno zanimal trditve sovjetske tiskovne agencije Tass o obnovi železniškega prometa v Zakavkazju. V Armenijo naj bi mimo azerbajdžanske blokade peljali le štirje vlaki, in še ti so imeli v vagonih v glavnem pokvarjeno blago.

Prav zato je bila sinoči v Erevanu protestna manifestacija, s katero so tisoči zahtevali prekinitev gospodarske blokade, ki duši armensko gospodarstvo in ki je povzročila splošno pomanjkanje blaga široke potrošnje, tako da morajo najnujnejše prepeljati z letali. Armenska narodna fronta je obenem sporočila, da so v glavnem mestu Gorskega Karabaha Stepanakertu azerbajdžanski skrajneži razstrelili most, ki pelje v azerbajdžansko četrt Martuni Hadrud.

Položaj je torej do skrajnosti napet. V prejšnjih dneh je sovjetsko notranje ministrstvo poslalo v Erevan in v Baku nove sveže enote specialcev. Motorizirane enote so že zavzele položaje v obmejnih postajah, a še niso posegle. Njihova prisotnost je ob sklepu vrhovnega sovjeta, da bo mobiliziral vse železničarje Zakavkazja, vsaj delno omilila blokado, ni je pa odpravila, tako da bodo potrebni konkretni ukrepi. Kot je sporočila Tass, bo treba še slab teden, da se bo položaj normaliziral, ker so ranžirne postaje zatrpane z blokiranimi vlaki, storilnost zavkavkaških železničarjev pa je bila še pred sedanjo prisilo precej slaba.

Sodeč po bornih uradnih vesteh iz Gorskega Karabaha imajo specialci največ dela z Azerbajdžanci, ki skušajo z orožjem uveljaviti svoje pravice v tej armenski enklavi.

Na sliki (telefoto AP): specialci so aretirali armenskega oboroženega civilista.

Jugoslovanski zunanji minister se je vrnil v domovino Lončar o jugoslovanskih pobudah

NEW YORK — Po skoraj tritedenski intenzivni diplomatski dejavnosti, ki jo Jugoslaviji med drugim nalaga tudi funkcija predsedujoče v gibanju neuvršenih, se je jugoslovanski zvezni sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar vrnil v Jugoslavijo. Pred odhodom je v daljšem pogovoru povzel dogajanja v generalni skupščini OZN, vlogu SFRJ in vsebino kakih 50 sestankov in pogovorov, ki jih je imel s tujimi državniki in diplomati v New Yorku.

»Letošnja splošna razprava v generalni skupščini svetovne organizacije predstavlja nadaljevanje mednarodnih srečanj, na katerih prevladujejo pozitivni toni. Vrh vsega pa je kakih 160 držav na generalni skupščini tudi ustvarilo novo kakovost, vrednoto in mednarodnih odnosih, saj je potrdilo in poglobilo dosedanje pozitivno usmeritev dialoga in sodelovanja v svetu,« je dejal Lončar.

»Letošnja razprava predstavlja reafirmacijo generalne skupščine kot svetovnega foruma, na katerem je moč dosegati nove kvalitete, posredno pa se s tem še bolj uveljavljajo Združeni narodi celota. Slednji pa bodo svo-

jo akcijsko sposobnost še jasneje začrtali na vrsti posebnih zasedanj (o apartheidu, mamilih itd.). Pri oživiljanju takšnega multilateralne sodelovanja so sklepi beograjskega vrha nedvomno odlično in skladno dopolnili prizadevanjem svetovne organizacije,« je dejal Lončar.

Jugoslavija je kot predsedujoča v gibanju neuvršenih dobila še posebno priznanje in pozornost svetovnega foruma, pa tudi na newyorških srečanjih neuvršenih, kjer je prednjačila s predlogi za večjo dinamiko in učinkovitost gibanja. Posredno pa je ta kredibilnejša vloga Jugoslavije vplivala tudi na vsebino Lončarjevih pogovorov, kar se je odrazilo na pogovorih, ki jih je Lončar imel z vrsto zunanjih ministrov (Genscher, Dumas, De Michelis, Ševardnadze). Zanimivo je, da pri tem nihče izmed Lončarjevih sogovornikov ni bil kaj prida presenečen nad jugoslovanskimi ekonomskimi težavami (te so bile, bi lahko rekli, sprejete z racionalnim razumevanjem), nihče pa ni mogel razumeti mednarodnih (malone tribalističnih) sporov in spopadov.

Na svojih sestankih si je Lončar prizadeval tudi za krepitev dobrih sosedskih odnosov. Potrditev teh prizadevanj bo nedvomno tudi sestanek štirih zunanjih ministrov (Avstrije, Italije, Madžarske in Jugoslavije) 11. novembra letos v Budimpešti. Na njem naj bi določene spregovorili tudi o odnosih do evropske dvanajsterice.

V luči večjega zanimanja za Jugoslavijo in njene večje politične kredibilnosti je treba gledati tudi bližajoči se obisk predsednika ZIS Anteja Markovića v ZDA. Bogat program njegovih sestankov (s predsednikom Bushem, Bakerjem, Cheneyem in drugimi) kaže, da je Jugoslavija še zanimiva, vendar pa ne samo kot predsedujoča v gibanju neuvršenih in kot država, ki si prizadeva, kaj postoriti tudi v Evropi, ampak žal, tudi zaradi Kosova, mednarodnih odnosov in človekovih pravic. Tudi te zadeve bodo namreč zanimalo Markovićeve sogovornike in rezultat teh pogovorov se utegne spet končati s starim nasvetom: »Če hočete, da vam pomagamo, si najprej pomagajte sami. Mi vas pred vami samimi braniti ne moremo.«

MITJA MERŠOL

Selva
ARREDAMENTI

TRŽIČ — UL. VALENTINIS 18 — TEL. 72395

oprema
za dom

»SELVA ARREDAMENTI« iz Tržiča predlaga nove rešitve za dnevne sobe s pohištvom novejših in kakovostnih proizvodov.

Stenske kompozicije z vgrajenimi svetlobnimi telesi, z elementi, kreiranimi za sprejem in obvarovanje televizijskih sprejemnikov, hi-fi naprav in drugih občutljivih predmetov.

Najmodernejšie obloge, kot na primer kombinacija črne barve z orehom, zagotavljajo izbrano eleganco. Selva arredamenti jamči največjo skrb pri dostavi, povrhu pa v lastni mizarski delavnici lahko opravi vse prilagoditve in dopolnila, ki bi jih želel klient.

SELVA ARREDAMENTI - vedno korak naprej

